

ISSN: 2146-9571

NEREDE BİR VATANDAŞIMIZ, SOYDAŞIMIZ, AKRABAMIZ VARSA BİZ ORADAYIZ.

NİSAN 2012 / SAYI: 2 / ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

ARTI90

ARTI DOKSAN DERGİSİ

T.C. BAŞBAKANLIK YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI YAYINIDIR

“İRKÇİLİK DEMOKRASİNİN DÜŞMANIDIR”

ÖZEL SÖYLEŞİ:

CUMHURBAŞKANI
ABDULLAH GÜL

BİR İNSAN HAKLARI İHLALİ:

GENÇLİK DAİRELERİ

KÜNYE

ARTI90

14 Mayıs 2012 Sayı: 2

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının
3 aylık süreli yayınıdır.

T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar
Başkanlığı adına İmtiyaz Sahibi
Kemal YURTNAÇ

Genel Yayın Yönetmeni
Mehtap ALTINOK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Deniz DOĞAN

Yayın Danışmanı
Ardan ZENTÜRK

Yayın Koordinatörü
İsmail YILDIZ
Muhlis KAÇAR
Hasan ER

Yayın Kurulu Başkanı

Gazali ÇİÇEK

Yayın Kurulu

Veysi ŞİMŞEK

Ünal KOYUNCU

Suat BEYLUR

Fatih NİŞANCI

İletişim Danışmanı

Erhan ŞENGÜL

Orhan OCAKDAN

Haber Araştırma

Eda ERTAN

Nazlı Ceren AKÇAY

Şule BOYNUUZUN

Fotoğraflar

İlker KIRMIZI

Yönetim Yeri

T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
Oğuzlar Mah. Mevlana Bulvarı No: 145
PK: 06520 Balgat - ANKARA - TÜRKİYE

Tasarım ve Uygulama

Sarakusta Reklam Tanıtım Organizasyon Ltd. Şti.

www.sarakusta.com.tr

Baskı / Cilt

Bilnet Matbaacılık

Esenşehir Mahallesi Dudullu Organize Sanayi Bölgesi

1. Cadde No:16 Ümraniye/İSTANBUL

Tel : 444 44 03 Faks : 0(216) 365 99 07-08

www.bilnet.net.tr

Dergide yer alan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.
Dergide yer alan yazı ve fotoğraflar kaynak gösterilerek
kullanılabilir.

www.arti90dergi.com

Yayın Türü

3 Aylık Süreli Yayın

ISSN: 2146-9571

İletişim

0(312) 218 40 00

e-posta

info@ytb.gov.tr

BAŞKAN'dan

“Hedefe doğru bilgi ile varabiliriz...”

Değerli Okurlar,

Birçok hizmetin üretiminde ve sunumunda kamu ve özel sektörler arasında farklılığın olması kaçınılmazdır. Çünkü her ne kadar ikisi de kabul edilebilirlik ilkesini göz önünde bulundursa da birisi verimliliği diğeri de karlılığı ön planda tutmaktadır.

Bir kamu kuruluşu olarak biz, “Artı90” dergisini çıkarmaya hazırlanırken yeni bir kurum olmanın sorumluluğuyla hem hedef kitemize merhaba demeyi hem de hizmet etmekle yükümlü olduğumuz bu kitleye, yaptığımız çalışmalarını görev sorumluluğumuzun bilinci içerisinde anlatmayı ve iletişimini sıkı tutmayı hedefledik.

İlk sayımızdaki beş bin derginin sizlerle buluşacağı andaki heyecanımız, dergimiz ile ilgili sizlerden gelen olumlu mesajlarla daha da arttı.

Fark ettik ki alanda doğru bir kanaldan bilgilendirilmeye ihtiyaç var. İşte bu yüzden, bizlere ulaşan olumlu veya olumsuz bütün eleştirileriniz, bizler için çok değerli çünkü bizler ancak sizlerin bu yol göstericiliğinizle daha iyi olmayı başarabiliriz. Bu bağlamda sizlerden gelen tüm yorumlar için teşekkür ediyorum.

Bizim amacımız uzakta yaşayan sizlere ulaşmak, sizleri bilgilendirmek ve sizlerin öncelikleri doğrultusunda hizmet üretmektir.

Sizler, yıllardır büyük bir özlemle yaşadığınız yerlerde oy kullanmak ve mavi kartın kullanılmasındaki sorunların giderilmesini istemekteydiniz. Bu istekleriniz ile ilgili yapılan düzenlemeleri içeren yasa tasarısının TBMM İçişleri ve Anayasa Komisyonlarından geçerek kısa sürede meclis gündemine gelip yasalaşacağını ümit ediyorum.

Böylece, büyük ihtimalle ilk Cumhurbaşkanlığı seçiminde, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız buldukları yerde oylarını kullanabileceklerdir.

Bu çalışmalar esnasında ilgili kurumlarla iyi bir iş birliği örneği gösterildi. Gördük ki tüm kurumlar sizlere hizmet etme düşüncesinde. Bizim irademiz belki bu konuda hızlandırıcı ve bütüleştirici bir etki gösterdi ve çalışmalarda sona ulaşıldı. Kurumumuzun, diğer kurumlarla ortaklaşa gerçekleştirdiği bu çalışmalar gelecek zaman içerisinde daha da artacaktır.

Her yeni sayımızda bir devlet büyüğümüzle yapılan röportajı sizlere sunacağız.

Bu sayımızda Sayın Cumhurbaşkanımızın sizlere mesajını ve sizlerle ilgili duygu ve düşüncelerini okuyacaksınız.

Açıkçası, dergimizi çıkarmayı planladığımız zamanlarda acaba haber bulunur mu kaygısı içine girmiştim. Ancak şunu ifade etmeliyim ki dergimiz daha sık aralıklarla bile sizlerle buluşabilir. Çünkü tarihî mirasımızla gelen zenginlik, kurumumuzun görev alanını da zenginleştirmekte ve sizlere iletilebilecek birçok konuyu bizlere sunmaktadır. Gerek Balkanlar gerek Orta Asya ve gerekse Avrupa’da yaşayan insanımızın artan aktiviteleri, gündemimizi rahatça doldurmakta ve bu coğrafyalarda yaşayan halkların birbirleriyle iletişiminin sağlanması da derginin bir işlevi olarak önümüze gelmektedir.

Nisan-Mayıs-Haziran aylarını kapsayan bu ikinci sayımızda da sizlere hizmet ediyor olmanın mutluluğu içerisinde hepimizi saygıyla selamlıyorum...

Kemal Yurtnaç

Yurtdışı Türkler
ve
Akraba Topluluklar Başkanı

1
BAŞKAN'dan...

4 - 9
KAPAK KONUSU:
Cumhurbaşkanı Abdullah GÜL ile Söyleşi

10 - 13
GÖÇ ANILARI:
Giresun'dan Amerika'ya
Macera Dolu Bir Göç: Yağlıderelilerin Hikâyesi

14 - 25
ÖZEL DOSYA: Makedonya Devlet Bakanı
Hadi NEZİR /
Karadağ Devlet Bakanı
Rafet HUSOVİÇ /
Makedonya'nın Yükselen Yıldızı
Filiz AHMET /
Çağın Belgeleyen Osmanlı Manaki
Biraderler /
"Avrupalı" Karadağ ve Müslümanlar

26 - 29
HAYATIN İÇİNDEN:
Bosna Hersek Kültür Bakanı Salmir KAPLAN

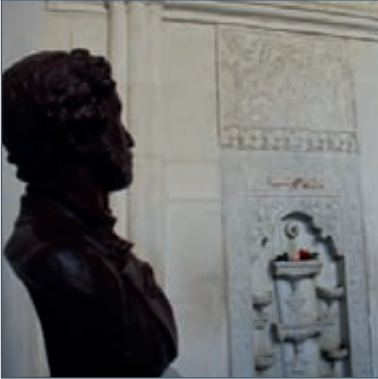
30 - 31
AVRUPA:
Gençlik Daireleri: Irkçı Uygulamaya Dur!

32 - 39
AVRUPA: IRKÇI SALDIRILAR
Avrupa'da Irkçı Salgın /
Sarkozy'den Wilders'e Değişen Avrupa /
"Öteki Danimarka"dan İzlenimler /
Ayrımcılığa Dair Genel Bakış

40 - 41
AVRUPA:
Fransa - Ermeni Dosyası

42 - 43
AVRUPA:
İngiltere - İntiharlar

44 / 65

44 - 45
Meslek Diplomalarının Tanınması
Artık Daha Kolay!

46 - 49
Alman Ordusunun Türk Yarbayı:
Bülent UĞURLU

50 - 55
ORTA ASYA:
Türkmenistan /
Astana: Türk Kültürünün Başkenti

56 - 59
GEZİ REHBERİ: Kırım

60 - 61
HAYAT:
Ortak Kültürümüz Börek

62 - 65
EKONOMİ:
Hollanda'ya Omuz Verdik

66 / 95

66 - 69
Dost Vatan Türkiye

70 - 73
AEK: Atina'daki "Bizim Takım"

74 - 75
AFRİKA: Gerçekten Uzak mı?

78 - 84
ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER:
Türkiye Bursları /
Öğrenci Hikâyeleri /
Erciyes Üniversitesi

86 - 93
YTB'den Haberler

94 - 95
SİNEMA:
Fadik Sevin ATASOY Atakta!

96 / 112

96 - 97
MEDYA: Avrupa Vatan Oldu

98 - 99
SPOR: Bizim Afrika'mız

100 - 105
HUKUK:
Alman Gençlik Dairesinin Uygulamaları

106 - 107
EDEBİYAT:
Yeni Dünya Düzeninin Av Sahası: Bosna Hersek /
Fransa ve Almanya'da Vatandaşlık ve Ulus Ruhü

108 - 109
Sosyal Medya ve Toplumsal Hareketler

110 - 111
SANAT: Can BONOMO ile Söyleşi

112
Türkiye'den Kareler

“İrkçilik demokrasinin düşmanıdır”

“İrkçilik ve ayrımcılık ne yazık ki özellikle ekonomik kriz dönemlerinde Avrupa'nın nükeseden bir hastalığı olarak karşımıza çıkıyor. İslamofobi yani İslam düşmanlığı, Avrupa'daki vatandaşlarımız kadar Arap veya Pakistanlı Müslüman kardeşlerimizi de tehdit eden bir harekettir.”

“Saldırgan eğilimler taşıyan radikal hareketler ile demokrasi zemininde mücadele etmek esastır. Avrupa'daki Müslümanlar, ırkçı hareketler ile olan mücadelelerini demokrasi dışı davranışlara yöneltirlerse tuzağa düşer, haklıyken haksız durumda gözükürler.”

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Avrupa'nın önündeki en riskli sorunun, bu kıtada yükselen ırkçı siyasi eğilimler olduğunu söyledi. Artı90'a özel yaptığı açıklamalarda Türkiye ve içinde yaşadığı bölge için geniş bir “ufuk turu” yapan Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, “Türkiye'nin komşularıyla hatta en uzaktaki akrabalarıyla geliştirmekte olduğu dostane ilişkiler, yalnız bölgenin değil, dünya barışının da güvencesidir.” dedi.

Cumhurbaşkanı, insanlığın ortak sorunlarının üzerine, birlikte ve mutlu bir gelecek kurmak için cesur bir şekilde gitmesi gerektiğini de vurgulayarak “Yaşadığımız deneyimler, sorunların üzerine gidilmemesi hâlinde nasıl kalıcı hâle geldiklerini gösteriyor. Ben, bu tür yaklaşımları her zaman, sorunun halının altına süpürülmesi olarak tanımlamışım. Eğer bugün dünyada eşitlik sorunu, insanların fukaralığı, bazı bölgelerde bir türlü bitmeyen savaşlar ve çatışmalar varsa bizim bu tür sorunları el birliğiyle çözmek için çaba göstermemiz gerekir. Komşusu açken tok yatan bir kültüre sahibiz ve bu nedenle, dünyanın herhangi bir yerinde insanlar yokluk çekiyorsa, masum insanlar çatışmaların içinde yaşamlarını kaybediyorlarsa bizler

burada sadece seyirci olamayız. Belki de Türkiye'yi, dostlarının gözündeki her geçen gün önemli kılan da budur.” mesajını verdi.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile söyleşimize, özellikle Avrupa'daki Türk vatandaşlarını, hatta bu kıtada yaşayan bütün Müslümanları yakından ilgilendiren bir konudan, yükselen ırkçılık sorunundan başladık.

“Sayın Cumhurbaşkanı, Avrupa'da siyasi olarak da kendini hissettiren ama bu arada sokakta seri cinayetler işlemeyi bile göze alan bir ırkçı hareket var. Bu gelişme yalnız Türkleri değil, Müslümanların tamamını yakından ilgilendiriyor. Bu gelişmeyi nasıl değerlendiriyorsunuz?”

Son derece tehlikeli bir gelişme olarak değerlendiriyorum. İrkçilik veya farklı kültürlere, yaşam biçimlerine dönük hoşgörüsüzlük ne yazık ki Avrupa'nın en eski hastalığıdır. Bu hastalık, toplumsal refah dönemlerinde kontrol altına alınabilir ama bir toplum ne kadar iyi eğitim almış, ne kadar zengin ve müreffeh olsa da, özellikle ekonomik kriz dönemlerinde yeniden baş gösteriyor. Bu hastalık

Avrupa'da genellikle, farklı dinden olan bir gruba dönük olarak nüksediyor. Geçmişte yaşanmış ve bugün de insanlığın ortak anılarında birer kara leke olarak duran olayları hatırlatmak istemiyorum, onlar yaşandı, hepimizin umudu bir daha bu tür acıların tekrarlanmamasıdır. Ama ne yazık ki yaşanan o olaylardan ve acılardan hatta utançlardan ders alınmadığını, yeni hareketlenmelerin başladığını da görüyoruz. Şimdiki gelişme İslam'a karşı bir tepki veya korku olarak nitelenebilecek İslamofobidir. Bu tür bir ırkçı hareketin en büyük hedefi, hâliyle Avrupa'da yaşayan Türkler oluyor. Benzer şekilde Kuzey Afrika'dan gelmiş Arap nüfus veya Pakistanlı kardeşlerimiz de ne yazık ki bizler ile aynı kaderi paylaşıyor, hem siyasi tartışmaların hem de saldırıların hedefleri oluyorlar.

Bu gelişme karşısında Avrupa'da yaşayan Türkler ve diğer Müslümanlar nasıl davranmalı? Siz onlara ne tür bir mesaj vermek istersiniz?

Önce herkesin bilmesi gereken nokta, çoğulcu demokrasilerde her zaman birtakım aşırı uçtaki siyasi hareketlerin olacağıdır. Demokrasinin getirdiği özgürlüklerden geniş çoğunluk, ortak refah ve mutluluk için yararlanırken her demokraside "marjinal" olarak adlandırılan bazı azınlıklar, ne yazık ki bu tür özgürlükleri kötü amaçlar doğrultusunda kullanabilmektedirler. Ama bu tür siyasi hareketlerin varlıkları, bizim demokrasiye ve onun güçlü kurumlarına karşı güvensizliğimizi asla doğurmamalıdır. Bu nedenle, ırkçı olarak tabir ettiğimiz bu hareketlerin hedefindeki insanların öncelikle kendi aralarındaki dayanışmayı güçlü tutmaları gerekmektedir. Birtakım fikirler ile mücadele ederken doğru yollardan mücadele etmek esastır. Eğer yanlış bir iş yapılırsa haklıyken haksız duruma düşülebilir. Tam tersine, Avrupa'da yaşayan Müslümanların, demokrasinin barışçı esaslarına göre davranmaları, sivil toplumun gereklerini yerine getirmeleri ve demokratik kurumları kullanarak bu tür saldırgan ve ırkçı siyasetlerin gerçek yüzünü içinde yaşadıkları toplumların fertleri ile paylaşmaları esastır. Eğer böyle davranırlarsa ırkçı hareketleri çok zor duruma düşürürler. Irkçılar saldırganlardır. Onlarla onların metodları ile mücadele etmeye kalkılırsa ortaya büyük bir kaos çıkar ve esas saldırıya uğrayan, zalim hareketler karşısında mazlum olanlar, saldırgan durumuna da düşebilirler. Çok ama çok dikkatli olunmalı, demokratik ilkelerden asla taviz verilmemelidir.

Demokrasi açısından büyük bir risk oluşturan bu tür siyasi hareketlere, ilgili demokratik ülkelerin yönetimlerinin tedbir alması gerekiyor mu?

Haklısınız. Ben kimsenin içişlerinde nasıl davranması gerektiğini söyleyemem ama genel demokratik prensiplerden söz edebilirim. Çünkü büyük demokrasi mücadelelerinin içinden gelmiş bir insan olarak demokrasinin kendini koruma hak-

kı olduğuna inanırım. Demokrasiye tehdit oluşturan tüm unsurların da bu koruma hakkı içinde kontrol altına alınması gerektiğine inanırım. Yani siz, demokrasiniz içinde yabancı düşmanlığını hedef alan, ırkçı yaklaşımlar sergileyen siyasi hareketlerin varlığını gelişmiş demokrasi kavramı içinde değerlendiremezsiniz. Aksine, bu tür hareketlerin varlığı hatta bazı ülkelerde olduğu gibi parlamentolarda temsil edilecek kadar güçlenmesi, o ülkelerde demokrasinin gelişmiş ve güçlü olduğunu değil; demokrasi açısından ciddi bir ayıbı gösterir. Bu tür ırkçı hareketlerin olduğu ülkelerde demokratik süreçle işbaşına gelmiş ve çoğunluk adına görev yapmakta olan yöneticilerin mutlaka bu hareketlere karşı önlem almaları gerekmektedir. Bu tür hareketler affedilemez.

Türkiye Cumhuriyeti bu tür hareketler karşısında nasıl bir yol izleyecek? Avrupa'da çok sayıda vatandaşı olan bir devlet olarak bir stratejisi var mı?

Devletimiz meseleyi yakından izlemekte, Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımızın, soydaşlarımızın, akrabalarımızın, kültürel yakınlık kurduğumuz bütün toplumların huzur ve güven içinde yaşaması için elinden geleni yapmaya ha-

zır bulunmaktadır. Bakanlıklarımız, kurumlarımız bunun için varlar. Irkçı saldırıların rapor edilmesi hâlinde tabii ki hemen devreye gireceklerdir, giriyorlar da... Ama burada, vatandaşlarımıza da çok iş düşüyor bu konuda. Birincisi, yaşadıkları ülkeler ile uyumlu bir birlik sergilemeleri, söz konusu devletlerin kurumlarıyla temas hâlinde olmaları önemlidir. Kendinizi bir kenara çekip kimseyle temas etmeden, içinde yaşadığınız ülkede kurumların nasıl işlediğini bilmeden, o ülkeyle hiç irtibat, alaka kurmadan yaşarsanız, yarın bir gün ortaya bir mesele çıktığında çaresiz kalmanız kaçınılmazdır. Açık örnek vereyim: Bir insan turist olarak veya kısa bir ticari seyahat için bir ülkeye giderse o ülkenin dilini tabii ki öğrenmek zorunda değildir. Ama siz hem yıllarca bir ülkede yaşayıp hem de o ülkenin dilini öğrenmemişseniz bir hukuki mesele doğduğunda öncelikle kendi sorununuzu kendiniz büyütmüşsünüz demektir. Eğer yaşadığınız toplumun dilini bile öğrenmiyor, günlük yaşamdan kaynaklanabilecek sorunlar karşısında yalnız kalmaya kendinizi mahkum ediyorsanız yaşamayın orada, dönün memlekete... Ancak dilini öğrenir, ülkenin kurumlarının nasıl işlediği konusunda detaylı bilgi sahibi olursanız hakkınızı koruyabilirsiniz. Bunu yalnız hukuk konusunda düşünmeyin. Dil öğrenmemiş bir ana-baba, evladının da haklarını koruyamaz. Bu tür olayları yaşıyoruz, çözmeye çalışıyoruz. Yazık değil mi...

Bu arada Hollanda'da İhsan Gürz cinayeti vakası var, biliyorsunuz. Siz son Hollanda ziyaretinizde de konuyla ilgilendiniz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Mağdur aileyle konuştum, yakından takip ediyoruz. Bu olayın üstü asla kapanmayacak çünkü Türkiye'de yapılan otopside ortaya büyük tereddütler çıktı. Bu konuda Hollanda makamları yayımlamaları gereken raporları henüz yayımlamadılar, bu konuyu da kendileriyle görüşüyoruz.

Bazı uygulamalar da devletlerin genel yapısının sorgulanmasını gerektiriyor. Gözaltında tutulurken yaşamını kaybeden İhsan Gürz olayı buna bir örnek ama özellikle Almanya'da yaşayan Türk vatandaşlarının önündeki en önemli sorunlardan biri de giderek büyüyen Gençlik Daireleri sorunu. Türkler bu uygulamadan pek çok sorun yaşıyorlar. Sudan bahaneler ile el konulan çocuklar uygunsuz ailelere ve farklı kültürlerden, dinlerden insanların eline veriliyor. Örneğin, 7 yaşındaki Yunus Emre isimli Türk çocuğu Hollanda'da lezbiyen bir çiftte verildi. Almanya'da da bu tür olaylardan çok var.

Bu tür uygulamalara müsaade etmemiz mümkün değildir. İlgili devlet makamlarının almakta oldukları bütün kararlar, sürdürdükleri bütün uygulamalar öncelikle bizim vatandaşlarımızı ilgilendirmektedir, bu nedenle müdahil olmamız, eğer ortada yanlış bir uygulama, vatandaşımızı mağdur eden bir durum varsa müdahale etmemiz çok normaldir. Bu tür olayları konsolosluklarımız ve büyükelçilerimiz yakından takip etmelidir. Eğer gerçekten mecburiyetten doğan; çocuğun güvenliğini, sağlıklı gelişimini engelleyen bir durumdan kaynaklanan uygulama varsa da o çocuğun bir Türk ailenin bakımına verilmesi gerek-

mektedir. Aksi uygulamalar, çocuğun mensup olduğu dinin değiştirilmesi anlamına gelir ki bu kabul edilemez. Bu tür uygulamalar Avrupa devletlerinin de lehine değil. Bu uygulamalar ile yarattıkları bir yabancılaşma, yarın daha büyük sorun olarak kendilerine dönebilir. Dikkatli olmaları gerekiyor.

Sayın Cumhurbaşkanı, siz tartışmaların tırmandığı bir dönemde, üstelik de futbol gibi Türk kamuoyunun çok hassas olduğu bir konuda, “Mesut Özil, Alman Milli Takımı’nda oynasa daha iyi olur.” diyerek dikkat çekmişsiniz. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın kimliklerini koruyarak içinde yaşadıkları toplum ile bütünleşmelerinden yana bir yorumdu bu. Yurt dışındaki vatandaşlarımıza bu anlamda tavsiyeleriniz nelerdir?

Her zaman, her fırsatta kendilerine de ifade ediyorum. İçinde yaşadıkları toplum ile uyum içinde, saygın, kimliğini korumuş ve başarılı olmaları, aynı zamanda Türkiye için de büyük bir hizmettir. Çalıştıkları, vatandaşı oldukları ülkelerin yasalarına uyacaklar; o ülkenin de başarısı için uğraşacaklar, başarı olduğunda da ortak bir ruh içinde bu başarıyı kutlayacaklar. Almanya’da yaşayan Türkler değil sadece, Türkiye’de de herkes, bizim takımımızla oynamadıkları sürece, Mesut Özil’in oynadığı Alman takımının maçlarını bir taraftar ruhu içinde izliyor, bunu biliyoruz. Futbolcu, bilime adamı veya sanatçı, Türk kimliği taşıyan bir insan, Almanya, Fransa veya İsveç’te yükselir; o ülkenin başarısına imza atarsa dolaylı olarak Türkiye’yi de en güzel şekilde temsil etmiş olur. Mesut Özil’in şu anda Türkiye için sergilediği tablo, belki de çok büyük bütçeler ile yapılacak tanıtım kampanyalarından çok daha etkili ve önemlidir.

Bu arada, Avrupa’da yaşayan Türkler’in Türkiye seçimlerinde sağlıklı oy kullanabilmeleri için gerekli düzenlemeler yapılıyor. Bu konuda görüşleriniz nelerdir?

Türkler’in ana vatanlarının siyasi kararlarına katılımları konusunda atılan bu adımlar esasen, geç adımlardır. Bu sorunun çok önceden çözümlenmiş olması gerekmektedir. Daha önceleri bazı sebepleri varmış, bu nedenle olmamış deyip önümüze bakmakta yarar var. Önemli olan, vatandaşlarımızın tümünün iradesinin ülke yönetimine tam yansımalarının yolunu açmaktır. Bu gerçekleşiyor. Günü geldiğinde artık oylarını kullanacaklar ve tercihlerini Türkiye’ye duyurabilecekler. Demokrasi için güzel ve anlamlı bir gelişme. Kendilerinden ricam, birbirlerini kırmadan bu demokratik haklarını kullanmaları, siyasi tartışmalarını ayarında tutmalarıdır. Birbirlerine düşmeden gitsinler versinler oylarını, orada da bıraksınlar bu işi...

Yüksek izninizle, farklı bir coğrafyaya geçmek istiyorum. 2012, Balkan Savaşı’nın 100. yılı... Savaşın acı hatıralarını bir kenara bırakan Türkiye, Balkanlar’daki akrabalarıyla büyük bir istikrar ve barış yakalamış durumda. Balkanlar’ın geleceği sizce hangi zemine oturuyor?

Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı İmparatorluğu’nun üç kıtaya yayılmış geniş coğrafyasında kurulmuş devletlerden biridir ama mirasçısıdır. İstanbul, İmparatorluğun başkentiydi, bugün de biz Türklerin gurur duyduğu, dünyanın en önemli kenti kimliğini koruyor. Osmanlı İmparatorluğu’nun mirasçısı olmamız, bizi eskiden aynı sınırlar içinde yaşadığımız milletlere karşı daha hassas kılıyor. Bu hassasiyet, esas olarak eşit devletlerin barışçı, dos-

tane ve istikrarlı iş birliğine duyduğumuz sorumluluktan kaynaklanıyor. Tarihi geri getiremezsiniz. İnsanlık sürekli gelişme içindedir ve bugün esas olan, bir dönem Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde yer almış bütün milletlerin barışçı, kardeşçe ve eşitliğe dayanan istikrarlı ilişkileridir. Türkiye'nin farklı bir konumu var dünya haritasında. Biz Balkanlıyız. Aynı zamanda Kafkasyalı, Akdenizli, Ortadoğuluyuz... Hatta kültürel, millî bağlarımız bizi Orta Asya ile de bağlıyor. Bu, Türkiye Cumhuriyeti'ni dünya milletleri arasında önemli kılan, bizi de her alanda sorumlu davranmaya yönelten çok özel bir durum. Türkiye olarak her zaman Balkanlar'da kalıcı barışın yerleşmesi için çaba gösterdik. Ne yazık ki bu bölge, 20'nci yüzyılda yaşanan savaşlarda çok ağır bedeller ödedi. Türkler de ödedi. Şimdi, bütün Balkan milletleri olarak, üstelik yakın geçmişte de yaşanan kanlı hesaplaşmalardan da yola çıkarak, barışı konuşmanın, milletlerimiz arasında iş birliğini artırmanın zamanı olduğuna inanıyoruz. Türkiye son yıllarda izlediği politikalar ile bu ilkelere ne kadar bağlı olduğunu komşularına en güzel şekilde göstermiştir.

Balkanlar'da yaşayan Türk azınlıklar var. Onlar için nasıl bir yaşam ortamı görüyorsunuz?

Doğrudur. Balkanlar'da çok sayıda soydaşımız yaşıyor. Biz onların yaşadıkları ülkelerde huzur ve mutluluk içinde olmalarını arzu ederiz. Dışlanmadan, herhangi bir ayrımcılığa hedef olmadan, aileleriyle güven içinde yaşamaları, yaşadıkları ülkelerin hakları korunmuş, onurlu vatandaşları olmaları esastır. Çok sayıda Türkçe konuşan insan var o coğrafyada. Türkçe, aynı zamanda bir Balkan dilidir. Yani resmî olarak kabul edilmiş bir dildir. Eğer Balkanlar'da barış kalıcı olursa, Balkan dayanışması samimi adımlar ile en üst seviyeye çıkarılırsa soydaşlarımızın da geleceğinin garanti altına alınması gerçekleşir. Biz meseleye Balkanlar'ın bütünü içinde bakıyoruz.

Sayın cumhurbaşkanım, dilerseniz, biraz da sınırlarımızın çevresinde dolaşalım... Türkiye'nin önemli komşusu Yunanistan bildiğiniz gibi çok zorlu bir ekonomik krizle mücadele ediyor; Bulgaristan'da da durum pek parlak görünmüyor, Türkiye ise bütün dünyanın hayranlığını kazanan bir ekonomik yükseliş içinde... Acaba yaşanan bu olumlu gelişme, komşumuzun sorunlarının da aşılmasında önemli rol oynar mı?

Haklısınız. Türk ekonomisi son yıllarda çok önemli başarılar elde etti, kayda değer bir gelişme sergiledi. Bunda

kuşkusuz uygulanan kararlı ekonomik programın büyük payı var ve küresel ekonomik krizin bizi etkilemesini de çok sınırladı. Finans sektörü, bankacılık, sosyal güvenlik ve vergi alanlarında dünyaya örnek olabilecek adımların atıldığı bir gerçektir. Bu bize yeter mi? Hayır... Biz, aynı zamanda bütün bölgemizin ortak refahının da peşine düşmeliyiz. Bu konuda atılacak bütün adımları olumlu müta-laa ederiz. Özellikle, Türkiye'nin 2011 yılında ulaştığı toplam 376 milyar dolarlık dış ticaret hacmi göz önünde bulundurulduğunda, Yunanistan ile 4.1, Bulgaristan ile 3.6 milyar dolarlık bir dış ticaret hacmi olduğunu görüyoruz. Bunun mutlaka daha yüksek seviyelere çıkması gerekmektedir. Büyük bir potansiyel mevcut. Geçen yıl, 600 bin vatandaşımız Yunanistan'ı ziyaret etti, bu önemlidir. Tabii ki biz komşularımızın ekonomik sorunlarıyla kendi koşulları içinde mücadele ettiklerini görüyor, başarıya ulaşmalarını bekliyoruz.

Bu arada, önemli bir örnek de var... Gürcistan... Türkiye Gürcistan'a sınırlarını açtı ilişkiler en üst düzeye çıktı ve Gürcistan giderek Kafkasya açısından önemli bir başarı öyküsüne dönüşmeye başladı.

Bakın, bu örnek önemlidir. Biz ne istiyoruz? Çevremizde barış ve dostluk zemininde, güvenlik ve istikrarın sağlanmasını, hatta komşusu olduğumuz coğrafyanın donmuş ihtilaflarının da çözümlenmesini... Gürcistan'a bağımsızlık gününden itibaren büyük destek veren bir ülkedir Türkiye. Birlikte çalışmaktan çok memnun olduğumuz komşumuzdur. Nitekim geçtiğimiz günlerde kabul edilen Gürcistan Ulusal Güvenlik Kavram Belgesi'nde Türkiye'nin, Gürcistan'ın bölgedeki önde gelen ortağı olduğu belgelendi. Bakü-Tiflis-Ceyhan ve Bakü-Tiflis-Erzurum doğalgaz boru hatları başta, birlikte çok önemli projelere imza attık, atıyoruz, atacağız... Özellikle Bakü-Tiflis-Kars demiryolu projesi ile bu ilişkiler stratejik boyut kazanmaktadır. Batum havalimanını birlikte işletiyoruz ve o havalimanı bizim iç havalimanımız statüsünde artık. İki ülkenin vatandaşları kimlikleriyle seyahat edebiliyorlar. Bunlar çok müşahhas göstergeler. Tekrar ediyorum; bu, istikrar, gelişme ve güvenlik için çok önemli bir modeldir.

Yakın akrabalarımız Türkmenistan ve Azerbaycan... Ne yazık ki özellikle İran üzerinde şekillenen kriz senaryolarından çok etkilenecekler gibi gözüküyor. Türkiye'nin ulusal ve dünya enerji dengeleri açısından bu iki ülkeye dönük politikaları nasıl bir seyir izleyecek?

Öncelikle, sorunuzdaki yakın akrabalar tanımlamasını düzeltmek isterim. Türkiye'nin Türkmenistan ve Azerbaycan ile ilişkisi, yakın akrabalığın çok ötesinde bir kardeşliktir. Aynı dili, dini, kültürü, ortak tarihi ve coğrafyayı paylaştığımız kardeşlerimizden söz ediyoruz. 2008 yılından bu yana Türkmenistan ile 6, Azerbaycan ile 5 temas gerçekleştirdim. Bu temaslarda sayın cumhurbaşkanlarıyla her alandaki müstesna iş birliğimizin devamı konusunda çok güçlü siyasi irade beyanında bulunduk. Şunu açıklık-

la ifade edeyim, her iki ülkenin siyasi liderliği bölgede yaşanan gelişmelerin ülkelerine ve halklarına olabilecek yansımalarını mükemmelen hesap edebilecek vizyona ve değerli kadrolara sahip. Bu iki ülkeyle en üst seviyede tesis ettiğimiz siyasi diyalog mekanizmaları sayesinde ikili, bölgesel ve uluslararası gelişmeler düzenli olarak gözden geçiriliyor. Bu çerçevede, tüm bölge ülkelerinin demokrasi, özgürlük, hukukun üstünlüğü, insan hakları, iyi yönetim gibi evrensel değerlere sahip olmalarının, bölgenin güvenlik, istikrar ve refahına katkıda bulunacağını düşünüyoruz. Türkiye, bu iki ülkenin uluslararası enerji piyasalarına, belli bir yola bağımlı kalmadan, aksine, alternatiflerini çoğaltarak ulaşmalarında önemli bir ülkedir ve bu yöndeki çalışmalarımız da sürmektedir.

Yüksek izninizle, biraz da özel yaşama dönmek istiyorum. Son ziyaretinizde Hollanda Başbakanı sizinle randevusuna bisikletle geldi. Ama Türkiye, kuşkusuz çok farklı bir ülke, koşulları değişik... Cumhurbaşkanlığı özel yaşamınızda neleri değiştirdi?

Tabii ki Cumhurbaşkanı olmanın günlük hayatımda yol açtığı bazı değişiklikler var. Bunların başında da eskisi kadar rahat hareket edemem geliyor. Cumhurbaşkanlığı, tanımı gereği, protokolleri, seremonileri olan bir makam. Bunlara riayet etmek gerekiyor. Yurt içinde ve yurt dışında çok sık seyahatlere çıkmam gerekiyor. Ailemden uzun süreler uzak kalabiliyorum. Hayrunnisa Hanım genelde yanımda olsa da çocuklar ile çok daha seyrek görüşebiliyorum.

Hollanda Başbakanı'nın ve bazı Avrupa ülkelerindeki siyasi liderlerin ofislerine bisikletle gitmeleri çok hoş. Halkla daha iç içe olmak, daha az protokol, daha az formalite tabii ki çok daha iyi. Ama Türkiye büyük bir ülke ve gerek kültürel, gerek pratik sebepler böyle bir uygulamayı bizim ülkemizde imkansız kılıyor. Yine de özellikle yaz aylarında İstanbul'da olduğum dönemlerde, olabildiğince vatandaşlarımızla bir arada olmaya, onlarla doğrudan iletişim kurmaya özen gösteriyorum.

ARTI90

GÖÇ ANILARI

İsmail YILDIZ
ismail.yildiz@ytb.gov.tr

Giresun'dan Amerika'ya macera dolu bir göç:

Yağlıdereyelilerin Hikâyesi

Giresun'un küçük Yağlıdere ilçesinin Amerika gibi bir "dev" ülkede bu kadar ünlü olmasının sebebi, çok ilginç bir geçmişe dayanıyor. Rum kökenli bir gencin bölgeden Amerika'ya göç etmesiyle başlayan, son derece "insani ilişkiler" ile süren bir serüvenden söz ediyoruz aslında...

Günümüzde Yağlıdere'nin nüfusu 18 bin... Amerika'da ise 15 bin Yağlıdereli yaşıyor... Bu insanlar işçi olarak gittikleri ülkede her geçen gün biraz daha zenginleşiyorlar... Anlattığımız, her gidenin arkada bıraktığını da er veya geç yanına aldığı bir hikâyedir...

Yağlıdere, Giresun'a bağlı küçük bir ilçe. Yağlıdere Vadisi üzerine kurulu bu ilçeyi ilginç kılan gerçek ise yurt dışına verdiği göçle birlikte adının artık daha çok Amerika'yla birlikte anılıyor olması.

Türkiye, 60'lı yıllardan itibaren yüzbinlerce vatandaşını iş gücü olarak yurt dışına gönderdi. Başta Almanya olmak üzere birçok Avrupa ülkesine giden insanların çıkış noktası ülkeler arasında yapılan karşılıklı iş gücü anlaşmasıydı. Ancak Amerika'da yaşayan Yağlıderelilerin bu ülkedeki varlığının çok daha ilginç bir hikâyesi var.

Rum kökenli bir gencin, yaşadığı köyde çevresindekiler tarafından dışlanması üzerine köyü terk etmek zorunda kalmasıyla başlıyor her şey. Önce Yunanistan'a ardından Amerika'ya giden bu genç, yıllar sonra gençliğinde kendisine büyük emeği geçen kadını ziyaret etmek amacıyla tekrar köye dönüyor. Ancak umduğu gibi olmuyor, büyük bir vefa duygusu beslediği kadının öldüğünü öğreniyor. Bu olay karşısında şaşkına dönen genç adam, büyük bir üzüntüyle Amerika'ya dönmek durumunda kalıyor.

Olayın Yağlıderelilerin boyutunu ilgilendiren kısmı ise iyi bir misafirperverliğin bıraktığı olumlu izlerdir. Zira genç adam köyde bulundu-

ğu süre içerisinde iki köylü tarafından oldukça iyi karşılanmış ve ağırlandı. Kendisine karşı gösterilen bu misafirperverlikten hoşnut kalan genç, bunu karşılıksız bırakmak istemez ve iki köylüyü Amerika'ya davet eder.

Amerika'ya giden iki Yağlıdereli, bu ülkeden çok etkilenirler ve burada kalmanın bir yolunu bulurlar. Ardından kendi yakınları ve hemşerileri de Amerika'nın yolunu tutar.

İşte Yağlıderelilerin Amerika'ya ayak basmalarının hikâyesi böyle gerçekleşir. Aynı yöreden bu kadar çok insanın Amerika'ya gitmesi Amerikalıların da ilgisini çeker. Hatta anlatılanlara göre George Bush, Türkiye'ye geldiğinde dönemin Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a Yağlıdere'yi de görmek istediğini ifade eder.

Bugün Amerika'da yaklaşık 15 bin Yağlıdereli vatandaşımız yaşıyor. Bu vatandaşlarımızdan biri de Nevzat Özdemir... 7 çocuklu ailenin en büyüğü olarak 1962 yılında Giresun'da doğan Özdemir, bugün New Jersey'in Glassboro bölgesinde yaşıyor. Amerika'da çeyrek asırdan fazla bir zamanı geride bırakmış. İşçi olarak gelmiş şimdi ise Willingboro'da bir benzin istasyonu işletiyor.

Nevzat Bey, öncelikle Amerika'ya gitmeden önceki hayatınızı anlatmanızı istersek neler söylersiniz, Amerika'yla tanışmanız nasıl oldu mesela?

Ben, 1979 yılında liseyi bitirdim. Malumunuz o yıllarda Türkiye'deki sağ-sol çatışmaları, o dönem gençlerinin eğitim almasını büyük oranda engelliyordu. Maalesef ben de mağdur onlardan biriyim. Bir iki yıl dershaneye gitmeme rağmen herhangi bir üniversiteye giremedim. Amerika, Avrupa ülkeleri gibi değildi. Amerika henüz bizim yöremiz tarafından keşfedilmeyen topraklardı. Ancak Oradaki çalışma imkânlarının daha geniş olması dolayısıyla daha iyi maddi imkânlar

sunması beni Amerika'ya iten nedenler arasındaydı. Geniş bir ailemiz vardı. Eşimin ve henüz yeni doğmuş çocuğumun daha güzel bir hayata sahip olabilmeleri için fedakârlık yapmam gerektiğini düşünüyordum.

Daha önce Yağlıdere'den Amerika'ya giden arkadaşlarım vardı. Onların da katkılarıyla en fazla birkaç yıl sürecek zannettiğim bu serüvene başlamış oldum.

Peki, nasıl oldu yolculuğunuz?

1986 yılıydı. Kanada üzerinden Amerika'ya geldim. Bu ülke üzerinden gelmemin sebebi, o senelerde Kanada'nın Türk vatandaşlarına vize uygulamamasıydı. Kanada'ya geldiğimizde bizi nelerin beklediğini bilmiyorduk ki buradaki ilk izlenimlerim de bir macerayla başlayacaktı. Bir fuara katılmak için geldiğimizi söylemiştik ancak Kanadalı yetkililer bize inanmadılar, inanmadıkları gibi tutuklayıp yargıladılar. Nihayetinde yetkilileri fuara geldiğimize ikna ettikten sonra kefalet ödeyerek serbest kaldık. Birkaç gün sonra da Kanada'dan Amerika'ya yaya olarak geçtim.

Kanada'daki bu maceralı yolculuktan sonra Amerika izlenimleriniz nasıl oldu?

Amerika'da ilk olarak Connecticut'a yerleştim. Hiçbir şey düşündüğüm gibi değildi. Yeni bir dünya gibi tanıtılan Amerika sanki bir kâbustu benim için. Yabancı dilimin olmaması, o yıllarda Türk toplumunun az oluşu ve hiçbir Türk'ün iş yeri-

nin olmaması ben ve diğer Türkler için büyük bir dezavantajdı. Kalacak, barınacak bir yer bulmakta çok zorlandım. O yıllarda gelenlerin bir kısmı benzin istasyonlarında, diğerleri ise restoranlarda çalışmak zorunda idi. Benzin istasyonlarında çalışanlar istasyonun tamirhane bölümlerinde, restoranda çalışanlar ise malzeme odalarında kalmak zorundaydılar.

Siz nasıl başladığınız çalışmaya, o zamanki hayat koşullarından bahsedebilir misiniz bize?

Bir tanıdığımın yardımıyla araba sahibi olmuşum. Üç ay o kırmızı arabamın içinde kaldım. Aynı süreçte de bulaşıkçı olarak bir restoranda çalışıyordum. Günde 16 saat çalışıyordum, saat başına aldığım ücret ise 3.50 dolardı. Daha sonra New York'ta bir benzin istasyonunda çalışmaya başladım.

Aileniz Yağlıdere'de bu arada tabii. Onları ne zaman getirebildiniz?

Geldikten bir yıl sonra kardeşimi getirdim. Onun burada üniversiteye gitmesini sağladım. Dört yıl sonra da eşim ve çocuğumu getirdim. Yedi yıl bir başkasına çalışmak zorunda kalmıştım. Daha sonra, kardeşim okulu bitirince beraber ticarete başladık. New Jersey eyaletinde bir benzin istasyonu kiraladık. Bu sırada kardeşlerimden dördünü daha Amerika'ya getirdim. Beraber bu iş yerinde çalışmaya başladık. Zamanla iş yeri sayımız altıya kadar yükseldi.

Doksanlı yılların sonundan bir New York manzarası.

Büyük bir hayat mücadelesi verdiğiniz aşikâr. Peki, Amerika'daki Türkler arasındaki yapılanmalar nasıl oluştu?

Ben geldiğimde Türk Amerikan Dernekleri Federasyonu, Amerikan Devleti tarafından tanınan bir kurumdu. Bu kurum güçlendikçe Türk camileri ve diğer dernekler zamanla çoğaldı. Bu arada kardeşim de Türk Amerikan Giresunlular Derneğinin başkanlığını başarıyla sürdürüyor.

Amerikalıların Türklere bakış açısı nasıl?

Zamanla Amerikalıların Türkler hakkında fikirleri ve izlenimleri daha da ilgi çekici hâle geldi. İlk geldiğimden bu yana daha tanınmış ve bilinmiş bir hale geldik. Liselerde ve üniversitelerde çocuklarımız daha başarılı olmaktadır.

Türkiye'de doğup büyüdünüz, daha sonra Amerika... Şu an hangi duygular içerisindeyiz?

Buraya gelirken "Biraz çalışırım, sonra geri dönerim." mantığıyla gelmiştim. Bu sebepten dolayı hiçbir zaman Amerikan toplumuna alışmadım. Ne kadar istesem de doğup büyüdüğüm o kültürü, çevreyi ve insanları unutamıyorum. Şimdiki amacım ise çocuklarım eğitimlerini tamamlarken onların yanında olmak. Gözüm arkada kalmış olsa da burada, büyüyen Türk toplumu içinde kendimi rahat ve mutlu hissediyorum.

Yeni nesilden, gençlerden söz açılmışken onlar için ne söylemek istersiniz? Onlara ne gibi tavsiyeleriniz olur?

Biz bu yeni dünyaya geldiğimizde yürümeyi öğrenen bir bebek gibiydik. Çektiğimiz zorluklarla beraber ancak iki ayağımız üstünde yürümeyi öğrendik. Yeni nesilden beklentim de bunu daha ileriye taşımalarıdır. Bizlerin çektiği zorlukları çekmeden, bu uzun hayat maratonunu en iyi şekilde koşmalarını dilerim ve bunu başarmalarına da yürekten inanıyorum.

BALKANLAR

Mehtap ALTINOK
mehtap.altinok@ytb.gov.tr

MAKEDONYA

MAKEDONYA DEVLET BAKANI HADİ NEZİR

“Güçlü Türkiye, Balkan barışı demek...”

Makedonya Devlet Bakanı Hadi Nezir, özellikle Bosna-Hersek Savaşı’nda 250 binden fazla Müslüman’ın katledilmesinin Balkan barışı için güçlü ve kararlı bir Türkiye’nin gerekliliğini ortaya çıkardığını vurguladı.

Türkiye’nin güçlenmesiyle Balkanlarda taşlar yerine oturmaya başladı. Tabii bu süreçtir, biraz daha zamana ihtiyacımız var. İnşallah Türkiye Cumhuriyeti Devleti daha güçlü olur. Ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti büyümeye devam ettikçe Balkanlarda yaşayan, yalnız Türkler değil, tüm halklar için refah getirir, huzur getirir.

Balkanlar’daki “akraba” ülke Makedonya’nın kabinesinde Devlet Bakanı olarak görev yapan Hadi Nezir’in Türkiye’ye başkenti Üsküp’ten bakması çok doğal... Çünkü onun için Türkiye ile kurmuş olduğu gönül birliğinin de ötesinde yaşadığı topraklara Ankara’nın yaklaşımı önemli...

Nezir, “Makedonya’yı kayıtsız şartsız, bizim tabiriyle Makedonya adıyla ve soyadıyla tanıyan ilk devlet, anavatanımız Türkiye Cumhuriyeti olmuştu.” diyerek başlıyor söze...

“Makedonya bizim vatanımızdır. Ve Makedonya’da Türkler, Makedonya’nın en sabit ve en sadık vatandaşlarıdır. Bizler demokrasiyi sokaklarda aramadık, bağırmadık çağırmadık. Tabiri caizse kimsenin de burnundan kan akıtmadık. Ama elbette anayasal haklarımızı almaya gayret ediyoruz. Yugoslavya’nın 90’lı yıllarda dağılmasından bu yana Türkiye Cumhuriyeti Devleti her alanda ve her zaman Makedonya’nın yanında olmuştur. Onun için biz Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ni hem kardeş hem de dost bir ülke olarak görüyoruz. Ve oradaki halk da bunu çok iyi biliyor.

2008 yılında Makedonya’nın sadece iki ülkeyle stratejik anlaşması vardı. Bunların biri ABD, diğeri İsrail’di. 12 Kasım 2008’de Makedonya ile Türkiye arasında böyle bir strateji anlaşması imzalandı. Anlaşmayla Makedonya ve Türkiye 4 alanda iş birliği yapmayı öngördü. Birincisi savunma alanında... Makedonya’nın savunmasıyla Türkiye Cumhuriyeti Devleti çok yakından ilgileniyor. Diğerleri de ekonomi, kültür ve eğitim.

27 Mayıs 2009 yılında Makedonya’nın incisi denilen Ohri’de 3 günlük bir iş forumu düzenledik. Böylece ilk defa Türkiye’den 130 iş adamını Makedonya’ya getirdik. Amacımız Türk iş adamlarının Makedonya’yı bizzat görmeleriydi. Bu yalnız anlatmakla olmuyor biliyorsunuz.

Aynı yıl 5 Aralık 2009’da İstanbul’da böyle bir iş forumu yaptık. Ve İstanbul’daki iş forumuna bu sefer Makedonya’dan 200’ün üzerinde iş adamını getirdik. Ev sahipliğini Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan yaptı.

Sayın Başbakan’ın Türk iş adamlarına Makedonya’da yatırım yapın demesiyle TAV şirketi yap-işlet-devret modeliyle 20 yıllığına havalimanlarımızı aldı. 6 Eylül 2011’de Makedonya Cumhuriyet Bayramı gününde havalimanının açılışını yaptık. Çok güzel, mükemmel bir hava limanı, belki de Balkanlar’ın en güzel hava limanı. Bu, orada yaşayan Türkleri gururlandırdı.

Bizler, orada var olan Türkler, Makedonya ile Türkiye arasında bu köprüyü sağlamak gayretindeyiz.

Hadi Nezir’e göre, Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının kurulması çok doğru ve Türkiye’nin özellikle Balkanlar coğrafyası ile sağlıklı ilişki kurmasında çok önemli bir adım...

“Biz böyle bir Başkanlığın kurulmasını daha önce de teklif etmiştik. Dış Türklerle ilgili her şeyin bir arada toplanmasını ve oradan yönetilmesini arzu etmiştik. Nihayet bu yapı bu hükümet döneminde kuruldu ve bizler çok mutlu olduk. Çünkü Balkanlar Türkiye için stratejik açıdan çok önemli. Bugün Kafkaslar ne kadar önemliyse, Yakın Doğu ne kadar önemliyse Balkanlar da bir o kadar önemlidir. Bugün Batı Trakya’da, Bulgaristan’da, Makedonya’da, Kosova’da hatta Karadağ’ın Sancak bölgesinde Türkler yaşıyor. Romanya’da Türkler yaşıyor. Bu nedenle Balkanlar Türkiye için çok önemlidir. Balkanlar, dolayısıyla Makedonya, Türkiye için bir Avrupa kapısıdır. Bizler, bu kapıyı her zaman açık tutmalıyız.

Yugoslavya’nın dağılmasından sonra Bosna Savaşı yaşandı. 250 bin Müslüman orada katledildi. Bir akşam Srebrenitsa’da 8 bin insanın katledildiğine şahit olduk hepimiz. Maalesef bu iç savaşlar Kosova’ya da sıçradı. Makedonya 2001-2002’de savaştan az da olsa payını aldı. Herkes gördü ki savaşla bir yere varamayız. Tabii az önce zikretmiştim, biz Türkler hiçbir zaman kimsenin burnundan kan akıtmadık. Türkiye’nin güçlenmesiyle Balkanlarda taşlar yerine oturmaya başladı. Tabii bu süreçtir, biraz daha zamana ihtiyacımız var. İnşallah Türkiye Cumhuriyeti Devleti daha güçlü olur. Ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti büyümeye devam ettikçe, Balkanlarda yaşayan, yalnız Türkler değil, tüm halklar için refah getirir, huzur getirir.

Makedonya’dan 1000’in üzerinde talebemiz şu an Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nde. Kimileri üniversiteyi bitirmiş, yüksek lisansını yapmış ya da yapmak üzere. Kimileri yüksek lisansını yapmış, doktorasını yapmış ya da yapmak üzere. Kimileri Türkiye’de üniversiteyi bitirmiş Makedonya’ya dönmüş. Fakat maalesef birçoğu da burada kalıp evleniyorlar. Bizim amacımız, Türkiye’de yetişen çocuklarımızın yine ülkelerine gelmelerini sağlamaktır.

KARADAĞ

● KARADAĞ DEVLET BAKANI RAFET HUSOVIÇ

Türkiye 'samimi' bir ülke...

Karadağ Devlet Bakanı Rafet Husoviç'in Türkiye'yi, Balkanlar'daki samimi ve barışçı güç olarak değerlendirmesi önemli kuşkusuz... Karadağ hükümetinin Boşnak asıllı üyesine göre, Türkiye Balkanlar'daki barışa katkıda bulunmaktan başka hedefi olmayan bir yapıya sahip... Bu durum, Türkiye'nin Balkanlar'daki rolünü güçlendiriyor...

Karadağ farklı etnik unsurların uyum içinde yaşamasını sağlayabilen bir Balkan ülkesi. Ülkede Karadağlılar çoğunluğu oluşturmakla birlikte, Sırp, Boşnak, Arnavut ve Etnik Müslümanlar da ülke yönetiminde söz sahibi. Oluşturulan hoşgörü ortamı ve siyasal istikrar ile Karadağ, Avrupa Birliği üyeliğine doğru hızlı adımlarla ilerliyor. Boşnak toplumunun hükümetteki temsilcisi Devlet Bakanı Rafet Husoviç ile Karadağ'daki Türkiye algısını konuştuk.

Rafet Husoviç'e göre, Balkan ülkeleri ve kamuoyları Türkiye'yi, bölgedeki en samimi ülkelerden biri olarak görüyor...

“Türkiye’nin Balkanlar’a yönelik ekonomik ve siyasi alanda ciddi girişimleri var. Hâlihazırdaki güçlü Türkiye Balkanlar’daki barışın ana unsuru olabilir. Türkiye, 90’lı yıllarda bugünkü gücünde olsaydı inanıyorum ki Yugoslavya zamanındaki savaşlar yaşanmazdı. Türkiye’nin olağanüstü bir diplomatik tutumu var, olağanüstü hükümet politikaları güdüyor. Balkanlar’daki bütün ülkelerle özellikle Karadağ ile ilişkileri iyi. Türkiye’nin politikalarını oradaki Boşnak ve Müslüman azınlıklar olarak heyecanla karşılıyor ve Türkiye’nin meselelere daha çok müdahil olmasını istiyoruz. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu da olağanüstü bir performansla çalışıyor, Balkan ülkelerini çok sık ziyaret ediyor.

TÜRKİYE ÇOK ÇALIŞIYOR...

Balkanlar’ın önde gelen siyasetçilerinden biri olarak Rafet Husoviç’in Türkiye’ye bakış açısı “kalıcı barışın” bölgeye yerleşmesine dayanıyor...

Balkanlarda yaptığı diplomatik girişimler ve sergilemiş olduğu yapıcı, barışa katkı sağlayıcı tavır burada önemli bir faktör. Türkiye diplomasiyle bütün soruları halledabiliyor. Şimdi buradaki esas mesele, insanların masaya oturup bir şeyler konuşabilmesi çünkü masaya oturup konuşulduktan sonra bütün meseleler çözüme kavuşturulabilir.

Ayrıca Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, aynı şekilde Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu şu an Balkanlar’da çok saygı duyulan isimler. Balkanlar’daki ülkelerin Avrupa Birliğiyle ve NATO’yla ilişkileri var ve politikalarını bu yönde geliştiriyorlar fakat bizim aynı zamanda diğer samimi ortağımız Türkiye var.

TİKA’NIN YATIRIMLARI...

Rafet Husoviç’in bakış açısıyla, Türkiye’nin bölgede “samimi güç” olarak görülmesinin temelinde TİKA’nın çalışmaları da yatıyor...

TİKA aracılığıyla Türk Hükümetinin ciddi yatırımları oldu. Dinî binaların geliştirilmesinde, ilk ve ortaokul binalarının güçlendirilmesinde; yolların, su hatlarının, köprülerin onarılmasında ciddi yatırımlarda bulunuldu.

Bu vesileyle TİKA’nın Karadağ’da Türklere karşı ön yargıların önemli bir kısmını yıktığını düşünüyorum. Yani TİKA’nın projelerinde sergilemiş olduğu yaklaşım ve tutum, hem Müslümanları hem Hıristiyanları hem de diğer toplulukları çok memnun etti, bu ön yargının kırılmasında önemli bir faktör oluşturdu.

ÖĞRENCİLER ÇOK ÖNEMLİ...

Aynı zamanda şunu da söylemeden geçemeyeceğim: Bizim Karadağlı öğrencilerimiz Türkiye’nin değişik üniversitelerinde okuyorlar. Türkiye’nin en güzel üniversitelerinde okuyan yüzlerce öğrencimiz var. Ve gelecekte bu öğrencilerin genel olarak Balkanlar’la, özellikle Karadağ’la Türkiye arasında ciddi bir bağlantı oluşturacaklarını düşünüyorum.

Gelecek yıllarda Türkiye’de eğitim gören Karadağlı öğrencilerin sayısının artırılmasını temenni ediyorum. Benim danışmanlarımdan biri Türkiye’de okumuş bir arkadaşımızdır. Karadağ’ın Diyanet İşleri Başkanı Veysi Ulema da üniversite eğitimini Türkiye’de tamamlamıştır. Bunlar Türkiye’yle ilişkilerimizin en güzel örnekleri.

MAKEDONYA'NIN YÜKSELEN YILDIZI FİLİZ AHMET

Mehtap ALTINOK mehtap.altinok@ytb.gov.tr

TÜRK DİZİLERİ, TARİHİ MİRASIMIZIN BİZE SUNDUĞU FIRSATLARI DEĞERLENDİREREK YAKIN COĞRAFYAMIZDAKİ TOPLULUKLARIN ÜLKEMİZLE ÇEŞİTLİ ALANLARDA YENİ BİR BAĞ KURMALARININ YOLUNU AÇIYOR. BU FAALİYETLER, MAKEDONYA'DAN KOSOVA'YA, BOSNA'DAN SANCAK'A, KIRIM'DAN KAFKASYA'YA UZANAN BİRLİKTELİĞİN YENİDEN HAYAT BULMASIDIR.

O, Üsküp'te başlayan sanat yaşamını Türk televizyon ekranlarında büyük bir başarı ile sürdüren genç bir sanatçı... "Muhteşem Süleyman" dizisindeki Nigar Kalfa rolüyle konuşuluyor ama Türkiye onu, "Elveda Rumeli" dizisindeki Zarife rolüyle hatırlıyor.

Filiz Ahmet, Makedonya kültür yaşamının 60 yıllık kurumu Üsküp Türk Tiyatrosunda esas eğitimini aldı ama o, zaten, ülkesinin en ünlü tiyatrocularından biri olan Lütfü Seyfullah'ın torunuydu...Şimdi, ilk geldiğinde zorlandığı İstanbul'dan kopamıyor...

Elveda Rumeli'nin Zarife'si, 'Balkan Düğünü'nün Galina'sı, şimdilerde yalnızca Türkiye'de değil, yakın coğrafyamızın tamamında da izlenme rekorları kıran 'Muhteşem Yüzyıl'ın Nigar Kalfası Filiz Ahmet, oyunculuğuyla tüm dikkatleri üzerine topluyor. Dikkat çekmesinin tek sebebi, Nigar Kalfa rolü değil elbette, Filiz Ahmet'i diğerlerinden farklı kılan bir şey daha var...

ZOR GEÇEN YILLAR...

Filiz Ahmet, Makedonyalı, Başkent Üsküp'te doğmuş büyümüş...Balkan coğrafyasındaki herkes gibi savaşı yaşamış ve ülkesini terk etmek zorunda kalmış bir ailenin doğuştan sanatçı kızı... Dedesi Lütfü Seyfullah, Makedonya'nın en ünlü tiyatrocularından biri, annesi ise tiyatrodan yıllarca suflör olarak çalışmış bir sanat emekçisi...

1993-1996 yılları arasında yaşanan Bosna Savaşı sırasında, ailesi çocuklarını korumak için İsveç'e gitmiş. Orada lisede tıp eğitimi alan Filiz Ahmet, Makedonya'ya dönünce, çocukluk hayalini gerçekleştirmek için soluğu Üsküp Güzel Sanatlar Akademisi Tiyatro Bölümünde almış.

Filiz Ahmet'in Üsküp Türk Tiyatrosunda başlayan oyunculuk serüveni, artık Türkiye'de başarılı bir dizi oyuncusu olarak devam ediyor. Türkçe, Makedonca, Arnavutça, İsveççe, Sırpça, Bulgarca ve İngilizce bilen başarılı oyuncu Türkiye'de olmaktan, İstanbul'da yaşamaktan çok mutlu, ama Üsküp'te yaşayan ailesine olan özlemini, her fırsatta dile getiriyor.

Dizide, Pargalı ile yaşadığı yasak aşk yüzünden günlük hayatta bile konuşulur olan Filiz Ahmet, setteki rahatlığının aksine röportajlara henüz alışamamış...Fotoğraf vermeyi hiç sevmiyor... Nigar Kalfa, söyleşinin başlarında beni ve fotoğrafçım Ali Tekal'ı oldukça zorlasa da sonunda ortaya hoş bir sohbet çıktı.

"OYUNCULUK BENİM HAYATIM"

"Ben Üsküp'te doğdum, ailem hâlâ orada yaşıyor. Yaklaşık 1 yıl evvel İstanbul'a taşındım. Benim lise çağlarımda Bosna'da savaş çıktı... Karışıklık bizim oralara da yansınca babam, annem ve ablamla birlikte İsveç'e kaçtık. 2 yıl İsveç'te hemşirelik eğitimi aldım, savaş bitince Üsküp'e döndük, Güzel Sanatlar Fakültesinde Tiyatro Bölümüne başladım. Çocukluğumdan bu yana tiyatronun içindeyim, dedem Lütfi Seyfullah, çok meşhur bir tiyatrocuydu, annem de tiyatrodaki çalışıyordu. Çocukken de tiyatrocunun arkasından, oyunu izler ve oyuncularını taklit ederdim. Geceleeri rüyamda, o sahnede oynadığımı görürdüm, oyunculuk benim hayatımdı, hayatımın anlamıydı. Şimdi o sahnedeyim, mutluyum."

"TÜRKÇE ÖĞRENMEK İÇİN TIP EĞİTİMİ ALDIM"

Lise çağlarımdan itibaren oyunculuk yapmaya başladım ancak Türkçe de öğrenmek istiyordum, Türkçe eğitim veren bir okul vardı, aynı zamanda tıp eğitimi de veriyordu. Evimden uzak olmasına rağmen orayı tercih ettim. Üniver-

siteye başlayacağım zaman ise Güzel Sanatlar Fakültesine gitmek istedim.

"HER SEY ELVEDA RUMELİ İLE BAŞLADI"

Lise yıllarımdan bu yana tiyatrodaki oynuyorum, Fakülteyi bitirdikten sonra Üsküp Türk Tiyatrosunda oyunculuğa devam ettim. Bir gün Üsküp'te bir dizi çekileceğini duydum. Elveda Rumeli dizisi...Türk dizilerinde oynayan bir diğer Makedonyalı oyuncu Ertan Saban ile bağlantı kurmuşlar. O da beni önermiş ve geldiler benimle deneme sahneleri çektiler. Kısmetmiş, beğendiler oldu ve dizide Zarife rolünü aldım. Bu diziden sonra teklifler almaya başladım. Ardından Balkan Dügünü'nde oynadım. Ve şimdi de biliyorsunuz Muhteşem Yüzyıl...

"İSTANBUL'A İLK GELDİĞİMDE ÇOK ZORLANDIM"

Muhteşem Yüzyıl dizisinde aldığım rolle birlikte İstanbul'a taşındım, ilk geldiğim zaman çok zorlandım. İki buçuk milyonluk Makedonya'dan yetmiş milyonluk bir ülkeye gelmişim. Ailemden uzak olmak da beni zorladı ancak yoğun çalışma programım ve setteki arkadaşlarım sayesinde bu zorlukları kısa sürede aştım diyebilirim. Türkler bana yabancı olmadığı için de alışmam daha kolay oldu. Türk ailesinde büyüdüğüm için her şey bana çok tanıdık geliyor. Ailemi çok özlediğim için sık sık Üsküp'e gitmeye çalışıyorum, ben gidemezsem de onlar mutlaka geliyor.

"PARGALI'YA SELAM SÖYLE YENGE"

Nigar kalfa rolü ile birlikte, herkes tanıyor beni. Hem Üsküp'te hem de İstanbul'da... Sokakta gören, tanıyan, bilen dizi hakkında sorular sormadan geçmiyor. Severe izlediklerini söylüyorlar, tepkiler çok güzel...En çok da "Pargalı'ya selam söyle yenge." diyorlar.

"HAYATIMLA İLGİLİ PLAN YAPMAM"

Ben, hayatı planlayan biri olmadım hiç. Biraz hayalperest biraz maceraperest bir yapıya sahip olmamdan dolayı, hayat bana ne getirirse onu yaşıyorum. Hayat nasıl devam ederse öyle devam edeceğim, yani zorlamayı da sevmiyorum planlamayı da sevmiyorum, hayatın akışına bıraktığım için her şeyi, oyunculuk da öyle olacak.

Osmanlı'nın İlk Film Yapımcıları

MANAKİ BİRADERLER

Ardan ZENTÜRK ardanzenturk@gmail.com

ÇAĞINI BELGELEYEN OSMANLI...

Türk tarihi açısından, Fuat Uzkinay'ın 1914 yılında çekmiş olduğu Ayastefanos'taki (Yeşilköy) Rus Abidesi'nin Yıkılışı belgeseli gerçek anlamda "Türk sinemasının başlangıcını" mı temsil ediyor? Yoksa Osmanlı, bu işe çok önceden mi başlamıştı?..

Makedonyalı Manaki Biraderler, Milton ve Yanaki Manaki, sinema tarihi açısından çok önemli isimler... Onlar yalnız Osmanlı Balkanları'nın değil, Avrupa'nın öncü sinemacıları olarak adlandırılıyor... 1905 yılında ilk filmlerini çektiklerinde Osmanlıydılar...

Ansiklopedilere dönüp baktığınızda, üzerinde anlaşılan nokta, "Türk sineması"nın başlangıç tarihinin 1914 olduğu yolunda...

Bir yönüyle bu tarihleme doğru olabilir... "Türk sineması"nın başlangıç tarihini "bir Türk'ün eline ilk kez kamera alıp film çekmesi" olarak değerlendiriyorsanız haklı bir gerekçedir de...

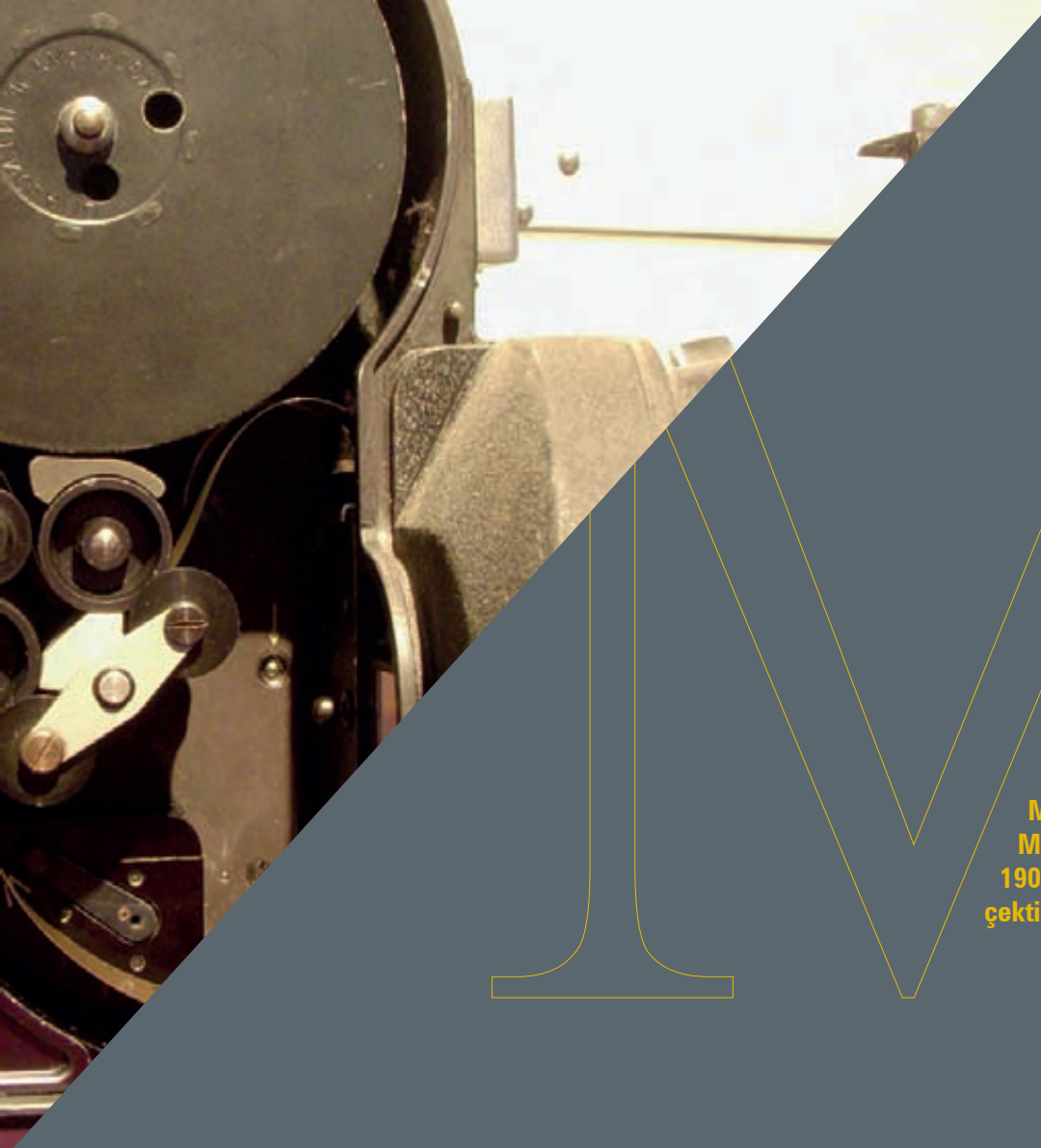
Takvimlerin 14 Kasım 1914'ü gösterdiği gün, o sırada Osmanlı ordusunda yedek subay olarak görev yapan Fuat Özkinay'ın çektiği belgesel filmin adı, tarihe, "Ayastefanos'taki Rus Abidesi'nin Yıkılışı" olarak geçmiş...

Meselenin başlangıcı, Türk tarihinin hazin askerî yenilgilerinden birine dayanıyor. Tarihimizde 93 Harbi olarak da bilinen 1877-1878 Osmanlı-Rus Harbi'nde Rus orduları batıda o dönemdeki adı Ayastefanos olan, bugünkü İstanbul'un güzel semtlerinden Yeşilköy'e, doğuda ise Erzurum'a kadar geldi.

İstanbul işgal tehditi ile karşı karşıya kaldı ve Osmanlı barış anlaşması talep etti. 3 Mart 1878'de Ayastefanos'da yapılan anlaşma, aslında Osmanlı'nın Balkanlar'daki kontrolünü fiilen sonlandırıyor ve bu bölgenin 1912 yılındaki Balkan Savaşı ile Osmanlı'dan kopmasının da yolunu açıyordu...

Ruslar, anlaşma çerçevesinde geri çekilirken arkalarında Yeşilköy'ün merkezine yaptıkları bir abideyi de bıraktılar. Osmanlı, her ne kadar, bu anlaşmanın devamında Ruslar'ın Balkanlar'a hâkim olmasından kaygı duyan Batılı devletlerin diplomatik desteğinde Berlin'de yeni bir anlaşma olanağı bulup Balkanlar'daki kontrolünü yeniden güçlendirmiş olsa da o anıtı yıkamadı...

Anıt, 1914 yılında Birinci Dünya Savaşı başlayıp Osmanlı ile Rusya bir kez daha karşı cephelerde yer alınca, halktan da gelen talep doğrultusunda dinamitlenerek ortadan ortadan kaldırıldı.

**Makedonyalı Manaki Biraderler,
Milton ve Yanaki Manaki,
1905 yılında ilk filmlerini
çektiklerinde Osmanlıydılar...**

Anıt, 1914 yılında Birinci Dünya Savaşı başlayıp, Osmanlı ile Rusya bir kez daha karşı cephelerde yer alınca, halktan da gelen talep doğrultusunda dinamitlenerek ortadan kaldırıldı.

1888 doğumlu, İstanbul Sultanisi mezunu, Dar-ül Funun'un fizik-kimya bölümü mezunu "öğretmen" Fuat Kınay o abide ortadan kaldırılırken, sinemaya meraklı bir Osmanlı zabiti olarak oradaydı...

Yönetim, abidenin yıkılışının sembolik anlamını güçlendirmek amacıyla Macaristan'dan bir film ekibi çağır-
mıştı fakat son anda, çekimin kameraya yatkınlığı olan bir Osmanlı subayı tarafından yapılması kararlaştırıl-
dı. Fuat Kınay, 150 metrelik filmi başarıyla çekti, yıkımı belgeledi. O film ne yazık ki arşivlerimizde yok!..

Fuat Kınay, ilerleyen yıllarda, bugün Ordu Foto-Film Merkezi olarak adlandırılan, Genelkurmay bünyesinde-
ki film arşivi biriminin de kurucusu oldu...

BALKANLAR'IN FİLMÇİ ÇOCUKLARI...

Yanaki Manaki, Rus birliklerinin Yeşilköy'e yerleştiği 1878 yılında Osmanlı Makedonyasının Avdella kasaba-
sında dünyaya geldi. Dört yıl sonra da kardeşi Milton Manaki doğdu... Avdella, günümüzde Yunanistan sınır-
ları içinde, bu ülkedeki Makedon kültürünün en önemli merkezlerinden biri olarak anılıyor...

Belgeler, Manaki ailesinin Osmanlı nüfus idaresi tarafından Ulah olarak tescil edildiğini gösteriyor. Ulahlar,
Makedonya'nın özellikle kırsal kesimlerinde yaşayan, çiftçilik ve göçebe hayvancılık ile geçinen bir halk olarak
tanınıyor. Dilleri Arumence, esas olarak Latin kökenli ve daha çok Rumen dilinin akrabası olarak tanımlanıyor.
Bu nedenle, yaşadıkları her yerde çoğunluktaki uluslar ile barış içinde ve onların kültürüyle uyumlu yaşamala-
rı ile tanınan Ulahlar, Rumen halkına ve günümüz Romanya'sına daha yakın bir ulus olarak değerlendiriliyor-
lar. Bu arada Yunanistan'ın da Ulahları kendisine akraba bir toplum olarak değerlendirdiğini hatırlatalım...

Avdella o zamanlar, Osmanlı'nın Manastır vilayetine bağlı bir kasaba, Manaki Biraderler de zaten Osmanlı te-
bası...

BİR KAMERA İLE BAŞLADI...

Manaki Biraderler, Balkanlar'ın büyük değişim yaşıdığı, tarihî olaylara ve giderek kanlı hesaplaşmalara sahne olduğu bir dönemde, 1898 yılında birlikte çalışmaya, ekmek paralarını birlikte kazanmaya karar verdiler.

Yanaki Manaki, ailenin okumuş evladıydı... Milton Manaki liseyi bitirmeden ağabeyinin yanında yaşama atılmak zorunda kaldı.

Manaki Biraderler, 1904 yılında kurmuş oldukları fotoğraf stüdyosunu dönemin güçlü kültür ve ticaret kenti Manastır'a taşıma kararı verdiler. Manastır, Türk tarihi açısından, Cumhuriyet'in kurucusu Mustafa Kemal'in Manastır İdadisinde eğitim almış olması nedeniyle de ayrı bir öneme sahiptir...

Osmanlı ve tüm Balkanlar açısından önemli gelişme ise Manastır'daki işlerini geliştiren Manakilerin, 1905 yılında Charles Urban Trading Company'den dönemin ünlü Bioscope kameralarından birini almasıyla doğdu...

Söz konusu Bioscope kamera, üretim bantından çıkan 300'üncü kameraydı ve özellikle Osmanlı Balkanları'nın arşivlenmesinde tarihi görev üstlendi...

SULTAN REŞAD'IN BALKAN ZİYARETİ...

Manaki Biraderlerin çektikleri ilk filmin, Avdella'da, o sırada 104 yaşında olduğu bilinen büyük annelerini yün eğirirken görüntüleyen film olduğunu biliyoruz.

İlerleyen yıllarda, hem dönemin insanların fotoğrafı alınmasında hem de ellerindeki kamerayla adeta haber kameranı gibi çalıştıklarını görüyoruz.

Bu çerçevede, dönemin Osmanlı Padişahı 5.Mehmed Reşad'ın Balkanlar'a 1911 yılında yaptığı ziyaretin Selanik ve Bitola bölümlerini filme çekmeleri, Türk tarihi açısından da çok önemli bir belge niteliği taşıyor.

1913 yılında Sırbistan Kralı Peter ve Prens Alexander'ın ziyaretlerine; benzer şekilde, dönemin Yunanistan Kralı Konstantin ve Veliht Prens Paul'un görüntülerine Manaki Biraderler sayesinde ulaşabiliyoruz...

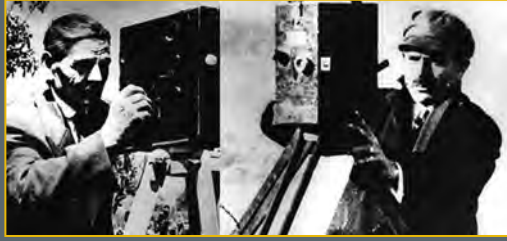
Yanaki ve Milton, çalışkan insanlardı, arkalarında binlerce fotoğraf ve dönemin önemli Balkan devlet adamlarının görüntülerini içeren bir film arşivi bıraktılar.

Bu arşiv önce, 1955 yılında Yugoslav Devlet Arşivi Dairesinin korumasına bırakıldı; devamında 1975 yılında Makedonya Sinematek Enstitüsünün korumasına geçti.

Manaki Biraderler bu nedenle bize, Osmanlı'nın Bakanlar'daki son yıllarını belgeleyen olağanüstü önemde görüntüler bıraktılar...

Belki de Türkler açısından sinemanın başlangıç tarihini biraz daha erkene taşıdılar.

KAMERANIN MASUMİYET ÇAĞI...

20'nci yüzyılın başları, aslında kameranın masumiyet çağıdır...

Lumiere kardeşlerin 1895 yılında çekmeyi başardıkları ilk film, bir istasyona gelmekte olan dönemin buharlı lokomotifini ve tren yolcularını belgelemektedir...Hepsi o kadar...

Ama o film bize şimdi, dönemin yaşam biçimini, insan davranışlarını gösteren en önemli belgeler arasında yer alıyor...

Manaki Biraderler de fotoğraf makinelerini ve film kameralarını aynı biçimde, yaşadıkları dönemi belgelemek amacıyla kullandılar...

Onları bir gün sıradan bir Ulah cenazesinde hemen ertesi gün bir kralın kent ziyaretinde çekim yaparken hayal edin...

Kamera, o dönemde, önüne gelen her şeyi belgeleyen, ayırım yapmayan veya yönlendirilmeyen bir araçtı...

"AVRUPALI" KARADAĞ VE MÜSLÜMANLAR

Sevilay ÜNAL sevilay.unal@ytb.gov.tr

Karadağ, 2'nci Dünya Savaşı sonrasında Yugoslavya bayrağı altında yaşadı... Bu süreçte, Sırbistan'ın ayrılmaz bir parçası olarak görüldü... Yugoslavya dağıldığında, Sırbistan ile birlikte yola devam etme kararı, o dönemin uygulamalarına dayanıyordu... Ama sonra Karadağ, kendi yolunu çizme kararı aldı... O artık, Avrupa Birliği yolunda ve NATO üyesi olmakta kararlı çağdaş bir Balkan devleti...

Karadağ, kuşkusuz 1993-1996 yılların arasındaki Bosna-Hersek Savaşı'nda topraklarında çok sayıda Müslüman barındıran fakat Sırbistan'ın da doğal müttefiki kabul edilen bir devlet olarak çok zor günler yaşadı... Oysa şimdi, Avrupa Birliği yolunda atılan adımlar, bu ülkedeki Müslüman nüfusun her geçen gün biraz daha özgürleşmesini sağlıyor...

Ülkenin Adriyatik kıyısında yer alan Kotor, Bar, Budva, Ulcinj; içerde kalan ve Karadağ'a 500 yıl başkentlik yapmış olan ıhlamur kokulu Cetinje ile Podgorica, Nikšić; kuzeyin vahşi, bakir ve ormanla iç içe yerleşim yerleri Kolašin, Rožaje, Berane, Plav, Plevlija (Taşlıca), Bijelo Polje (Akova) gibi eşsiz güzellikteki kentlerini anlatmayı bir başka sayfaya bırakarak bu yazımızda, Karadağ'da komşu ülkeleri kısındıracak bir uyumla bir arada olmayı başarabilen farklı din ve etnik kökendeki halklardan ve ülkenin Avrupa Birliği yolculuğunda attığı cesur adımların ülke Müslümanlarına olumlu yansımalarından bahsetmek istiyoruz.

625.266 kişinin yaşadığı Karadağ'da Nisan 2011'de gerçekleştirilen nüfus sayım sonuçlarına göre, ülkede %44.9 Karadağlı, %28.8 Sırp, %8.6 Boşnak, %4.9 Arnavut, %3.3 etnik Müslüman, % 3 civarında ise diğerleri olarak adlandırılan Hırvat, Roman ve Ulah yaşamakta. Dini kompozisyon ise şöyle: Ortodoks %72.07, Müslüman %15.97, Romen Katolik,%3.44, Ateist (% 1.24), diğer (% 1.02)

Ülke nüfusunun %20'sini oluşturan Müslüman halk, Boşnak Müslümanlar, Karadağlı Müslümanlar ve Arnavut Müslümanlar olarak üç ayrı kategoride tanımlanır. Arnavut Müslümanlar, özellikle Ulcinj'de olmak üzere ülkenin güneydoğusunda yaşarlar. Boşnak Müslümanlar ise çoğunlukla, ülkenin kuzeydoğusunda yer alan ve Sırbistan Sancak'ıyla komşu olan Sancak bölgesinde yaşar.

Sırbistan-Karadağ döneminde Karadağ'ın 1992 tarihli Anayasasınca "azınlık, etnik grup" olarak tanımlanan Sancak Müslümanları, bir zamanlar sahip oldukları "ulus" statüsünü yitirirler. Bu durumu kabullenmeyen Boşnakların verdikleri siyasi mücadele sonucunda Karadağ partileri (DPS, SDP, SDA, Halk Partisi, Karadağ Liberalleri Birliği) arasında imzalanan konsensusla "Boşnak, Hırvat ve Arnavutlar" için "azınlık millet" ifadesi kabul edilir.

Karadağ'ın, Sırbistan'la olan birliğini sonlandırdıktan bir yıl sonra, 2007 yılında kabul ettiği yeni Anayasası, ülkede yaşayan Boşnakların statüsü konusunda 1992 Anayasası'nın ötesine geçmez; ulus ve azınlık kavramları vurgulanır ancak net bir tanım yapılmaz.

● AB YOLCULUĞU VE MÜSLÜMANLARIN STATÜSÜ...

2006'dan beri Avrupa Birliği üyeliği için çalışan Karadağ, Aralık 2010'da resmen aday statüsü kazandı. Avrupa Konseyi Ekim 2011'de Karadağ ile müzakerelerin başlaması için tavsiye kararı aldı.

Birkaç ay içinde müzakerelere başlamayı bekleyen Karadağ, 30.01.2012 tarihinde 625 bin kişilik nüfusunun yaklaşık yüzde 20'sini oluşturan Müslümanları resmen tanıyan ve haklarını kanuni güvence altına alan protokole imza attı.

Karadağ Başbakanı İgor Lukşiç ve Karadağ İslam Birliği Başkanı Rifat Fejzić arasında imzalanan ve ülkede yaşayan Müslümanların resmen tanınmasını ve haklarının güvence altına alınmasını öngören 25 maddelik protokolün önemli maddelerinden biri, Karadağ İslam Birliğinin dinî idarecilerini (müftü - başımam vb.) özgürce seçeceğini söyleyen 6. maddesi. 7. maddede, Karadağ Devleti'nin, Karadağ vatandaşlarının dini yaşama ve ibadet özgürlüklerini garanti altına aldığını ve amaçlarına uygun kullandıkları sürece dinî mekanların dokunulmazlıkları olduğunu söyler.

Resmî tatiller dışında Karadağ Müslümanlarının Ramazan ve Kurban bayramlarında üçer gün izin hakları olduğu ve cuma namazına gitmek isteyen Müslümanların cuma namazı saatinde işten muaf tutulacakları belirtilirken bütün kurumlara İslami dinî gün ve bayramlarda öğrenci veya çalışan Müslümanlara muafiyetler sağlamak zorunluluğu getirilir (Madde 9).

Protokolün en önemli maddelerinden biri olan 12. Madde, Karadağ'da yaşayan Müslümanlara ait vakıf mallarının Meşihat'e iadesinden bahseder. Söz konusu maddeye göre, daha önce el konulan vakıf malları karşılıklı kurulacak komisyonlarca yapılacak tespit ve alınacak kararlar ile Meşihat'e iade edilecek, eğer bu mümkün değilse bedelinin ödenmesi ile ilgili çalışmalar yapılacaktır.

Protokolle, dinî inançları gereği başını örten kadınlara, yüzleri belli olması şartı ile başları örtülü olarak resim verme ve her türlü resmi belge alma hakkı tanınırken başörtüleriyle devletin her türlü kurum ve kuruluşlarında çalışma ve hizmet alma hakları olduğu ifade edilir. Başörtülü kadınların hiçbir şekilde ikinci sınıf vatandaş muamelesine tabi tutulamayacağı belirtilir (Madde 14).

İmzalanan protokolün ülkemizi doğrudan ilgilendiren maddesi ise Karadağ İslam Birliğinin çözemediği hususlarda Türkiye Cumhuriyeti Diyanet İşleri Başkanlığını nihai hakem mercii olarak kabul eden 23. Maddedir. Buna göre, Karadağ Meşihati'nin kendi başına çözemediği her türlü soruna, Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığının sunacağı çözüm önerisi, Karadağ Devleti tarafından kabul edilir.

İslam'ı, Karadağ'ın resmî dinlerinden biri olarak tanımlayan ve ülkede yaşayan Müslüman halkın temel hak ve özgürlüklerini garanti altına alan protokolün bir benzerini geçtiğimiz haziran ayında ülkede yaşayan Hırvat nüfus için Hırvatistan'la imzalayan Karadağ, Yahudi Birliği Başkanı Yaşa Alfandari ile de aynı şekilde bir anlaşma imzalanmaya hazırlanıyor.

Tüm dinî ve etnik farklılıklara saygı ve hoşgörüyü son dönem politikalarının temel anlayışı hâline getirmeyi ilke edinen bu küçük ülkenin vatandaşlarına sağladığı olumlu ve özgür atmosfer ülkenin hemen her yerinde açıkça hissedilmekte. Karadağlı veya Sırp etnik kökene sahip vatandaşların işlettiği kafe veya iş yerlerinde Boşnakların dünyaca ünlü sanatçısı Dino Merlin'in "Moj Mostar" şarkısını rahatça dinleyebiliyorsunuz. Dahası, baskılardan korkarak etnik kimliğini bugüne kadar gizleyen 104 Türk kökenli Karadağlı, geçen sene gerçekleştirilen nüfus sayımlarında kendilerini Türk olarak yazdırmaktan çekinmediler.

Farklılıklardan korkmayan ve temel insan haklarını kendine ilke edinen bu "küçük dev adam"ın üyelik öncesi müzakere sürecinde de demokratik ve özgürlükçü politikalarını daha ileri düzeyde sürdüreceği ortada.

Protokolün uygulanmasında göstermiş olduğu cesaret ve hoşgöründen dolayı Karadağ hükümetinin ve hem Karadağ hükümeti hem ülke içindeki farklı etnik grup ve dinlerin temsilcileriyle geliştirdiği olumlu ve yapıcı ilişkileriyle bu süreci başarılı bir şekilde nihayete erdiren Karadağ İslam Meşihati Başkanı Rifat Fejzić'in bölgenin barış, huzur ve istikrarına böyle bir prokolle yaptıkları katkı Balkan coğrafyası için çok değerli.

Karadağ İslam Birliği Başkanı Rifat Fejzić

Bosna Hersek Kültür ve Spor Bakanı Salmir Kaplan tam bir Türkiye sevdalısı;

“İstanbul’da kendimi evimde gibi hissediyorum”

Salmir Kaplan’ın yaşam planlamasında Türkçenin yeri yoktu... O, Arapça ve İngilizce dillerinde öğrenim görmek istedi ama İngilizcede başarılı olamadı... “Çaresiz” Türkçeyi seçti ama bu seçim onu önce Türkiye’de güçlü bir eğitim almaya, devamında da Bosna-Hersek’in bakan koltuğuna taşıdı...

Salmir Kaplan artık bir Türkiye sevdalısı: “Önyargılarla geldiğim İstanbul’u çok sevdim ve şimdi her 3-4 ayda bir geliyorum, İstanbul burnumda tütüyor. Saray Bosna’dan İstanbul’a geldiğimde eve gelmişim gibi hissediyorum kendimi.”

Salmir Kaplan, 30 yaşında, BosnaHersek devletini oluşturan iki birimden biri olan Boşnak-Hırvat Federasyonunun Kültür ve Spor Bakanı... Ülke tarihinin en genç bakanı... Üstelik bu onun tek özelliği değil... Salmir Kaplan, Türkiye bursu ile İstanbul Üniversitesinde eğitim görmüş, çok iyi derecede Türkçesi ile iki ülke arasında köprü vazifesi gören, Türkiye sevdalısı bir Boşnak...

Salmir Kaplan, aslında Türkçe öğrenmeyi planlamıyordu, Türkiye’de eğitim almayı aklının ucundan bile geçirmedi. Ancak hayat onu hep istemediği şeylerle karşı karşıya getirdi. İngilizce dersini veremeyince hayatı değişti. Okulda Türkçe seçmek zorunda kaldı, mezun olduktan sonra Türkoloji Bölümünde çalışmaya başladı. Türkiye’den burs alıp İstanbul’da yüksek lisans yaptı. Sonunda da Türkçe öğrenmek

ve Türkiye’de eğitim almak Salmir Kaplan’ı Türkiye sevdalısı yaptı. Aynı zamanda fanatik bir Beşiktaş taraftarı olan Salmir Kaplan, takımını desteklemek için sık sık Türkiye’ye geliyor. Salmir Kaplan ile aşık olduğu şehirde, İstanbul’da, hoş bir sohbet gerçekleştirdik.

“TÜRKÇE ÖĞRENMEK İSTEMEDİM”

Öncelikle Saraybosna’da Fakülteye girdim ve orada Türkçe, Arapça ve Farsça dilleri vardı fakat ben bir karışım yapmak istedim İngilizce ve Arapça okumak istedim. Türkçe aklımın ucunda bile değildi. Böylelikle, Arapça ve İngilizce seçtim, Arapça sınavından geçtim ama İngilizce’den geçemedim. Arapçadan başka dil seçmek zorunda kalınca da Türk-

çeyi seçtim. Türkçeyi seçtim ama doğruyu söylemek gerekirse sevmeyerek seçtim. 1. sınıfta Türk Dili ve Edebiyatı dersimiz vardı fakat ilk sınıfta ben Türkçeyi o kadar sevmeye başladım ki 2. sınıfta Türkçeyi AA yaptım Arapçayı BB yaptım. Ondan sonra Türkçe benim büyük bir sevdam oldu ve üniversiteyi bitirdikten sonra Şarkiad Enstitüsünde Türkolog olarak çalışmaya başladım.

“TÜRKİYE’YE GİTMEK YAPTIĞIM EN İYİ ŞEYDİ”

Şarkiad Enstitüsü’nde Bosna Hersek’in Osmanlı tarihiyle ilgili araştırmacı olarak çalışıyorduk, orada 5 ay çalıştıktan sonra müdire hanım geldi ve seni İstanbul’a göndereceğiz yüksek lisansa dedi. “ Ya yapmayın, Allah aşkına yapmayın.” dedim. Üniversite eğitimim sırasında 4 yıl Saraybosna’da yurttta kalmıştım. Tekrar yurttta kalmak, öğrencilik hayatı yaşamak istemiyordum. Tüm bunlara rağmen müdire hanıma “Siz gitmelisiniz diyorsanız giderim.” dedim ve gittim. Türkiye’de 3 sene kaldım ve geri döndüğümde, bunun hayatta aldığım en iyi kararlardan biri olduğunu düşündüm.

“TÜRKİYE BURSU İLE OKUDUM”

Milli Eğitim Bakanlığının dost ülkelere ve topluluklara verdiği kontenjandan faydalanarak geldim Türkiye’ye. İlk sene İzmir’de kaldım, TÖMER’e gittim, sonra 2 sene İstanbul’da kaldım. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde Tarih Bölümünde yüksek lisans yaptım. O sırada yine yurttta kaldım, yurttta kalmayı sevmiyorum ama şimdi bu mesafeden düşününce çok güzel hatıralarım olmuş Türkiye’de.

“Önyargılarla geldiğim İstanbul'u çok sevdim ve şimdi her 3-4 ayda bir geliyorum, İstanbul burnumda tütüyor. Saray Bosna'dan İstanbul'a geldiğimde eve gelmişim gibi hissediyorum kendimi.”

“İSTANBUL, İKİNCİ EVİM OLDU”

Önyargılarla geldiğim İstanbul'u çok sevdim ve şimdi her 3-4 ayda bir geliyorum, İstanbul burnumda tütüyor. Saray Bosna'dan İstanbul'a geldiğimde eve gelmişim gibi hissediyorum kendimi.

“SİYASETÇİ OLMAK ÇOÇUKLUK HAYALİMDİ”

Bosna'da savaş başladığı zaman ben 11 yaşındaydım, savaş 1992 yılının Nisan ayında başladı, herkes her akşam TV haberi izliyor ve savaş başlayacak mı başlamayacak mı diye konuşuyordu. Ben de daha 10-11 yaşında bir çocuk olarak her akşam TV'nin önündeydim ve haberleri izliyordum. O yıllarda başladı siyasete olan ilgim, tabii çocuk olarak futbol da oynuyordum ama merak ettiğim hep memleketin meseleleri oldu. Babamdan ve çevremdeki büyüklerimden politika ile ilgili görüşlerini almaya çalışıyordum. Savaştan sonra, artık kendi fikirlerim oluştu, bütün siyasi kararlar konusunda görüş bildirebiliyor, yorum yapabiliyordum. Sonunda da bu siyasi görüşle-

rimi, aktif hâle getirmek istedim ve siyasete girdim. Babamın da etkisi büyüktü siyasete girmemde. O hep televizyon başında siyaset konuşur, yorum yapardı. Ama ben öyle olmak istemedim, büyük kitlelere sesimi duyurmak istedim. Ailem beni her zaman destekledi ve şimdi buradayım.

“AK PARTİ SİYASET AKADEMİSİNE KATILDIM”

İlk olarak Bosna Hersek'in SDA partisi gençlik kollarına üye olarak başladım siyasete. Bu arada, gençlik kolları üyesi olarak Ak Partinin Gençlik Kolları Kongreleri'ne katılıyordum. 2005 yılında Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile tanışma fırsatım oldu. Heyet olarak bizi kabul etmişti, çok heyecanlanmıştım. Böyle büyük bir devlet adamı ile tanışmak benim için bir onurdu. 2010 Mayıs ayında da Ak Partinin 7 gün süren Siyaset Akademisi eğitimlerine katıldım. 3 gün Ankara'da 4 gün İstanbul'da kaldık, çok güzel bir programdı. Benim için çok önemli tecrübe oldu.

“TAYYİP ERDOĞAN'I ÖRNEK ALIYORUM”

Şu an Recep Tayyip Erdoğan'ın, Hüseyin Besli'nin yazdığı bir biyografisini okuyorum. Okudukça çok daha fazla etkileniyorum. Tayyip Erdoğan, siyasetle uğraşanlar için, örnek alınması gereken çok önemli bir siyasetçi. Doğru ve gerçek siyasetin nasıl yapıldığını öğrenmek için Erdoğan'ın hayatı mutlaka okunmalı. Beğendiğim siyasetçiler var tabii ama örnek aldığım tek kişi Recep Tayyip Erdoğan.

“BOSNA'NIN GELECEĞİ KONUSUNDA İYİMSERİM”

Ben, ülkem için umutluyum. Bosna Hersek'in, Saraybosna'nın istikbalini çok parlak görüyorum. Tarih bakarsak anlarımız bunu, biz çok güçlü bir milletiz. “Tarih, hayatın öğretmenidir.” Çok zor dönemlerden geçtik ama hep daha güçlü çıktık. Bundan sonra daha da iyi olacağımızı düşünüyorum ve bunun için çalışıyorum.

“BOSNA SİNEMASINA SAHİP ÇIKACAĞIZ”

Bosna Hersek'in geleceği için sinema en önemli sanatlardan biridir ve en başarılı olduğumuz sanat dalıdır. Bu sanat dalında çok önemli yeteneklerimiz var, ülkemizin uluslararası alanlarda başarılı olması için Bakan olarak bu yeteneklere sahip çıkacağız.

“BEŞİKTAŞLI” BAKAN

Bir zamanlar Fenerbahçe'de forma giyen Elvir Baliç'ten dolayı Boşnakların çoğunluğu Türk takımlarından Fenerbahçe'yi tutuyor ancak ben, herkes gibi olmak istemedim, o nedenle Türkiye'deyken Beşiktaş'ı tutmayı tercih ettim ve sporla da çok yakından ilgilendim. Her fırsatta Beşiktaş'ın maçlarını izlemek için İstanbul'a gidiyorum. Gidemediğim zamanlarda mutlaka televizyondan izliyorum.

“SPORDA TÜRKİYE İLE İŞ BİRLİĞİ İSTİYORUZ”

Bizim takımlara gelecek olursak Avrupa ülkelerinde hâlen büyük

takımlarda forma giyen çok sayıda Bosnalı futbolcu var. Ancak bizim genç yeteneklerimiz genellikle Hırvatistan üzerinden Avrupa'ya gidiyor. Bosna Hersek'ten futbolcular Hırvatistan'a düşük paralarla transfer oluyor. Hırvatistan'dan da Avrupa'ya birkaç milyon avroya veriliyor. Ancak biz Türkiye ile spor alanında iyi bir iş birliği kurarsak bizim yeteneklerimizi Türkiye değerlendirmiş olur. Futbolcularımızı Türkiye'den Avrupa'ya transfer olsun, en azından para da Türkiye'de kalsın. Türkiye ile çok ciddi bir iş birliği düşünüyoruz. Türk ve Bosna takımları arasında iş birliği kapısını aralayacağız.

“EVLİLİK 2 YIL SONRA”

Siyasette bekâr olmak çok avantajlı bir durum değil ama yakın zamanda planlarım arasında yok. 2 yıl sonra buna hazır olabilirim diye düşünüyorum. Bu, bir Bosnalı'da olabilir bir Türk de... Allah bilir, Allah'ın verdiği kadere ben karışmak istemem.

“Ben , ülkem için umutluyum. Bosna Hersek'in, Saraybosna'nın istikbalini çok parlak görüyorum. Tarihe bakarsak anlarınız bunu, biz çok güçlü bir milletiz. “Tarih, hayatın öğretmenidir” Çok zor dönemlerden geçtik, ama hep daha güçlü çıktık. Bundan sonra daha da iyi olacağımızı düşünüyorum ve bunun için çalışıyorum.”

“ÇOCUĞUMU GERİ İSTİYORUM”

Ünal KOYUNCU unal.koyuncu@ytb.gov.tr

Almanya’da yaşayan binlerce Türk aile aynı feryatta birleşiyor: Gençlik Dairesi el koyduğu evladını geri ver!.. Alman makamlarının giderek “keyfi” görüntü veren kararlarıyla binlerce Türk çocuğuna el koymaları, bu çocukların, Türk kültürü, ahlak ve din anlayışı ile hiç ilişkisi olmayan aileler tarafından yetiştirilmesi “haklı tepkilerin” doğmasına neden oluyor...

“Devlet”, kişinin en doğal hakkı olan “aile kurma” ve “ailesini kendi kültürü içinde geliştirme” hakkına ne oranda müdahale edebilir?

Günümüzde bu sorunun yanıtını araştırırken “devlet müdahalesi” sonucunda yaşanan “aile dramlarının” izlerini çok iyi takip etmek zorundayız.

Devletin, bir ailede yaşanan şiddet veya ailenin bireylerinin sağlıklı yaşama olanağını ellerinden alan aşırı fakirlik karşısında devreye girmesi doğal karşılanabilir. Aslında bu tür bir “koruyucu müdahale” devletin “sosyal kimliğinin” de uzantısıdır. Fakat bu müdahalenin mutlaka “herkes tarafından kabul edilebilir” kriterlere sahip olması zorunludur.

Özellikle “kültürel çatışmanın” yaşandığı toplumlarda belirli ve egemen kültürü temsil eden devletin, “azınlık statüsündeki” kültüre bağlı ailelere müdahalesinde mutlaka bu kriterlerin çok önceden ve taraflar arasında uzlaşma ile belirlenmiş olması, uygulamanın “azınlık tarafın” mağduriyeti ile sonlanmaması için azami gayretin gösterilmesi gerekmektedir.

Devlet kurumları tarafından yapılan dış müdahalenin Türkiye’de yaşanmasıyla, Türkiye’nin göç verdiği ülkelerde gerçekleşmesi arasında ciddi derecede farklılıklar söz konusudur. Göçmen aile ekseninde yaşananların sebep-sonuç ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda, sorunların öncelikle kendi başına birtakım problemleri içeren göç olgusundan kaynaklandığı görülmektedir. Zira belirli bir dil, din ve kültürün taşıyıcısı olan ailenin farklı dil, din ve kültürü barındıran bir ülkede devlet müdahalesi görmesi, birtakım kültürel, sosyal ve psikolojik ek sorunları beraberinde getirmektedir.

DEVLET AİLEYE MÜDEHALE ETTİĞİNDE...

Yukarıda değinilen türde aile müdahalesinin söz konusu olduğu ülkelerin başında Türk nüfusunun çoğunluklu yaşadığı Almanya gelmektedir. Her ülkede olduğu gibi Almanya’da da gerek anayasa düzeyinde gerekse de federal ve eyalet düzeyindeki yasal düzenlemelerde aileyi korumaya yönelik hükümler yer almakta, yine bu amaç doğrultusunda ilgili devlet kurumları mevzuat çerçevesinde faaliyet göstermektedir. Bu kurumların başında çocuk ve gençleri korumakla sorumlu Gençlik Dairesi (Jugendamt) gelmektedir. Yerel düzeyde sorunlu ailelerle ilgilenen Gençlik Dairesi yaşanan sorunun aşılması doğrultusunda aileye problem seviyesine göre destekte bulunmaktadır. Aile fertlerinin psikolojik ve fiziki olarak zarar gördüğü aile içi çatışma ortamının bertaraf edilememesi ihtimalinde çocuklar mahkeme kararıyla ailesinden alınıp çocuk yurdu veya koruyucu aileye verilmektedir. Ülkedeki yerli yabancı tüm aileleri kapsayan bu uygulamada 2009 yılı itibarıyla ülke çapında 35 bin üzerinde çocuğa müdahil olunmuştur.

Ailede tedavi edilemeyecek türde zarar gören çocuğun korunması maksadıyla atılan her adım, şüphesiz ki olumlu karşılanmalıdır. Fakat söz konusu kurumun Türkiye kökenli ailelere yönelik uygulamaları detaylıca incelendiğinde ailelerin aleyhine birtakım olumsuz gelişmelerin de yaşandığı gözlemlenmektedir. Yanlış anlamalardan doğan yanlış teşhisler, yaşanan soruna orantısız yaptırımlar, sorunu aşmada uygulanan yanlış yöntemler, yerel Gençlik Dairelerinin müdahil olduğu süreçte ortaya çıkan hatalardır. Hareket alanı yasal çerçeveye dayanan Gençlik Dairesi memurunun zihin dünyasını besle-

yen kamuoyunda genelde göçmenlerin özeld de Türkiye kökenli kişilerin olumsuz imgelerle konu edildiğini hesaba kattığımızda, ailelerle ilişkide ne gibi yanlış algılamaların gün yüzüne çıkabileceğini düşünmek gerekir. Hataların neden olduğu en vahim sonuç, ailesinden alınan çocuğun yasalara aykırı bir şekilde farklı kültür ve dine sahip aileye verilmesidir. Müslüman-Türk aileden alınan çocuğun Hristiyan-Alman ailesine verilmesi çocuğu dinî ve kültürel asimilasyona götüren bir yoldur.

ÖRNEKLER ACI VERİYOR...

Gençlik Dairesinin uygulamalarında var olan sorunlu tarafları, yaşanan somut birkaç vakayla örneklendirebiliriz.

Almanya'nın Frankfurt şehri yakınlarında ikamet eden İ.A.'nın beş çocuğu tehlike altında oldukları gerekçesiyle mahkeme kararıyla 2005 yılında aileden alınmış, adli sürecin sonunda çocukların dördü aileye geri verilirken en küçük ve o dönemde 6 aylık olan F.A. Hristiyan-Alman bakıcı aileye verilmiştir. Şu an 7 yaşında olan çocuk adli girişimlere rağmen aileye hâlâ geri verilmemiştir. Gençlik Dairesi bu duruma gerekçe olarak çocuğun koruyucu

cu aileye alıştığını, asıl ailesine alışmada zorlanacağını iddia etmektedir. Buna karşın çocuğun içinde bulunduğu aile kimliği krizi, aile bütünlüğü, ebeveynin çocuk üzerindeki temel hakkı gibi faktörler bu konulardaki yasal hü-

kümlere rağmen kurum tarafından ciddiye alınmamaktadır. F.A. doğduğu ailenin dini, dili ve kültüründen koparılmış bir şekilde büyümektedir.

ÇOCUĞA EL KOYMAK NE DEMEK?

Bir başka olay da kendisi de gençlik dairesinin gözetiminde büyüyen K.B.'nin başına gelmiştir. K.B. bir proje kapsamında Türkiye'ye gönderilirken çocuğuna hamiledir. Doğumu Almanya'da gerçekleştirdikten sonra yeni doğan oğlu ile beraber tekrar Türkiye'ye gelir. 5 ay sonra Gençlik Dairesi tarafından Almanya'ya çağırılır. Kurum K.B.'nin oğlunu almak istemektedir. Gerekçe K.B.'nin Türkiye'deki hayat şartlarının rahat ve güvenilir olmadığıdır. Bu durumun iyileşmesi hâlinde çocuğunun kendisine geri verileceği bildirilir. K.B. çocuğunu vermek zorunda kalır. Daha sonra Türkiye'de evlenir. Eşi ile birlikte rahat, güvenilir ve ekonomik şartların yerinde olduğu bir hayat kurarlar. Bu arada dört çocukları olmuştur ve hepsi okulda başarılıdır. K.B. oğlunu geri almak için başvuruda bulunur. Fakat talebine olumlu yanıt alamaz. Diğer taraftan eşinin Almanya'daki kız kardeşi çocuğun koruyucu ailesi olmayı talep etmiştir. Ancak bu imkân dikkate alınmamaktadır. Çocuk Hristiyan-Alman koruyucu ailede hayatını sürdürmektedir.

İKİ ÇOCUĞUM ELİMDEN ALINDI!

İki çocuğu elinden alınarak yurda verilen S.E. Gençlik Dairesinin sergilediği tutarsızlığı şu sözlerle ifade etmektedir: "Çocukların birtakım sorunlarını aşmak için gençlik dairesi bize yardımcı olacaktı. Eve gelip baktılar, bize iyi davrandılar ve her şeyin iyi olacağını söylediler fakat daha sonra olumsuz yazıyla mahkemeye başvurdular ve çocuklarını elimden aldılar." Bir aileyi parçalayan ve aile fertlerinde psikolojik yaralar açan Gençlik Dairesinin bu tutarsız ve orantısız müdahalesi hatalara yeni hatalar ekleyerek devam eder. Yurtta dayak yediklerini fakat sorumluların ilgilenmediklerini söyleyen çocuklar çareyi yurttan kaçmakta bulurlar. Fakat bu kaçış çocukların adeta cezalandırılmasına neden olur. Polis tarafından bulunan çocuklar daha sonra annelerinden yüzlerce kilometre uzaklıktaki iki ayrı yurda sevk edilirler. Çocuklarla ilgili mahkeme süreci devam etmektedir.

Ana hatlarıyla sergilenen bu üç örnek Almanya'da yaşayan Türkiye kökenli aileleri ilgilendiren, sözde çözüm maksatlı Gençlik Dairesi müdahalesinin ne gibi sorunlara neden olduğunu ortaya koymaktadır. Her üç örnekte de çocukların ailelerle olan ilişkilerine yönelik hassasiyet dikkate alınmadan ailelerinden koparılmış oldukları açıkça gözükmektedir. Bu tip sorumsuz yaklaşımlar, Gençlik Dairesinin göçmen ailelere yönelik uygulamalarında farklı amaçlar mı güdüyor sorusunu akla getirmektedir.

AVRUPA'DA İRKÇİ SALGIN

Avrupa, artan ırkçı tehdidi, ancak kanlı bir olay olduğunda hatırlıyor; işin acısı, hemen unutuyor... Oysa sağ kanat siyasetçilerin "öteki düşmanlığını" körüklemesi, hedefe bilinçli olarak Müslümanları oturtmaları bu sorunun giderek yapısal kimlik kazandığını gösteriyor...

Bütün araştırmalar, Avrupa'da ekonomik kriz arttıkça ırkçı hareketlerin de güçlendiğini işaret ediyor... Bölüşülecek pasta küçüldükçe Avrupalılar kendilerine yakın olan ulusları bile "öteki" olarak görmeye başlıyorlar...

Dr. Fatma Yılmaz ELMAS fyelmas@usak.org.tr

Yaşlı kıtada, ekonomik kriz başta olmak üzere, çoğunluğu konjonktürel gelişmelerin körüklediği bir süreç, Avrupa Birliği'nin de temel felsefelerinden biri olan 'çeşitlilikte birlik' direğini derinden sarsmaya başladı.

Günümüz Avrupası, epeydir, kıtanın farklı yerlerinde baş gösteren ırkçı saldırılara, cinayetlere ya da göçmen karşıtı söylem ve eylemlere sahne oluyor. Norveç'in Utøya Adası'ndan İtalya'daki Lampedusa'ya ve Fransa'nın Roman kamplarından Toulouse kentine kadar farklı dönemlerde yaşanan eylem ve olayların ardında ırkçı ya da yabancı düşmanı motiflerle örülen bir zihniyetin varlığı göze çarpıyor.

Bu somut gerçekliğe rağmen, yükselen ırkçılığa ilişkin 'farkındalığın' yalnızca olaylarla eş zamanlı olarak gündeme gelmesi ve yine tekil olaylarla sınırlı kalması ise Avrupa'da yabancı düşmanı ve aşırı sağcı felsefenin kanıksanmış olması durumunu sorguluyor. Zira Avrupa siyaseti, aşırı sağ söylemin siyaset yelpazesinde aşırı uçlardan merkeze kayarak görece normalleştiği bir süreci yaşıyor. En önemlisi, ekonomik kriz başta olmak üzere, çoğunluğu konjonktürel gelişmelerin körüklediği bu süreç, 'çeşitlilikte birlik' arayan temel felsefeyi derinden sarsıyor.

IRKÇILIK: YAPISAL SORUN...

Avrupa'da yapısal bir soruna dönüşmeye başlayan ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadele ise derinlemesine bir analizi ve 'ırk' kavramının ötesine geçen yeni tanımlamaları gerekli kılıyor. 21. yüzyıl Avrupa'sının tarihsel köklerine uzanan ırkçılık, bugün kendini sadece siyah-beyaz ayrımında değil; sosyal sınıf farklılıklarında, gelecek kaygısında ve ulusal kimlik vurgusunda gösteriyor. Nitekim 2004 genişleme dalgasında 'Polonyalı muslukçuyu', euro krizinde Yunanlıları suçlayan ve dışlayan eğilimin arkasında, ırkçılığın günümüzde farklı kılıflara büründüğü bu yeni hâli yatıyor. Dolayısıyla Orta Çağ'ın 'karanlık kitasında' bugün 'ötekiler' yalnızca Hristiyan Avrupalının dışında kalanlarla sınırlı değil...

AVRUPA'DA IRKÇILIĞIN YENİ ANATOMİSİ...

Geçmişte kalıtsal farklılıklara dayanan 'üstünlük' iddiasıyla şekillenen ırkçılık, günümüzde daha karmaşık bir yapılanma içinde varlık gösteriyor. II. Dünya Savaşı sırasında Avrupa'yı kana bulayan Yahudi düşmanlığına dair hastalıklı düşüncenin ortadan kaldırılması çabası, ırksal kökene dayalı kalıtsal bir ayrımın olmadığına dair çalışmaları da beraberinde taşımıştı. Bu sayede, ırk ayrımı en azından 1950'li yıllardan bu yana bilimsel açıdan reddedilmiş durumda. Ancak bilimsel çalışmaların tarihten günümüze taşınan önyargıları ve basmakalıp düşünceleri ortadan kaldırdığını söylemek oldukça zor. Zira ırkçılık kavramını, artık kültürel dışlama, etnikmerkezcilik, antisemitizm ve göçmen karşıtlığı gibi sosyal dışlamacı tavır ve davranışlardan ayırmak neredeyse imkânsız. Hatta farklı formatlara bürünmüş bu gizli hâliyle ırkçılık, genelleştirilmiş bir tanımdan uzak kalması nedeniyle sorunla mücadeleyi de zorlaştırmakta.

İSLAM DÜŞMANLIĞI TEHDİDİ...

Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy'nin aşırı sağcı tavır ve söylemlerle seçim kampanyalarında baş göstermesi ve ırkçı oyları çekebilme adına aşırı politikalara başvurusu, yukarıda sayılan nedenlerle ırkçılıkla mücadelenin bir parçası olarak durdurulamıyor. Ya da Müslüman kökenli göçmenleri dışlayıcı eğilimiyle İslamofobi olgusu, ırkçılığın yeni biçimi olarak literatürün ötesine geçemediği için, bu olguyla mücadele istenilen düzeye ulaşamıyor. Dahası Oslo saldırıları, Avrupa'da özellikle 11 Eylül ertesinde İslam dinini ve Müslümanları 'ötekileştiren' bir zihniyetin sonucunda ortaya çıkarak kıtanın en sakin ülkesi Norveç'i kana buluyor. Ancak ne vahimdir ki Norveçli saldırganın "Müslümanlara yönelik fazla liberal bulduğu" hükümete ders vermek amacıyla gerçekleştirdiği saldırının mağdurları, yine Avrupalı halkların kendisi... Dolayısıyla ırkçılık sorunu, dönüp dolaşır Avrupa genelinde 'öteki' fikrini ve dışlayıcı söylemleri kanıksayan ve kanıksatan siyasi zihniyetin varlığına dayanıyor.

(*)Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK) AB Uzmanı ve Pittsburgh Üniversitesi Avrupa Çalışmaları Merkezi Misafir Öğretim Üyesi.

IRKÇILIĞI KÖRÜKLEYEN SİYASİ ZİHNİYET...

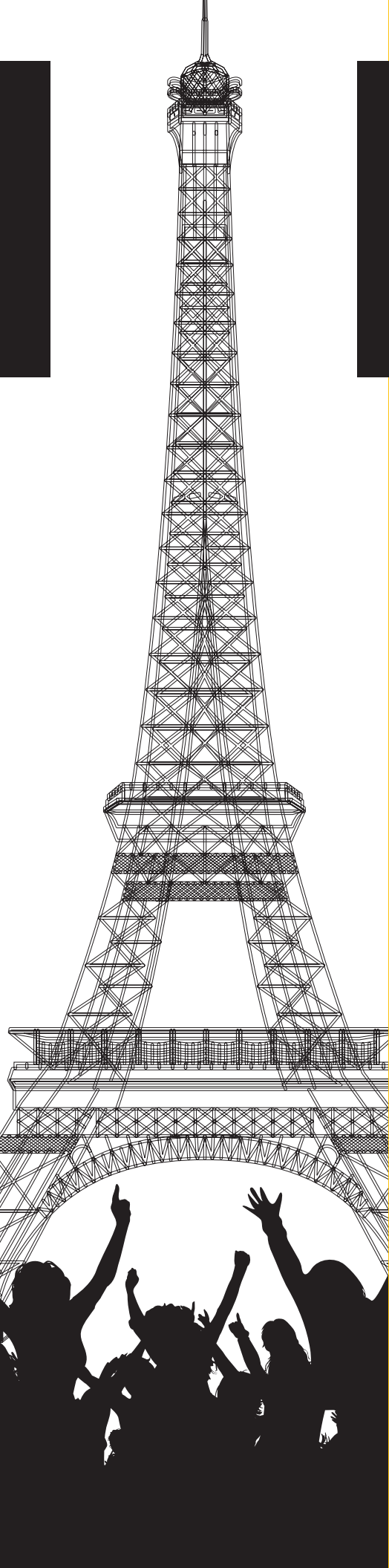
Fransa'nın Toulouse kentindeki bir Yahudi okuluna düzenlenen ırkçı saldırının ardından Avrupa Hahamlar Konferansı'nda yapılan açıklama, "Bu korkunç eylem hoşgörüsüzlük çıbanının büyümesine izin verilen bir toplumun göstergesidir." şeklindeydi. Aynı saldırı hakkında Euronews'e konuşan Fransız entelektüel Dominique Wolton da "Avrupa'nın gerçek değerlerinin kendi kendine yok edildiği bir durum ile karşı karşıyayız." diyerek tepkisini belirtmişti. Her iki yorumda benzer bir tespit söz konusu: Avrupa'da ırkçılık ve hoşgörüsüzlük ortamına çanak tutan ya da bu ortamdan nemalanan bir siyasi zihniyet mevcut. Görünen o ki farklılıkları tehdit olarak gören popülist zihniyet, yalnızca göçmen ya da yabancılara zarar vermiyor; Avrupalı toplumları da sosyal bir ayrışmaya sürükleyiyor. Nitekim özellikle ekonomik krizin beraberinde taşıdığı sosyal refah paylaşımı sorunu neticesinde, çeşitliliği, sosyoekonomik refah açısından tehlike olarak görenlerin sayısı oldukça fazla.

Ekonomik krizle beraber, Avrupa'daki genel eğilim, sınırlı kamu kaynakları üzerindeki rekabetin ve sosyal refah harcamaları konusundaki kıskançlığın artması yönünde. 2009 yılında İngiliz işçilerin "İngiltere'deki işler İngilizlerindir." protestoları ve Yunanistan'ı kurtarma paketine özellikle Almanlarca karşı çıkılması da bu durumun somut bir örneği. Bu sosyal tepkinin siyasi sonucu ise aşırı sağ söylemin ve dışlayıcı retorikinin Avrupa siyasetinin geneline yayılması... Zira bir yandan yabancılara işsizliğin temel nedeni olarak gören Avrupalılar, göçmen karşıtı aşırı sağcı partilere prim yaptırıyor; öte yandan ekonomik verilerin olumsuz seyri konusundaki tepkileri farklı yönlere çekmeye çalışan hükümetler ise çareyi halklara öfkelerini boşaltabilecek bir sorumlu 'göstermekte' buluyor.

EKONOMİK KRİZ TETİKLİYOR...

Hedef şaşırtan politikaların sonucunu ise en iyi, Avrupa ırkçılık Ağı (ENAR) tarafından yayımlanan 2010-2011 yılı raporu "Ekonominin kötüye gitmesi, toplum genelinde yarattığı korkuyla ırkçı davranışları kışkırtıyor" tespitiyle görmek mümkün.

Sonuç olarak Avrupa'daki ırkçılık sorunu, günümüzde hem tarihsel kökenlerine hâkim 'öteki' anlayışını hem de konjonktürden yararlanan popülist yaklaşımlar neticesinde Avrupalı toplumları ayrışmaya götüren dışlayıcı bir zihniyeti içerisinde barındırıyor. Avrupalı toplumların kendi arasındaki farklılıklara dahi tahammül sınırlarını daraltan bu yeni hâliyle ırkçılık, popülist siyasetin aksine sorumlu bir siyasi iradeyi gerekli kılıyor. Zira günü kurtarma anlayışıyla göz yumulan toplumsal ayrışma ve hoşgörüsüzlükten zarar görecektir olan, yalnızca yabancılar değil; Avrupa bütünleşmesinin temelinde yatan 'çeşitlilik içinde birlik' anlayışı ile 'Avrupalı değerler' olacaktır.

SARKOZY'DEN WILDERS'E DEĞİŞEN AVRUPA

Kaan ÇETİNKAYA
kaan.cetinkaya@ytb.gov.tr

Avrupa son yıllarda vize ve yerleşim konularında gerçekleştirilen yeni düzenlemeler ile yabancılar açısından kapanan kapılar bölgesi olmaya başladı. Ülkeler özelinde geline nokta baktığımızda Fransa'nın bütün bu gelişmelere örnek oluşturabilecek bir yapı taşımaya başladığını görüyoruz. Cumhurbaşkanı Sarkozy, 2010 yılında göç ve suç arasında bir bağ kurduktan sonra ülkesinde yaşayan Romanların bir kısmını toplu olarak sınır dışı etti. Göçmenlere karşı tutumunu gittikçe sertleştiren Sarkozy, yaklaşan seçimler öncesi son olarak ülkeye gelen göçmen sayısının 180.000 den 100.000'e düşürülmesini ve Schengen anlaşmasının değiştirilmesini istediğini ifade ederek ülkesindeki sağ kesimin oylarını almak adına yabancı düşmanlığını meşrulaştıran bir tavır içindedir.

Bu tavrın sergilendiği dönem Fransa' da, 11 Marttan itibaren üç farklı ırkçı saldırıda, yedi yabancı kökenli insanın hayatını kaybettiği bir dönemdir. 11 ve 15 Mart 2012 tarihlerinde ülkenin Toulouse kentinde önce ikisi Arap biri de Anitler'den gelmiş üç askerin öldürülmesi, devamında, 20 Mart 2012'de aynı kentte bir Musevi okuluna (Ozar Hotorah Musevi Din Okulu) karşı gerçekleştirilen saldırıda üçü çocuk dört kişinin öldürülmesi dikkat çekicidir.

Ama bundan daha önemli olan, saldırganın basın ve yetkili makamlarca ortaya konan profili dikkate alındığında bu saldırının dinler arası hoşgörüyü darbe vuracağı ve sonuçları itibariyle İslamofobiyi besleyeceği gözükmektedir.

FRANSA YABANCIYI SEVMİYOR...

Bu tür saldırılar kimileri tarafından münferit olaylar olarak görülebilir; ancak son dönemde yapılan araştırmalar Fransız toplumunda yabancı düşmanlığının zihinlerde nasıl yerleşik hâle geldiğini açıkça gözler önüne sermektedir.

Yabancı düşmanlığının ve göçmen toplumlarının psikolojik olarak geldiği noktanın Fransa'daki ispatı olarak, Fransa Devleti'nin istatistik kurumu INSEE ve INED tarafından 2010 yılında 22.000 kişinin katılımıyla yapılan araştırmaya baktığımızda, ayrımcılıkla karşılaşanların %40'ı göçmen ya da göçmen çocuklarından oluşurken Fransız vatandaşı olan göçmen kökenli-

rin %37'si kendilerinin Fransız olarak kabul edilmediklerini düşünmektedir.

Aynı araştırmada göçmenlerin %70'i, göçmen kökenli, çocukları ve torunlarının ise %65'i orijin kültürleri ve ırklarından dolayı ayrımcılıkla karşılaştıklarını ifade etmişlerdir. İlginç olan nokta ise tüm bunlara rağmen göçmenlerin şikâyet oranı sadece %8'de kalmaktadır ki bu da ırkçılığın meşrulaşmasına hizmet etmektedir.

HOLLANDA: DURUM KARANLIK...

Hollanda'ya baktığımızda ise tablo daha da karanlıktır. Aşırı sağcı ve İslam düşmanı Geert Wilders'in başkanlığını yaptığı Özgürlük Partisi(PVV) son seçimlerde parlamentodaki 150 sandalyenin 24'ünü almış durumda. Açıkça İslam düşmanlığı yapan Wilders, Hollanda'da ayrımcılığın ve ırkçı saldırıların artmasında izlediği siyasetle önemli rol oynamaktadır.

Diğer taraftan 2010 seçimleri sonrası PVV'nin dışarıdan desteği ile kurulan sağ azınlık hükümeti imzaladığı koalisyon protokolü ile göçmenlerin haklarını kısıtlayıcı düzenlemeler getirmek istemekte; iktidara geldiği günden beri protokolde yer alan hususları sırasıyla gündeme alıp yasalastırmaya çalışmaktadır. 2012 yılı Hollanda'daki yabancı toplumlar açısından kazanılmış hakların korunması adına mücadele yılı olacaktır.

TÜRKLER ETKİLENİYOR...

Şüphesiz tüm bunlar Avrupa'daki göçmen nüfusun önemli bir kısmını oluşturan Türkleri de doğrudan ilgilendirmektedir. 1960'lı yıllar ile beraber Batı Avrupa ülkelerine göç eden Türkler başta aile birleşimi, ana dilde eğitim, işsizlik ve vize olmak üzere 11 Eylül sonrası oluşan İslamofobinin Antisemitizmin yerini aldığı bir ortamda eşit bir hayat için mücadeleye devam etmektedir. Fransa özelinde siyasi katılımın düşüklüğü ve mevcut dağınık yapı, hakların korunmasını toplumumuz açısından zorlaştırırken ekonomik kriz ile beraber artan işsizliğin ülke geneli ile toplumlar arasındaki oranlarına bakıldığında krizin faturasının ülkede göçmen toplumlara çıkarıldığı görülmektedir. Öyle ki Fransa'da 2010 yılı rakamlarına göre ülke genelinde %9,6 olan işsizlik yabancılar arasında %16,4, Türkler arasında ise %25,3'tür.

Hollanda'da da durum ne yazık ki farklı değil. Zira istatistik bürosu verilerine göre işsizlik geçtiğimiz yıl yabancılar arasında artarken Hollandalılar arasında ise düşüş göstermiştir. Türklerin de dâhil edildiği "Batılı olmayan" diye tanımlanan yabancılar arasındaki işsizlik oranı % 13,1 iken batılı yabancılar arasındaki oran % 7,1. Hollandalılar arasındaki oran da % 4,2 olarak belirlenmiştir. FNV İşçi Sendikaları Konfederasyonunca yapılan son araştırmalara göre ise ülkedeki yabancılar arasında işsizliğin % 25'e kadar çıkabileceği belirtilmektedir. Hollanda'da istihdam alanında ayrımcılığın geldiği noktayı ispatlar bir diğer çalışma ise Vrije Üniversitesi sos-

yologlarınca 2011 yılının Eylül ayında gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya göre, geçici istihdam bürolarının üçte ikisi tarafından, işverenlerin Türkiye, Fas ve Surinam kökenli işçi istememe talebinin kabul gördüğü ortaya çıkmıştır.

Hollanda'da ve Fransa'da yaşananlar sadece istihdamda yaşanan ayrımcılık düzeyinde kalmamaktadır. Günden güne yaygınlık kazanan ayrımcılık, beraberinde ırkçılığı ve buna bağlı kundaklamaları, cami saldırılarını vb. getirmektedir (Özellikle cami saldırılarındaki artış özgürlüklerin ve çok kültürlülüğün bir zamanlar temsilcisi olan Hollanda'nın kısa zamanda geldiği noktayı gözler önüne sermektedir.). Hollanda'da gözaltında iken maruz kaldığı işkence sonucu hayatını kaybeden İhsan Gürz olayı hâlâ yetkililerce aydınlığa kavuşturulmamıştır. Fransa'da Faruk Güntalay'ın ırkçılığı eleştiren ifadelerinden sonra evinin önünde arabasının yakılması, Alsace bölgesindeki vatandaşlarımıza ait ev ve iş yerlerine düzenlenen saldırılar, Müslüman mezarlığına yapılan saldırılar, Zaman gazetesine geçtiğimiz haftalarda Paris'te düzenlenen 3. saldırı son dönemlerdeki ülkede meydana gelen ırkçı saldırılardan sadece bazılarıdır.

AVRUPA'YA HATIRLATMAMIZ GEREKİYOR...

Ayrımcılığın bir diğer boyutu olan hukuk alanındaki ayrımcılık ise özellikle kendini aile birleşimi ve sosyal yardım konularında göstermektedir. Aile birleşimi ile ilgili başvuru şartları AB mevzuatına ve uluslararası hukuka aykırı olmasına rağmen (başta Ankara Anlaşması ve Katma Protokolünden kaynaklanan haklarımız yok sayılarak) vatandaşlarımızın aleyhine bir şekilde değiştirilmekte, şartlar günden güne ağırlaştırılmaktadır. Sosyal haklar söz konusu olduğunda ise Hollanda'da Avrupa genelinde yaşanan kriz bahane edilerek yakında yürürlüğe girecek olan çocuk parasının, emekli, dul ve yetimin ödeneklerinin kısıtlanması gibi uygulamalar yakın süreçte bizleri bekleyen düzenlemelere sadece bir örnektir. Dahası bu kısıtlamalar, Koalisyon Protokolü dikkate alındığında sadece bir başlangıçtır; zira İçişleri Bakanlığının, geçtiğimiz haftalarda çifte vatandaşlığın kaldırılması ile ilgili tasarıya Danıştaydan görüş istediği bilinmektedir.

50 yıllık Avrupa macerasında uzun ve ince bir yolda seyreden Türklerin, tüm bu yaşananlar ve yaşanmakta olanlar karşısında; demokrasi ve insan hakları açısından sınıfta kalmak üzere olan AB'nin göçmenlere ve yabancılar karşı olan, gitgide sertleşen bu tutumu karşısında, AB'ye kendi değerleriyle çeliştiğini ifade etmesi, haklarınızı hukuk aracılığıyla aramaktan çekinmezken onlara kendi temel değerleri olduğunu ifade ettikleri insan hakları üzerinden yaklaşması mecburidir. Bu mecburiyet içerisinde bizlere en önemli ivmeyi, kendi aramızdaki sanal meseleleri bir yana bırakarak haklarımız için örgütlenmek ve aynı alfabeyi kullanmak sağlayacaktır.

"ÖTEKİ DANİMARKA"DAN İZLENİMLER...

Kopenhag Aşçılık Okulunda Müslüman öğrencilere domuz etinden yemek yapmaları baskısı, hatta yaptıkları yemeği tatma zorunluluğu getirilmesi Danimarka gibi kaliteli demokrasinin ülkesi olarak adlandırılan bir ülkede yaşandı...

Danimarka'da son dönemde artan ırkçı saldırılar, Türkler'in cezaevinde bile öldürülmesi, bu tür olaylara devlet görevlilerinin karışması veya savcıların gerekeni yapmadan dosyaları kapatma eğilimleri dikkat çekici...

Danimarka demokrasi ve insan hakları konusunda ilk sıralarda yer alan ülkelerdendir. İktidara geçen hükümetler ifade özgürlüğü, din özgürlüğü, çocuk hakları, engelli hakları, insan hakları mücadeleleri, işkence gibi alanlara özellikle önem vermiştir. Danimarka BM İnsan Hakları Konvansiyonları gibi birtakım uluslararası sözleşmelerin hazırlanması aşamasında etkili olmuş, Strasburg'daki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kuruluşunda yer almıştır. Ayrıca Avrupa Parlamentosunun insan hakları inisiyatiflerini de desteklemiştir.

Ancak son yıllarda bu iç açıcı tabloya ters düşen olaylara ev sahipliği yapmıştır. Bu olaylar ırkçılığın, demokrasi ve insan hakları değerlerine bağlı kuzey ülkelerinde de mi yaşam alanı bulduğu sorusunu akıllara getirmektedir. Geride bıraktığımız yıllar içerisinde yaşanan birtakım acı olaylar İskandinavya ülkelerinin sorgulanmasına kapı aralamıştır.

2008'DEKİ DÜŞÜNDÜREN OLAY...

İlk olarak 2008 yılının Mart ayında yaşanan bir olay, yabancı bir vatandaşın hayatının günlük yaşamda ne kadar tehdit altında olabileceğini göstermiştir. Özgür Deniz Uzun isimli vatandaşımız bir arkadaşı ile gazete dağıtırken pizza yemek için kaldırıma oturduğu esnada önlerinden geçen siyah bir araca bakmış, sonrasında araba geri dönmüş arabadan kendilerine “Ne bakıyorsunuz? Kavga mı istiyorsunuz?” denilmiştir. Özgür Deniz Uzun ve arkadaşı, araçtan biri çekiç, diğeri beyzbol sopası ile inen kişilerin saldırısına uğramış, Uzun kafasına aldığı darbe ile hayatını kaybetmiştir. Danimarka Polisi, 3 saldırgan Danimarkalının sabıkalı olarak tanındıklarını, Özgür Deniz'in hayatına son vermeden yarım saat önce arandıklarını belirterek daha önce gözaltına alındıkları halde mahkemelerin bu tür gençleri ciddi bir olaya karışmadıkları sürece serbest bıraktıklarını belirtmiştir. Sonrasında saldırganlar, 5 yıl mahkûmiyet cezası almışlar ancak cezalarını tamamlamadan serbest bırakılmışlardır.

CEZAEVİNDE ÖLÜM...

Yine Danimarka'da Ekrem Şahin olayında yaşananlarsa bir devlet kurumu olan cezaevinin bir insanın hayatına nasıl mal olabileceğini gözler önüne sermiştir. Danimarka'da 2,5 yıl hapse mahkûm edilen 23 yaşındaki Ekrem Şahin, tahliyesine 6 ay kala cezaevinde koşununun değiştirilmesi konusunda çıkan arbedede gardiyanlar tarafından tartaklanmış, kalp yetmezliği teşhisiyle hastaneye kaldırılarak yoğun bakıma alınmıştır. Ancak yapılan müdahalenin başarılı olmaması sonucunda vefat etmiştir. Danimarka polisi, yapılan soruşturmalarda herhangi bir ihmal ya da suç unsuruna rastlanılmadığı için gardiyanlar hakkında koğuşturmaya gerek olmadığı kararını vermiştir. Danimarka'da yayın yapan TV2 kanalının Ekrem Şahin'in kaldığı Kolding Cezaevi alarm merkezinden ele geçirdiği belgelerde, Ekrem Şahin'in elleri arkadan kelepçeli vaziyette yere yatırıldığı, daha sonra tarp adı verilen ayak bağı ile etkisiz hâle getirilmeye çalışıldığı üzerine gardiyanların oturması ile nefes almasının önlenildiği ortaya çıkmıştır.

OLAYLAR ÖRTBAS EDİLİYOR...

Televizyon kanalında yayınlanan habere göre, alarm merkezine telefon eden bir gardiyanın elleri kelepçeli vaziyette yerde yatan Ekrem Şahin'in üzerine oturduklarını söylemesine rağmen bu konuşmaların hiçbiri ne polis soruşturmasında ne de otopsi raporlarında yer almıştır. Danimarka basınına yansıyan haberlerde Danimarka Gardiyanlar Eğitim Müdürü Jorgen Balder, gardiyanların elleri kelepçeli bir tutuklunun üzerine oturmalarının yasak olduğunu belirterek polisin soruşturmayı yürütürken gardiyanlara bu konuda bir soru yöneltmediğini söylemiştir. Konuyla ilgili olarak Adli Tıp Jylland Bölgesi Başkanı Lange Thomsen, otopsi raporunun yeniden gözden geçirileceğini ve yeni bir rapor hazırlanacağını belirtmiş; otopsi ra-

porunu, polisin kendilerine verdiği bilgileri de göz önüne alarak hazırladıklarını, polisin kendilerine gardiyanlar ile alarm merkezi arasında geçen konuşmadan bahsetmediğini ve bu durumda ölüm nedeni ile ilgili yeni rapor hazırlamaları gerektiğini belirtmiştir.

POLİSTEN GARİP UYARI...

Bir diğer saldırı olayı Danimarka'nın Ishoj şehrinde yaşanmıştır. Yazılım uzmanı olan Kemal Köse, Kopenhag'a 15 km uzaklıkta Ishoj kentinde bir benzinlikte ırkçı bir grup tarafından önce 'Yabancılara ölüm, Türkler defolun!' diye hakarete uğramış, sonra dövülmüştür. Olaydan sonra savcılık kamu davası açmış ve aileye kendilerinin de bir dava açabileceklerini söylemiştir. Dava açmak istediğini söyleyen aile, polisin “dava açıldığı takdirde karşı tarafın yapacağı olumsuz davranışlara karşı kendilerini korumayacağını” belirtmesi üzerine üzüntü duymuşlar ve dava açmamışlardır.

MÜSLÜMAN ÖĞRENCİYE DOMUZ ETİ!

Danimarka'da bu tip saldırı olaylarına paralel ayrımcı birtakım uygulamalarda görülüyor. Başkent Kopenhag'a bağlı Valby şehrinde, 80 yıldır eğitim veren Kopenhag Aşçılık Okulu'nda, idare tarafından okuldaki Müslüman üç öğrenciye mezun olmak için domuz etinden yemek yapmaları ve içki içmeleri bildirilmiştir. Bunun üzerine iki Iraklı öğrenci okuldan kaydını sildirmiştir. Diğer Müslüman Türk öğrenci İkrâm Korkmaz domuz etinden yemeği yapmış ancak kendisinden yemeğin tadına bakması da istenince bunu reddedip okul idaresine şikâyette bulunmuştur. Okul idaresinden olumsuz cevap alan Korkmaz, sonra rektörlüğe başvurmuş ancak rektörlük de bu konuda ilgisiz davranmıştır. Konu devlet televizyonuna haber olmuş, birçok milletvekili ve politikacıyı harekete geçirmiştir. Sonrasında okul, İnternet sayfasında bulunan “Bütün öğrenciler hazırladıkları yemekleri yemeli.” ibaresini kaldırmış ve başörtülü kişilerin resimlerini koymuştur.

Düşmanlıktan beslenen akımın örgütlenmesi ise toplumsal hastalığın hangi boyuta ulaştığını göstermektedir. 2010 yılında “İngiltere Müdafaa Derneğinden” esinlenerek kurulan ve aşırı sağcı, göçmen ve İslam düşmanı “Danimarka'yı Müdafaa Derneğinin yaklaşık 1.600 civarında üyesi bulunduğu ve ülke çapında hızlıca örgütlendiği belirtilmektedir.

Sonuç olarak baktığımızda, Danimarka'da 1998 yılından sonra ilk defa yabancılar yasasını yumuşatma yasa tasarısı meclise sunulmuş olsa da yukarıda bahsi geçen olaylar bize, insan haklarına bağlı, gelişmiş bir demokrasiye sahip Danimarka'da bile yükselen “insan düşmanı” bir hareketin bulunduğu göstermektedir.

AYRIMCILIĞA DAİR GENEL BAKIŞ...

Sümeyye SOKU sumeyye.soku@ytb.gov.tr

Almanya'da yaşanan Neonazi faciasının üzerinden yıllar geçtikten sonra ortaya çıkması, güvenlik, ayrımcılık, ırkçılık, uyum ve göç politikaları gibi problematik alanların yeniden tartışılması konusunu gündeme getirdi.

2000-2007 yılları arasında sekizi Türk, biri Yunan ve biri Alman olmak üzere on kişinin "Nasyonal Sosyalist Yeraltı" adlı Neonazi terör hücresi tarafından öldürüldüğü açıklanmıştı. Bu açıklamanın ardından Alman Meclisinde "aşırı sağ terörü" kurbanlarını anmak üzere düzenlenen törende Meclis Başkanı Norbert Lammert, duydukları üzüntüyü dile getirmiş ve "Utanç içindeyiz, zira federal düzeyde ve eyaletlerdeki güvenlik kurumları yıllar boyunca planlanan ve işlenen bu cinayetleri zamanında ortaya çıkarmayı ve engellemeyi başaramadı. Kurbanların yakınlarının acılarını paylaşıyoruz. Ayrıca bazı vakalarda yürütülen soruşturma sırasında kurbanlar ve yakınlarından şüphelenildiği için özür diliyoruz." ifadelerini kullanmıştı.

Avrupa Konseyinin 'İrkçılık, Yabancı Düşmanlığı ve Hoşgörüsüzlükle Mücadele' birimi olan ECRI son raporunda, Almanya açısından çarpıcı, hatta düşündürücü gözlem ve bulgulara ve devlete yönelik birçok önemli uyarıya yer vermişti. Raporda, Türk ve Müslümanların maruz kaldığı ırkçı ve ayrımcı eylemlere de ayrıntılarıyla değinilmişti.

Almanya'da yaklaşık 3,5 milyon Müslümanın yaşadığı hatırlatılarak, bu grubun, güncel yaşamda, başta konut, eğitim ve dinî özgürlükler olmak üzere birçok alanda ayrımcılıkla karşılaştığı belirtiliyor. Raporda, ülkedeki Müslümanların yüzde 10'unun, mallarının bilinçlice tahrip edildiği olaylarla karşı karşıya kaldığı, yüzde 3'ünün ise fiziki şiddete uğradığı yönünde istatistikler yer alıyordu. Müslümanların cami inşasında yaşadığı sorunlar, Müslüman kadınların kamu kurumlarında başörtüsü ile çalışabilmelerine getirilen yasaklar ve 11 Eylül olayları ardından Alman toplumunda Müslümanlara yönelik olumsuz tutum ve söylemler de raporda dile getirilenler arasındaydı. ECRI'nin Alman resmî makamlarının verilerini temel alarak aktardığı verilere göre, ülkede 4 bin 400 neonazi ile "şiddete başvurabilecek aşırı sağcı kültüre sahip" 10 bin kişi bulunuyor. ECRI, ülkedeki büyük siyasi partilerin ırkçı söylem ve çağrışımlardan kaçındıklarını belirtmekle birlikte, Müslümanlar hakkındaki bazı söylemlerin sadece güvenlik ve uyum noksanlığı üzerinde yoğunlaştığını, bu yaklaşımın da "endişe verici" olduğunu kaydediyordu.

Zamanında birçok sinyali değerlendirmeyen Almanya, bugün daha büyük sorunlarla karşı karşıya kalırken buna paralel olarak sağ partilerin Avrupa'da yükselişe geçmesi toplumda yaşayan göçmen kökenliler açısından daha büyük riskleri ortaya çıkarmaktadır.

Yaşlanan nüfusu nedeniyle yeterli kalifiye iş gücü bulamaktan şikâyetçi olan Almanya, şu anda fiilen bir göçmen ülkesi durumunu kabul etmekle birlikte bu duruma paralel olarak Almanya, bir devlet politikası olarak kapılarını kalifiye iş gücüne açmayı da sürdürmeye devam ediyor. İşte bu noktada Almanya bir ikileme karşı karşıya kalmış gibi görünüyor. Buna bir de bazı sağcı politikacıların takip ettiği politikaları ve verdikleri demeçleri eklersek tablo oldukça karmaşık görünüyor.

Avrupa'nın diğer ülkelerinde de bu duruma paralel süreçlerin yaşanması, göçmenlerin geleceğe yönelik endişelerini arttırırken yaşanan sorunlara ve şiddete bir an önce çözüm üretilmediği takdirde toplumda daha derin yaraların ve çatışmaların yaşanması kaçınılmazdır.

Avusturya'da FPÖ'sü, Danimarka'da Halk Partisi, İtalya'da Lega Nord, Fransa'da Front National, Finlandiya'da Gerçek Finler ve Norveç'te Ütöya Katliamı'nı gerçekleştiren Andreas B. Breivik'in de üyesi olduğu İlerleme Partisi bunlardan sadece birkaçı olmakla birlikte çoğunluk toplumunun desteğini alanlar ise Thilo Sarrazin gibi biyolojik kültüralist tezleri savunan tanınmış isimler olmaya devam ediyor.

Ayrıca Alman Hristiyan Demokrat Birlik Partisi (CDU) Berlin Eyalet Teşkilatı İçişleri Politikaları Sözcüsü Peter Trapp'ın, ülkeye gelen göçmenlerin zekâ testine tabi tutulmasını istemesi göçmenlere karşı uygulanmak istenen ötekileştirici politikaları açıkça gözler önüne sermektedir. Yükselen aşırı sağ, işlenen cinayetler, akabindeki birçok provokatör saldırı ve bazı sosyal araştırmalar siyaset ve medya aktörleri aracılığı ile toplumda ön yargıları körükleyecek yönlendirmelere neden oluyor.

ENAR RAPORU

AYRIMCILIK VE IRKÇILIK CİDDİ BOYUTLARDA!..

Avrupa Irkçılıkla Mücadele Ağı (ENAR) tarafından hazırlanan 2010-2011 raporu, ekonomik kriz ortamında da genelde en ağır faturayı yabancı kökenlilerin ödediğini ve ırkçı yaklaşımlarda artış olduğunu ortaya koyuyor. Raporda, AB ülkelerinde yaşayan Türklerin sıklıkla ırkçı yaklaşımlara ve ayrımcılığa maruz bırakıldıkları belirtiliyor. Türklerle ilgili belgeye yansıyan bazı örnekler şunlar:

- Avusturya'da yüzde 5 olan yoksulların nüfusa oranı, Türkler arasında yüzde 18'e yükseldi. Türk kökenliler çalışma piyasasına girdiklerinde sıkça "ırkçı ve ayrımcı" uygulamalarla karşılaşılıyor. Ülkede kişi başına düşen "yaşam alanı" 43 metrekare iken Türklere ortalama 21 metrekare düşüyor.
- Almanya'da ev almak isteyen Türklerin yarıya yakını ayrımcılıkla karşılaşılıyor. Polis kontrollerinde Almanlara kimlik sorulma oranı yüzde 43 iken Türkler için bu oran yüzde 75'e yükseliyor.
- İsveç'te Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Türk kökenlilerin sağlık hizmetlerine erişim için başvurduklarında reddedilme olasılıkları İsveç doğumlulara göre iki kat daha fazla.
- Danimarka vatandaşı olmalarına karşın fiziksel özellikleri Danimarkalılara benzemediği için havaalanlarında rutin olarak kontrol edilenler arasında Türkler de yer alıyor.
- Hollanda'da normal iş pazarına girmeleri zor olan Türkler her geçen gün artan şekilde kendi işlerini kurma yoluna gidiyor.

Hızlı bir artışla bugün Avrupa toplumunda büyük bir tehlike oluşturan aşırı sağ, sadece Almanya ya da Avrupa toplumunda yaşayan göçmenleri değil; insan haklarını, özgürlükçü demokratik düzeni de hedef alarak hukuk devletini, tüm toplumu ve demokrasiyi tehdit etmektedir.

Avrupa Birliğinin ve Avrupa ülkelerinin bu alanlarda atacakları adımların, insan haklarını üçüncü ülkelere karşı salt siyasi amaçlarla kullanmadıkları ve insan hakları değerlerini gerçekten benimsedikleri, özümstedikleri hususunda önemli bir gösterge olacağı da düşünülmektedir.

GÜRZ AİLESİ YALNIZ DEĞİL...

Hollanda'nın Beverwijk kentinde nezarethanede yaşamını kaybeden İhsan Gürz'ün ailesine Türkiye'nin desteği sürüyor. YTB'nin bütün gücüyle adaletin sağlanması için çaba gösterdiği olayda Gürz ailesi son olarak Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ ile buluştu...

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Hollanda'da, geçtiğimiz yıl Beverwijk şehrinde, nezarethanede hayatını kaybeden İhsan Gürz'ün ailesini ziyaret etti. Bozdağ, 22 yaşındaki gencin ölümünü "insan hakları ihlali" olarak değerlendirdi.

İhsan Gürz'ün ölümün üzerinden 7 ay geçmesine rağmen Hollandalı yetkililerin otopsi raporunu henüz açıklamamalarının kabul edilemez olduğunu söyleyen Bekir Bozdağ, Gürz ailesinin Trabzon Adli Tıp kurumunda yaptırdığı otopside ise İhsan Gürz'ün beyin ve kalbinin yerinde olmadığını ortaya çıktığını ve bunun izahının yapılması gerektiğini söyledi. Konuyu Hollanda Uyum Bakanı Leers ile görüştüğünü belirten Bekir Bozdağ, "Bu olayın faillerinin bulunarak cezalandırılması konusunda gerekli adımların atılması talebini aktarma imkânı bulduk." dedi.

Başbakan Yardımcısı Bozdağ, Gürz ailesine başsağlığı ve sabır dileyerek olayı yakından takip ettiğini ve failerin ortaya çıkarılarak cezalandırılması için gerekli adımların atılacağını söyledi. Olayla ilgili belge ve açıklamaların yetersiz olduğunu ifade eden Bekir Bozdağ, açık ihmallerin sebepleri hakkındaki soru işaretlerinin cevaplanması gerektiğini belirtti. Baba Cengiz Gürz, Türkiye'nin konuya en üst seviyeden müdahil olması dolayısıyla Bakan Bozdağ'a teşekkür etti.

AVRUPA

FRANSA

Fransa sınavı “bütünlemede” geçti...

Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde kulaklarını Ankara'nın sesine tıkamayı tercih etti. “Sözde” Ermeni soykırımı iddialarıyla yalnız Ermeni asıllı Fransız vatandaşlarının değil, “İslam düşmanı” kesimlerin de oylarını almayı hedefledi.

Fransa Anayasa Konseyi'nin “soykırımı inkarı cezalandırmayı” amaçlayan “özgürlük kısıtlayıcı” kanun ile aldığı iptal kararı, Fransız sisteminin özgürlüklere dönük yüzünün “sözde” olmadığını göstermesi açısından çok önemli...

Alparslan ÖĞÜT alparslan.ogut@ytb.gov.tr

Sözde Ermeni soykırımını inkâr yasa teklifinin görüşmeleri sürecinde Fransa'da ifade özgürlüğü ciddi bir sınavdan geçti ve tabiri caizse Fransa, bu sınavı bütünlemede geçebildi. Geçtiğimiz yıllarda da gündeme gelen ancak meclis ve senato aşamalarından geçemeyen sözde Ermeni soykırımını cezalandırmayı öngören yasa Cumhurbaşkanı Sarkozy'nin desteğiyle bu kez hem meclisten hem de senatodan geçti. Ancak '11 bilge adam' olarak nitelenen Anayasa Konseyi, yasa-yı anayasaya aykırı bularak iptal etti.

Fransa, sözde soykırımı 2001 yılında bir yasa ile tanıdı. Ermeni lobisinin çalışmaları sonucunda 30 Ocak 2001 tarihinde, “Fransa 1915 Ermeni soykırımını açıkça tanır.” ibaresinden oluşan bir kanun Fransa'da yürürlüğe girdi. O tarihten itibaren Ermeni lobisi ikinci bir adım olarak sözde Ermeni soykırımını inkârı suç sayan bir yasa-yı da çıkarttırmak için yoğun şekilde çaba sarf etti. 2006 yılında bu yönde bir yasa Fransız Meclisinde kabul edildi ancak Senatoya sevk edilen teklif “Tarihi tarihçiler yapar.” diye ayaklanan tarihçilerin ve Türkiye'nin itirazları üzerine senato aşamasında dondurulmuştu. Yasanın gündeme alınması konusunda ısrarcı olan Ermeni di-

asporasının çalışmaları sonucunda, 2011 yılı Mayıs ayında muhalefetteki Sosyalist Parti, yasa teklifini 4 Mayıs'ta gündeme getirmeye çalışmış ancak iktidar partisinin yasa teklifine soğuk bakması nedeniyle bu girişim sonuçsuz kalmıştı. Yasa teklifi, senatoda oylanmadan ezici bir üstünlükle teklifin “incelenmeye alınması” reddedilmişti.

Ancak bu kez iktidardaki Halk Hareketi Birliği (UMP) Marsilya Milletvekili Valerie Boyer tarafından hazırlanan ve Sarkozy'nin desteğini alan sözde Ermeni soykırımını inkârı bir yıl hapis ve 45 bin euro para cezası öngören yasa teklifi 22 Aralık 2001 tarihinde Fransa Meclisinde 50 milletvekilinin katıldığı bir oturumda kabul edildi. 23 Ocak 2012'de de Senatodan geçen yasa teklifi 77 senatör ve 65 milletvekilinin imzasıyla Anayasa Konseyine götürüldü. Anayasa Konseyi 28 Şubat 2012 tarihinde verdiği kararla yasa-yı, anayasadaki ifade özgürlüğünü ihlal ettiğini gerekçe göstererek iptal etti.

Fransa, Batıda Ermeni diasporasının ABD ile birlikte en güçlü olduğu ikinci ülke. Bu ülkede 500 bine yakın Ermeni yaşıyor. Ermeniler sadece kendi teşkilatları yoluyla propaganda ve ta-

nıtım faaliyetlerinde bulunmamaktadırlar. Eğitimden medyaya kadar hayatın hemen her alanında etkili Ermeniler bulmak mümkündür. Bunlardan Charles Aznavour gibi bazı isimler sanat ve diğer alanlarda halkın hayranlığını uyandıracak düzeylere gelmişlerdir. Tüm bunlara ek olarak belli bölgelerde yoğunlaşan Ermeni nüfusu, seçimlerde Ermenileri önemli bir aktör hâline getirmiştir. Özellikle yerel seçimlerde Ermenilerin talepleri daha çok göz önünde tutulmuş ve neredeyse hiçbir parti Ermenileri bu anlamda kırmak istememiştir. Bu siyasi bağlantı zamanla Avrupa düzeyine de taşınmış ve Fransız temsilciler Avrupa platformunda Ermeni iddialarını en sık dile getiren kişiler olmuşlardır. Özetle Ermeniler ile Fransız toplumu arasında sıkı iletişim kanalları oluşmuştur. Ve özellikle Ermeni sorununda diaspora, Fransız kamuoyu üzerinde tartışmasız bir etki kurmuştur.

Ermeni lobisinin Fransa'daki faaliyetleri hernekadar niyetleri bu olmasa da- buradaki Türk toplumunun milliyetçi hislerini canlandırmış ve bu lobiyeye karşı ortak bir şekilde mücadele etmek için bir araya gelmelerine zemin hazırlamıştır.

Nitekim bu son inkâr yasası Fransa'da bulunan Türklerde büyük bir uyanışa sebep oldu. Yıllardır bir araya gelmeyen Türk dernekleri bir araya gelerek yasa tasarısını protesto etmek için büyük bir yürüyüş gerçekleştirdi. Gazetelere tam sayfa ilanlar verildi. Milletvekilleri ve senatörler mektup ve e-posta yağmuruna tutuldu. Fransa'nın birçok yerinde yaklaşan seçimler öncesi seçmen kütüğüne kayıt olmak için kampanyalar düzenledi. Sonuçta Anayasa Konseyinden çıkan iptal kararı, Fransa'daki Ermeniler tarafından Türk lobisinin zaferi olarak nitelendirildi.

Gerçekten de gerek Türkiye Cumhuriyeti Devleti gerekse Fransa'da bulunan Türk toplumu bu yasa sürecinde çok doğru bir strateji izlediler. Yasa teklifine karşı çıkılırken temel hareket noktası olarak yasanın temel insan haklarına ve ifade özgürlüğüne aykırılığı olduğu tezi vurgulandı. Fransa'nın bu yasa ile kendi değerlerini çiğnediği savunuldu. Çünkü zaten Fransa 2001 yılında sözde Ermeni soykırımını tanımıştı. Dolayısıyla sözde soykırımı tartışmaktan ziyade konunun insan hakları ve ifade özgürlüğü bağlamında ele alınması Fransa'da etkili oldu. Neticede birçok Fransız entelektüel, siyaset-

çi, hukukçu ve tarihçi inkar yasasına karşı tavır aldılar.

Fransa'da bir hukuk duayeni olan ve adalet bakanlığı, Anayasa Konseyi başkanlığı ve senatörlük görevlerinde bulunmuş olan Robert Badinter, yasa Senatoda görüşülmeden önce yaptığı açıklamada bu yasanın anayasa aykırılığı olduğunu belirtmiş ve kabul edilirse Anayasa Konseyince iptal edileceğini beyan etmişti. Tarihe Özgürlük Derneği Başkanı ünlü Fransız tarihçi Pierre Nora ise yasaya karşı olduğunu ifade ederek yasa çıkarsa tarihçilerin bağımsız araştırma yapma özgürlükleri ve ifade özgürlüğünün derin yara alacağını söylemişti. Fransız sorgu yargıcısı Thierry Fragnoli de yasanın yalnızca Fransa Anayasası'na değil, Avrupa Çerçeve Kararı ve İnsan Hakları Sözleşmesi'ne de açık aykırılık içerdiğini dile getirdi. Fragnoli, "Senato'dan geçse bile hukuki olarak bu yasanın uygulanamayacağını" savundu.

Yasa teklifi, Senatodan geçtikten sonra Anayasa Konseyine iptal başvurusu yapabilmek için en az 60 milletvekili ve senatör imzası gerekirken toplanan 142 oy siyasiler arasında da yasaya karşı çıkan önemli bir kesim olduğunun göstergesi oldu. Milletvekilleri arasında Fransa-Türkiye dost-

luk grubu başkanı Michel Diefenbacher (UMP), senatörler arasında Jacques Mézard tarafından yürütülen imza kampanyasına hem sağ hem de sol parti milletvekilleri ve senatörlerince destek verildi.

Sonuçta Fransa'da devlet aklı üstün geldi ve 11 akil adam yasayı bu kez iptal etti. Ancak görünen o ki Fransa, bu konuda tekrar sınavdan geçecek. Gerek Sarkozy'nin gerekse Hollande'ın açıklamaları söz konusu yasanın tekrar gündeme getirilebileceği yönünde. Sözde soykırım iddialarının 100. yılı olan 2015'e giden yolda, başta ABD ve Fransa olmak üzere birçok ülkede bizleri zorlu bir süreç bekliyor. Burada önemli olan Türkiye olarak doğru stratejiler uygulayarak konuyu evrensel insan hakları ve özgürlük bağlamında ele almamız, bu ülkelerde yaşayan vatandaşlarımızın da yaşadıkları ülkelerde varlıklarını güçlü bir biçimde hissettirmeleri gerekiyor. Nitekim bu yıl yapılacak olan cumhurbaşkanlığı ve milletvekilliği seçimlerinde Fransa'da yaşayan vatandaşlarımızı siyasi katılım konusunda ciddi bir sınav bekliyor. Fransa'da biz de varız diyebilmek için ve bu ülkedeki Türk toplumunun siyasal anlamda gücünü gösterebilmesi için seçimlere katılıp oy kullanmak büyük önem taşıyor.

AVRUPA

İNGİLTERE

M. Fatih Çetinkaya fatih.cetinkaya@ytb.gov.tr

“İngiltere’de yaşayan Türk gençlerinden %43’ünün son dört yılda intiharı seçmesi endişe yarattı”

Gençler... Bunu asla yapmayın!..

Ocak ve şubat aylarında İngiltere’de yaşayan üç Türk gencinin peş peşe intihar etmesi, bu arada geride bırakılan notlardan birinde de “210 arkadaşımız daha intihar edecek.” denmesi Londra ve Ankara’yı alarma geçirdi...

Aileler, sivil toplum kuruluşları, İngiliz güvenlik yetkilileri ve Türk akademisyenler, bu beklenmedik gelişme karşısında bir arada çalışma kararı aldılar. Amaç, kültürel uyum sorunu yaşayan, bu arada ailelerinden bekledikleri desteği görmeyen Türk gençlerini bu tür bir “çılgınlıktan” uzak tutmak...

Avrupa’da Türklerin yoğun olarak yaşadığı ülkelerden biri olan İngiltere’de, eğitim ve uyum konularında gösterdikleri başarıyla İngiliz toplumuna etkin bir şekilde katılan Türkler açısından son dönem ciddi zorluklar yaşanıyor. Eğitimli ve içinde yaşadıkları topluma en üst seviyede hizmet vermek için yeterli tüm donanıma sahipler ama hedeflerinin çok gerisinde kalan yaşam kalitesiyle karşılaşılıyorlar. Bu nedenle ortaya çıkan bir sorun, yalnız İngiltere’de yaşayan Türk toplumunu değil, Türkiye’yi de sarstı: Genç intiharları!..

GENÇLER İNTİHARI SEÇTİ

İngiltere’de yaşayan vatandaşlarımızı son zamanlarda Türk gençleri arasında görülen intihar vakaları tedirgin ediyor. Ocak ve şubat aylarında 3 Kahramanmaraşlı Türk, Hacı Dur (34), Hakan Doğan (24) ve Bektaş Baran Çiçek(19) intihar ederken bir Kayserili genç de çete savaşlarında öldürüldü. Bu olayların ardından yapılan araştırmada bu vakaların ilk ol-

madığı ortaya çıktı. 2008’den beri 43 Türk gencinin intihar ettiğinin belirlenmesi Türk toplumunda soğuk düş etkisi yaptı. Bu gerçeğin su yüzüne çıkmasının ardından İngiltere’de bulunan İngiltere Alevi Kültür Merkezi yetkilileri ve güvenlik makamları konu hakkında ivedi bir çalışma başlattılar. Yetkili makamların endişesini artıran asıl gelişme ise son intihar vakasında geriye bırakılan ‘10 arkadaşım daha intihar edecek.’ notu oldu.

İLETİŞİMSİZLİK SORUNU

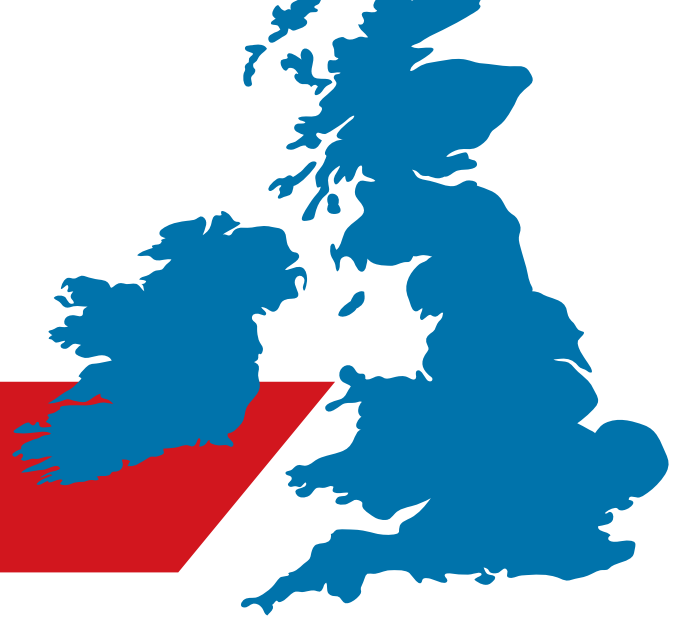
Olayın vahametinin ortaya çıkmasından sonra Londra’daki Türk toplumu ve İngiliz yetkililer, nedenini iletişimsizlik olarak belirledikleri intihar ve çeteleşmenin önüne geçmek için gençlerle iletişim toplantıları planladılar. İlk şubat ayında gerçekleştirilen ve ölüme götüren sorunların nedenlerinin ele alındığı toplantı öncesi, çocukları intihar eden aileler, sosyal paylaşım sitelerinde “Ben de intihar edeceğim.” şeklinde not bırakan çocuklarının arkadaşları ile bir araya gelerek

çocuklara ve yakınlarına bazı tavsiyelerde bulundu.

Örneğin, intihar eden Bektaş Baran Çiçek’in annesi bu toplantılarda velilerin çocukları ile olan iletişimlerini arttırmaları konusuna vurgu yaptı. Öte yandan, söz konusu toplantılarda söz alan Londra Enfield Belediyesi Meclis Üyesi Yusuf ÇİÇEK Türkiye’den psikolog ve uzman yardımı istediklerini, Türkiye’deki ilgili sivil toplum kuruluşlarının gelip burada çalışabileceklerini, ailelerin de çocuklarıyla doğru iletişim kurmaları gerektiğini ifade etti.

KUŞAK ÇATIŞMASI DA VAR

Konuyla ilgili görüşlerini aldığımız İngiltere Alevi Kültür Merkezi Evi Başkanı İsrail ERBİL, intiharları ilk olarak kuşak çatışmasına bağlıyor. Ailelerin çocukların dünyasına girmekte zorlandığını ifade eden Erbil, “Sorunu uzmanlar ile çözmek en iyisi olacaktır.” diye ekliyor.

Bahse konu intihar olaylarının kronik bir vaka olmaması için İngiltere’de ilgili kuruluşların seferber olması biraz olsun yürekleri hafifletiyor. Nitekim İngiltere’deki Türk toplumu için çalışmalarını sürdüren sivil toplum kuruluşlarının sürece dâhil olması, bilhassa İngiltere Alevi Kültür Derneğinin öncülüğünde gerçekleştirilen seminerler ile gençlerin ait oldukları topluma tekrar dâhil edilmesi ve sorunun kesin bir şekilde çözülmesi amaçlanmış bulunuyor.

BİLİMSEL TOPLANTILAR

Bu toplantıların sonuncusu şubat ayında İngiltere Alevi Kültür Merkezinin (İAKM) ev sahipliğinde ‘İntiharlar ve Çeteler’ konusu üstüne çeşitli akademisyenlerin ve kanaat önderlerinin de katılımıyla gerçekleştirildi. Bu toplantıda açılış konuşmasını yapan İAKM ve Cemevi Başkanı İsrail Erbil, gençlere seslenerek yaşanan sorunların teşhisini yapmak istediklerini ve bunu da gençlerle birlikte yapmaları gerektiğini söyledi. Gençlerin bu konuya uzman gözüyle yaklaşacak olan akademisyenlere yardımcı olmalarını istedi.

KÜLTÜR SORUNU ETKİLİYOR

Konuyla ilgili Artı90’a görüşlerini açıklayan Uzman Psikolog Beyhan Budak’a göre depresyon, iletişim eksiklikleri, yaşamda karşılaşılan zorluklar, sosyal desteğin yetersiz olması, yalnızlık hissi, alkol ve madde kullanımı, ailenin yanlış tutumları gibi nedenlerle gençler intihara sürüklenmekte özellikle yurt dışında olanlar daha fazla risk altında bulunmak-

ta. “Türkiye’de doğan aileler kültürel anlamda daha çok “Türk” özelliklerini taşıırken bu ailelerin İngiltere’de doğan çocukları hem Türk kültürü hem de İngiliz kültürü ile yetişmektedir.” diyen Budak, buna karşın ailelerin çocuklarındaki bu değişimi anormal bir durum ve bozulma olarak algılayıp çocuklarına karşı aşırı yargılayıcı ve eleştirel bir tutum takınabildiklerinden bahsediyor.

Bu tavrın, yaşadıkları kültürel ikilem arasında zaten zorlanan gençleri, yalnızlığa ve iletişimsizliğe ittiğinden hareketle Budak şunları söylüyor: “ Kendilerini bir yere ait hissetmemenin de verdiği yalnızlık hissi depresyona, madde kullanımına yol açabilmektedir. Dolayısıyla birçok şekilde intiharların sebepleri anlaşılabilir. Ayrıca bir ülkede yabancı olarak yaş-

yor olmanın zorlukları, yetersiz maddi koşullar ve gerekli sosyal desteğin olmaması, durumu gençlerimiz için çok riskli hâle getirmektedir.

ÇÖZÜM İÇİN ÖNERİLER

Uzman Psikolog Budak çözüm önerilerini şöyle sıralıyor:

- Ailelere yönelik aile eğitimleri verilebilir.
- Gençlere yönelik sosyal destek sağlanması amacıyla gençlik kulüpleri kurulup ağabey-abla danışmanlığı sistemi kurulabilir.
- Türkiye’den alanda çalışan psikologlar görevlendirilebilir.
- Türk vatandaşlarına yönelik dokümanlar ve tanıtım filmleri hazırlanabilir.

İngiltere’de yaşanan intihar vakaları kronik sorunların, diğer pek çok faktörle birleşip nasıl bir toplumsal trajediye dönüştüğünün acı bir göstergesi olmuş durumda. İntihar olaylarına karşı ortaya koyulan yaklaşımlar sorunun nasıl çözüleceğinin de bir işareti olacak; daha şimdiden doğru bir yaklaşım olarak İngiltere’de bulunan sivil toplum kuruluşları olaya bütün boyutlarını gözetenek yaklaşmakta ve gençlerin psikolojisini anlamaya çalışma gayreti içine girmiş bulunmaktalar. Zira gençlerin ait oldukları toplum ve değerlere yabancılaşmasının ve uyum içinde yaşamalarının temin edilmesi İngiltere’de yaşayan Türklerin gelecekleri için vazgeçilmez derecede önem arz eden konuların başında geliyor.

MESLEK DİPLOMALARININ TANINMASI ARTIK DAHA KOLAY

Mustafa ARSLAN mustafa.arslan@ytb.gov.tr

Türkiye'den alınan meslek lisesi diplomalarının özellikle Almanya'da tanınmaması, eğitilmiş Türk işgücü açısından ciddi sorun olarak yaşanıyordu. Avrupa ekonomisinin yaşadığı kriz ve Alman ekonomisinin istihdamı artırmak için aldığı yeni kararlar, bu sorunun çözülmesini sağladı.

Türkiye'den aldıkları diplomalar tanınmayan Türkler, Alman ekonomisinde, mesleklerinin dışında, az ücretli ve düşük düzeydeki işlerde istihdam ediliyordu. Yeni uygulama Türklerin artık kendi mesleklerinde ve daha kaliteli işlerde istihdam edilmelerinin de yolunu açıyor.

Son yıllarda baş gösteren ekonomik krizler birçok gelişmiş ülkenin ekonomisini sarstığı gibi, ekonomide Avrupa'nın lokomotifini sayılan Almanya'yı da etkiledi. Bu gelişmelerin olağan sonucu olarak üretimde küçülme, buna bağlı olarak da işsizlik öne çıkan sorunlar hâline gelmiştir. Bu durum, üretimin artırılmasının, işsizlik sorununa karşı yeni istihdam alanlarının açılması gibi bazı önlemlerin alınmasının ve Almanya'nın yeni stratejiler geliştirmesinin gerekliliğini gösterdi. Özellikle üretimin geliştirilmesi ve üretim kalitesinin artırılması konusunda atılan adımlar beraberinde bazı kanuni değişikliklerin de yapılmasını zorunlu kılmıştır.

Özellikle Almanya'nın güney eyaletlerinde teknik dallarda eleman sıkıntısı yaşandığı, Doğu Almanya'da ise turizm sektöründe çalışacak ara elemanlara ihtiyaç olduğu bilinmektedir. Almanya'nın istediği ara elemanlardan mesleğiyle ilgili lise diploması istenildiği, bu konuyla ilgili açılan kurslardaki sertifikaların yeterli olmadığı öteden beri bilinmektedir.

İstihdam açığını kapatmak için geliştirilen stratejilerden biri de hâlen ülkede yaşayan ve iş piyasasında bulunanların yabancı ülkelerde edindikleri meslek/okul diplomalarının tanınmasıdır. Bu durum Almanya için dışarıdan yeni bir işçi göçü dalgası başlatmasından daha verimli bir çalışmadır. Ülkede yaşayan vatandaşlarımız da aynı sorunlarla yıllarca karşı karşıya kalmışlardır. Milyonlarla ifade edilen Türk vatandaşlarından gerek eğitim gerekse aile birleşimi yoluyla ülkeye yerleşen kişiler, Türkiye'de çeşitli dallarda

almış oldukları diplomalarının tanınmaması nedeniyle kalfiyelerinin çok altında işlerde istihdam edilmektedirler.

YENİ YASA DEĞİŞİKLİĞİ

Almanya bağlamındaki bu sorunları aşmak amacıyla Federal Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan, yabancı diplomaların tanınmasını ve bu kişilerin kendi mesleklerinde çalışabilmelerini kolaylaştırmayı amaçlayan yasa tasarısı 30 Eylül 2011 tarihinde Federal Meclis tarafından kabul edildi. Bu yasayla, 1 Nisan 2012 tarihi itibarıyla AB ülkeleri dışından gelen yaklaşık 300 bin kişinin bu düzenlemeden yararlanacağı, 50 binin üzerinde Türk vatandaşının ülkemizde almış oldukları diplomalarını tanıtmaya başvurusu için hak sahibi olacağı tahmin edilmektedir.

Almanya'da genel işsizlik oranı % 7,7 iken Türkler arasındaki işsizlik oranı % 21-28 düzeyinde seyretmektedir. Özellikle gençler arasında yüksek olan işsizlik oranları göz önüne alındığında, ellerinde hâli hazırda meslek diploması bulunan ancak diplomalarının denklik sorunu nedeniyle mesleklerini icra edemeyen vatandaşlarımızın, bu yasadaki en yüksek oranda yararlanacak kesim olduğu düşünülmektedir.

YENİ YASA NE GETİRİYOR?

Almanya'da 350 farklı meslek eğitimi ile elde edilen diploma bulunmakta, bu meslekler için tanıtmaya hakkı doğmaktadır.

Başvurularda vatandaşlık gözetilmeyecektir. Örnek olarak, hekimlik gibi mesleklerde 'Alman vatandaşlığı' veya 'Avrupa Birliği ülkelerinin vatandaşlığı' şartı aranmayacaktır.

Yapılan başvurular, tüm belgelerin bulunması koşuluyla, 3 ay içerisinde sonuca bağlanmak zorundadır. Diplomanın tanınmasında bulunan eksiklikler başvuran kişiye bildirilmelidir. Böylece, başvuru yapan kişi diplomasının tanın-

ması için gerekli olan kurslara katılarak eksiklerini giderebileceklerdir.

İnternet sitesinin yanı sıra Almanya genelinde ortak bir çağrı merkezi oluşturulacak. İlgili duyan herkes, arayıp gerekli bilgileri alma imkânı bulacaktır.

Yasa, Almanya genelinde bir standart oluşturacaktır. Mevcut durumda, diplomaların denkliği konusunda eyaletler arasında var olan farklılıklar ortadan kaldırılacaktır. Herhangi bir eyalette tanınan diploma ülke genelinde tanınmış sayılacak ve geçerli olacaktır.

SÜREÇ NASIL İŞLEYECEK?

Yurt dışında elde edilen meslek kurslarından alınan diplomalar, meslek liselerinden alınan diplomalar ve doktor, hasta bakıcısı, eczacı, avukat veya zanaatkâr gibi devlet tarafından meslek eğitiminin kurallarının ve şartlarının kararlaştırılmış olduğu bölümlerden alınan diplomalar tanınacaktır.

Bu diplomaların, yurt dışında alınan eğitimin, Almanya'daki meslek eğitimiyle eş değer olup olmadığı yetkili kurum tarafından karşılaştırılacak ve başvuru sahibine en geç üç ay içerisinde cevap verilecektir. Eğer denk değilse ek dersler veya seminerle eş değer durumuna getirileceklerdir. Yurt dışında alınan eğitimin tamamlanmış olması ve bunun bir belge ile kanıtlanması gerekmektedir. Mezun olunmadan yapılan ve eksik evrakla yapılan başvurular olumsuz olarak değerlendirilebilecektir.

Başvuru için, tanınması istenilen meslek diplomasının aslı veya onaylı fotokopisi, gerekli durumlarda ya da yetkili kurumun talebi hâlinde belgenin onaylı tercümesi yeterli olacaktır.

Diplomaların tanınmasında meslek çeşitlerine göre ilgili odalar ve yetkili kılınmış dernekler, eyaletlerde ilgili meslek dallarına göre resmî kurumlar sorumlu olacaktır.

Yabancı diploma veya mesleklerin tanınmasında yetkili kurumun veya odanın hangisi olduğunun, yabancılar eğitim merkezinin İnternet sitesi olan www.anabin.de adresinden öğrenilmesi mümkündür. Ayrıca ilk başvurunun yapılabileceği yerel başvuru merkezleri (www.netzwerk-iq.de) İnternet adresinden öğrenilebilmektedir.

Alman Ordusunun **TÜRK YARBAYI**

Bülent Uğurlu

Mehtap ALTINOK
mehtap.altinok@ytb.gov.tr

Bülent Uğurlu'nun öyküsü, Avrupa'da yaşayan Türkler açısından örnek oluşturacak nitelikte!

O bir doktor... Aynı zamanda Alman ordusunda yarbay rütbesiyle hizmet veren bir asker... Bülent Uğurlu, yaşamıyla, yaptıklarıyla pek çok Alman'ın bile başaramayacağı işleri gerçekleştiren bir isim...

Almanya, Onu askerî doktor olarak Afganistan'dan Sudan'a, Çad'dan Nijerya'ya kadar uzanan zorlu kriz bölgelerinde görevlendirdi. Çatışmaların ortasında, insanların yaşamını kurtardı; kriz bölgelerinde görev yapan Alman gençlerinin umudu oldu.

Yarb. Dr. Bülent Uğurlu, aynı zamanda ülkenin üst düzey devlet adamlarının da sağlığından sorumlu. Kabine üyeleriyle VIP uçaklarda seyahat ediyor, onların dış seyahatlerinde hastalanmaları hâlinde devreye giren ilk isim oluyor... Bulduğu "snorelift" metoduyla da Alman ordusunu horlamadan kurtaran doktor olarak tanınıyor...

O, daha düne kadar Almanya topraklarında "misafir" kabul edilen, ana vatanına gittiğinde "gurbetçi" olarak adlandırılan bir ailenin evladı... Bir ülkeye "dışarıdan" gelmiş hatta "öteki" olarak yaşamaya alışmış bir toplumun içinden çıktı, "imkânsız" olarak adlandırılacak bir işi başardı...

Aynı kültürü paylaştığı toplumun diğer başarılı isimleri gibi bir "iş kurup" kazandığı paralar ile yaşadığı topluma kendini ispatlamanın yolunu bulabilirdi... O, okudu... Üstelik Alman ordusunun rütbelileri arasında yer alarak yaşam merdivenini tek tek çıktı...

Bu isim, Alman Ordusu için Afganistan'dan Sudan'a Çad'dan Nijerya'ya kadar dünyanın en tehlikeli bölgelerinde görev yapan Yarbay Bülent Uğurlu...

1975'te Almanya'nın Hagen kentinde işçi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Bülent Uğurlu, kendisini başarıya taşıyan yolda emin adımlarla ilerliyor...

Bülent Uğurlu aynı zamanda bir doktor... Kulak-burun-boğaz uzmanı...

Alman ordusundaki başarısının yanı sıra, horlamaya kesin çözüm getiren, kendi geliştirdiği 'snorelift' tekniği ile ismini tıp dünyasına duyurmayı başardı.

ALMAN ORDUSU'NUN İLK TÜRK YARBAYI

Bülent Uğurlu, liseyi bitirdikten sonra rotasını askerliğe çevirdi. Harp Okuluna giren ilk Türklerden biri oldu. Bav-yera Ordu Üniversitesinde tıp ve buna paralel olarak açık öğretimde işletme okuyan Uğurlu, 2001'de tıptan mezun oldu. KBB cerrahisi üzerine uzmanlaşan ve eğitiminin bir bölümünü Amerika'da tamamlayan Uğurlu, plastik ve es-tetik cerrahi konusunda da uzmanlaştı. Askeri Lisede başladığı başarı yolculuğunu, artık rütbe sahibi bir asker ola-rak sürdürüyor...

EN TEHLİKELİ BÖLGELERDE GÖREV YAPTI

Bülent Uğurlu, Alman ordusu için Afganistan'dan Sudan'a Çad'dan Nijerya'ya kadar dünyanın en tehlikeli yerlerin-deki askeri misyonlarda görev yaptı. Sarıkamış'ta 4 ay askerî eğitim aldı, tatbikatlara katıldı. Kimi zaman tanklarla dağları, bayırları aştı; kimi zaman da yaralanan çok sayıda asker ve sivilin hayatını doktor kimliği ile kurtardı. Dün-yanın neresinde kriz çıktıysa Bülent Uğurlu, orada oldu.

“Bir patlama sırasında kolundan ağır şekilde yaralanan bir Afganla karşılaştık, hastaneye götürme gibi bir durumumuz yoktu, ona orada müdahale ettim hatta orda ufak bir ameliyat yaptık toz toprak içinde... Kendi kendime dedim ki bu adamın durumu bu toz toprak içinde ne olacak? Aradan 2 hafta geçti, aynı yerden geçiyoruz, tanka doğru biri koşuyor. Askerler, tanka birisi yaklaşıyor diye tedirgin oldu, alarma geçtiler... Ben tankın kapağını açtım, uzaktan o adamı tanıdım. Tamam dedim bu adamı tanıyorum benim hastam. Adam elinde puşi ile geldi, bana teşekkür için gelmiş. Ameliyat yerine baktım ve çok iyi sonuç aldığımızı görüp mutlu oldum.”

ASKERİ TIP GELENEĞİ ÖNEMLİDİR

Yarbay Bülent Uğurlu, dünyanın kriz bölgelerinde yaşadığı bu deneyimlerin çok önemli olduğunu vurguluyor. Rütbeli bir doktor olarak konuya yaklaşımı ise tıp dünyası açısından gerçekleri sergiliyor.

“Askeri tıp geleneği çok eskiye dayanıyor. Savaşlarda yaralanan askerlere müdahale için götürülen doktorlar branşlarının en uzmanlarıydı. Çok olumsuz koşullarda çok hızlı, titiz ve iyi çalışmaları gerekiyordu. Örneğin bir muharebe sırasında en komplike ameliyatları dahi yapabilecek kapasitede olmalıydılar. Askeri tıpçılar ama aynı zamanda askerler. Komuta, rütbe sistemi var. İnsan yönetme kabiliyetine sahip olmaları gerekli. Aynı zamanda arkadaşlık bağları çok güçlü. Çünkü askeriyede bir doktorun önüne gelen hasta onunla aynı cephede mücadele eden askerdir. Askeri tıpçıların çarpıcı diğer bir özelliği de genel tıp bilgilerinin çok üst seviyede olmasıdır. Çünkü müdahalelerin büyük bir bölümü acil müdahaledir. Bu nedenle uzmanlık alanınız ne olursa olsun, genel tıp bilginiz ve eğitiminiz çok iyi olmalıdır. Örneğin yurt dışı görevinde, diyelim bir Afrika ülkesinde, herhangi

bir durumda, yaralanan veya kaza geçiren bir asker arkadaşınıza veya bir başka kişiye, oradaki imkânlarla en iyi müdahaleyi yapma durumundasınız. Ben doktorum ama aynı zamanda askerim.”

“Ben doktorum ama aynı zamanda askerim”

“BENİ TÜRK DOKTORLARINA EMANET EDİN”

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün bu meşhur sözünü, Türk Yarbay Bülent Uğurlu gerçekleştirdi. Almanya'da Cumhurbaşkanı ve Başbakan'ın ulaşımını sağlayan Savunma Bakanlığının, uçuş hekimliği ekibinin sorumlusu olarak defalarca görev yaptı. Siyasetçilerle birlikte seyahat etti. Almanya'nın eski Başbakanlarından Schröder'in kabinesinden birçok bakanla aynı uçakta bulundu. Zaman zaman müdahale etmesi gereken durumlar oldu, sıcak bölgelerde tansiyon sorunu yaşayan siyasetçiler, tehlikeli bölgelerde ateşi yükselen bakanlar ya da basınçtan kulaklarında sorun yaşayan üst düzey Alman yetkililer... Hepsi Bülent Uğurlu'ya emanet etti kendisini...

TÜRK YARBAY HORLAMAYA ÇARE OLDU

Bülent Uğurlu'nun Almanya'ya yaptığı hizmetler saymakla bitmez... Tehlikeli bölgelerde yaptığı görevlerin yanı sıra, insanlık adına da önemli bir işe imza attı. Horlama sorununa çare buldu... “Snorelift” ismini verdiği bir teknik geliştirdi ve ilk olarak askerleri tedavi etti. Dünyada ilk olarak uygulanan sistemi 120 hasta üzerinde denedi ve yüzde 94 oranında başarı elde etti.

“Snorelift” tekniği, polypropylenden yapılmış özel ipliklerle uygulanıyor. Bu iplerin kendine ait iki yönlü kancası, sorunlu bölgedeki dokuya bağlanıyor. Dışarıdan belli olmayan iplerle, sadece iç dokuda üç boyutlu resim gibi hem genizdeki et sıkılaştırılıyor, sallanma kapasitesi azaltılıyor hem de nefes yollarındaki daralmayı azaltılıyor. Yani yüz gerdirme uygulamasında olduğu gibi bir germe söz konusu oluyor. Bu da horlama ameliyatlarında bir ilk. Hem sıkılaştırma hem de germe işlemini bir arada yapan başka bir horlama cerrahi tekniği yok. Ameliyat 8 ila 10 dakika sürüyor ve hasta kendine geldikten sonra evine gidebiliyor.”

Türkmenistan

Mehmet Akif Şekerci akif.sekerici@ytb.gov.tr

Türkmenistan/ Antik Merv

Türkmenistan/Köhneürgenç

“KEMİK KARDEŞİ”

Dünyada pek az devlete nasip olan bir “ruh birliğinden” söz etmek gerekirse Türkiye-Türkmenistan ilişkisinin ayrı bir yeri olur kuşkusuz... İkisi de Oğuz Türk boyundan köklerini bulan, aynı milletin iki farklı coğrafyadaki evlatlarından söz ediyoruz... Yani “Ata bir, öz bir...”

Sovyetler Birliği'nin tarih sahnesindeki yerini aldığı günlerde, yani 1991 yılında, bağımsızlığına kavuşan Türk cumhuriyetlerinden biri olarak adı duyulduğunda, Anadolu'da yaşayan “kardeşleri” açısından çok farklı bir sembol hâline geldi Türkmenistan... Çünkü “Türkmen kültürü”nün en güçlü olduğu coğrafyalardan biri olarak kabul edilir Anadolu...

Güneyinde İran bulunan, Batı Türkistan'ı oluşturan 5 Türk cumhuriyetinden biri olarak kabul edilen Türkmenistan, bağımsızlığının ilk günlerinde Sovyet merkezî planlaması tarafından geri “bıraktırılmış”, do-

ğal kaynakları ise sürekli “merkeze aktarılmış” fakir bir ülke olarak görüldü. Yüzde 80'i çöller ile kaplı bu genç cumhuriyetin” önünde uzanan zorlu bir dönemin olduğu ve halkının refahı için çok çalışması gerektiği düşünülüyordu.

Günümüzde Türkmenistan, özellikle dünya enerji dengelerinde sözü geçen, bağımsızlığını derinleştiren ve halkının refah seviyesini her geçen gün yükselten çok önemli bir devlet. Belki de bu kadar hızlı gelişimin temelinde, tarihsel birikimin ve kültürel birliğin büyük rolü var.

Türkmenistan/Nisa

İslamiyet’le birlikte diğer Türk boylarından ayrılarak Türkmen olarak adlandırılan bugünkü Türkmenistan halkının kökenleri, tıpkı Anadolu Türkleri gibi Oğuz Türklerine dayanıyor.

■ Büyük sembol: Mahtumkulu

“Gönüller, yürekler tüm olursa başlar,

Ordu yola çıkarsa eriyir topraklar taşlar,

Bir sofrada hazır kılınırsa aşlar,

İkbalî yükselir yüce Türkmen’in.”

Mahtumkulu, Modern Türkmenistan’ın en önemli sembolü olarak kabul edilir. 1773 yılında Türkmenistan’da doğan felsefeci, şair Mahtumkulu, dağınık Türkmen boyları arasındaki çatışmaların son bulması ve Türkmen birliğinin kurulması için çalışmış ve onları iyiliğe doğruluğa yönlendirmiş. Bugün milli şair olarak ka-

bul edilen Mahtumkulu’nun modern Türkmen dili ve Türkmenistan’ın kimlik oluşumunda önemli etkisi var.

■ Bir enerji ülkesi

Bağımsızlıktan bu yana geçen 21 yılda Türkmenistan zengin doğal gaz ve enerji kaynaklarını etkili bir şekilde kullanarak bölgenin en hızlı gelişen ülkelerinden biri “Orta Asya’nın İsviçre’si” olarak anılmaya başlandı.

Doğalgaz kaynakları bakımından ABD, İran, ve Rusya’dan sonra dünyada 4. sırada olan Türkmenistan her yıl ortalama yüzde 10 reel büyüme gerçekleştirmektedir. Ekonomideki bu iyileşme doğal olarak 6.7 milyonluk Türkmen halkının refah ve zenginliğine yansıyor. Elektrik, doğalgaz ve su ücretsiz; bunun yanında her aileye belirli bir miktarda benzin yardımı yapılıyor. Türkmenistan aynı zamanda önemli pamuk üreticisi bir ülke. Son yıllarda sürekli dış ticaret fazlası veren Türkmenistan, kişi başına düşen gelirden Asya’da ikin-

ci sırada yer alıyor. Son yıllarda ekonomisini çeşitlendirerek büyümesini sürdürmeyi hedefleyen Türkmenistan bölgenin kalkınmasına da önemli katkılar sağlamaya devam ediyor.

“Su, Türkmenin hayatı; at, kanadı; halı ise ruhudur.”

Pek çok medeniyete beşiklik eden Türkmenistan toprakları, tarih ve kültür açısından oldukça zengin. Antik Merv, Köhneürgenç ve Nisa gibi kentler bu medeniyetlerin izlerini taşır ve Türkmenistan’ın eşsiz kültür hazineleri olarak UNESCO’nun Dünya Doğal ve Kültürel Mirası listesinde yer alır.

Türkmen’le özdeşleşen ve Türkmen’in ruhunu yansıtan Türkmen halısı, has yünden dokunan dünyaca ün kazanmış, kadim bir sanat ürünüdür. Arkeolojik bulgula-

ra göre 6. yüzyıldan beri Türkmenler tarafından yapılan halının Türkmenler için anlamı Mısırlıların piramitlere, Fransızların Eyfel’e verdikleri önem gibidir.

Türkmenler için halı kadar önemli bir diğer kültürel miras, Türkmen atı olarak bilinen ahal teke atıdır. Öyle ki kabinde bir at bakanlığı bile bulunuyor. Açlığa, susuzluğa dayanıklı olmaları, uzun boyunları ve zarif vücutlarıyla saf kan ahal teke atları Türkmenler tarafından barışta ve savaşta her zaman adeta bir gelin gibi çok değerli takılarla süslenmiştir. Bin yıllardır nesli itina ile korunan ahal teke atları için Türkmenistan, hemen bağımsızlık sonrası, Köpetdağı eteğinde Orta Asya’nın en büyük at yetiştirme tesisini kurarak bu eşsiz ata yadigarının geleceğini garanti altına almıştır.

Türkiye ve Türkmenistan İlişkileri

Selçuklu Sultanı Alparslan’ın Türk ve Türkmenlerin ortak atası olması Türkmen lider Gurbanguli Berdimuhammedov’un ifade ettiği gibi iki halk arasında “kemik kardeşliği” olduğunu açıkça göstermektedir. Diğer Türk cumhuriyetlerinde olduğu gibi Türkmenistan’ın da bağımsızlığını tanıyan ilk ülke Türkiye olmuştur. Bu tarihten itibaren ortak tarih, din, dil ve kültür birliğine sahip iki kardeş ülke, karşılıklı saygı ve iş birliği temelinde yakın ilişkiler sürdürmüşlerdir.

1990’larda Büyük Öğrenci Projesiyle başlayan iki ülke arasındaki ilişkiler ekonomi ve ticari alanlarda giderek hızlanmış ancak 1990’ların sonuna doğru birtakım bölge içi gelişmeler dolayı duraklama dönemine girmiştir. 2007’den sonra özellikle Gurbanguli Berdimuhammedov’un başkan seçilmesi ile kardeş iki ülke arasındaki ilişkiler her alanda tekrar gelişmeye başlamıştır. Geçen 5 yıllık süre içerisinde siyasi ve ekonomik ilişkilerdeki hıza paralel olarak Türkiye, 3,6 milyar dolarlık dış ticaret hacmiyle, Türkmenistan’ın ilk 5 ticari ortağı arasına girmiş, Türk firmalarının Türkmenistan’daki taahhütlerinin değeri 30 milyar dolara dayanmıştır.

Her alanda görülen yakın iş birliğinin bir göstergesi olarak iki ülke arasındaki üst düzey ziyaret-

lerde de artış gözlenmektedir. Son beş yılda Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül'ün Türkmenistan'a gerçekleştirdiği 4 ziyaret ve Türkmenistan Başkanı Gurbanguly Berdimuhamedov'un ülkemize gerçekleştirdiği 5 ziyaret bunu açıkça göstermektedir.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün davetlisi olarak Türkmen liderin ülkemize son ziyareti 28 Şubat-1 Mart 2012 tarihleri arasında gerçekleşti. Yüzde 97'yle seçildiği ikinci başkanlık döneminde Türkmen liderin, ilk yurt dışı ziyaretini Türkiye'ye yapmış olması Türkiye-Türkmenistan ilişkilerini taçlandırmıştır.

Kendisine Türkiye Cumhuriyeti'nin en yüksek nişanı olan "Devlet Nişanı" takdim edilen Türkmen liderin 3 günlük Türkiye ziyaretinde Türk ve Türkmen heyeti, TBMM ve Başbakanlık konutunda Başbakan ve Meclis Başkanı ile çeşitli görüşmelerde bulunarak karşılık-

lı iş birliği alanlarının genişletilmesi üzerine anlaşma ve protokoller imzalandı.

İleri Teknoloji Ürünlerini Birlikte Yapalım

Türk-Türkmen İş Forumunda, yaptığı konuşmada, Türkmen lider, iki millet arasındaki ilişkiyi "kemik kardeşliği" olarak nitelendirdi ve ortak değerlere vurgu yaparak Türk-Türkmen iş birliğinin geliştirilmesi gerektiğini söylerken çok önemli ve somut çağrılarda bulundu. Türkmenistan'da hâli hazırda 600'den fazla Türk iş adamının iş yaptığını ve bu firmaların kendileri tarafından her zaman desteklendiğini belirterek yeni bir çağrıda da bulundu; "Gelin ileri teknoloji ürünlerini birlikte yapalım". Türkmen liderin bu çağrısı, aslında uzun zamandır Türk iş adamlarının da düşündüğü bir şey olmakla birlikte şu ana kadar bu yönde atılan ciddi adımların olduğunu söylemek zor. Bu bağlamda ilan edilen "2012 Türkiye-Türkmenistan Eğitim, Bilim ve Teknoloji Yılı"nın her iki ülke girişimcilerini te-tikleyeceği aşikârdır.

Aynı şekilde Türk turizmcilerin Türkiye'deki tecrübelerini kardeş ülke ile paylaşmaları da önem arz etmektedir. Bu anlamda Hazar Denizi kıyısında yer alan büyük turizm potansiyeline sahip, Türkmenbaşı'ndaki "Avaza Millî Turizm Bölgesi" Türk yatırımcıları beklemektedir.

Astana: Türk Kültürünün Başkenti

Suat BEYLUR suat.beylur@ytb.gov.tr

2010 yılında İstanbul'da düzenlenen Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Zirvesi'nde alınan bir karar, ortak kültürün çok geniş coğrafyaya yayılmış insanlarını bir araya getirmekte büyük rol oynamaya başladı. TÜRKSOY'un girişimiyle kabul edilen "Türk Dünyası Kültür Başkenti" etkinliklerinin ilki Kazakistan'ın başkenti Astana'dan başladı...

Eskişehir'in, 2013 yılında Türk Dünyası Kültür Başkenti olmaya hazırlanması da çok önemli bir gelişme. Böylece Anadolu'nun bu önemli kentiyile Türkiye, kardeş ülkelere ve topluluklara Türkler'in bin yılı aşan Anadolu serüveninde yakaladıkları kültürel sentezi aktarma fırsatı da bulacak...

15 Eylül 2010 tarihinde İstanbul'da toplanan Türk Dili Konuşan Ülkeler Zirvesi, yaşama geçirdiği bir "ilk uygulama" nedeniyle tarihteki yerini aldı. Dönemin Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal'ın üstün gayretleriyle ilk toplantısını 1992 yılında Ankara'da gerçekleştiren bu grup, o yıl "müzakere dili" olarak Rusça ve İngilizce'yi tercih etmişti. Çünkü Türk topluluklarının arasındaki ortak dil ne yazık ki uzun süren ayrılıklar nedeniyle gölgede kalmış bir yapı gösteriyordu.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün ev sahipliğinde İstanbul Boğazı'nda bir araya gelen Cumhurbaşkanları, İlham Aliyev (Azerbaycan), Nursultan Nazarbayev (Kazakistan), Roza Otunbayeva (Kırgızistan) ve Gurbanguli Berdimahammedov (Türk-

menistan), müzakere dilini ilk kez "İstanbul lehçesinde" ve Türkçe olarak gerçekleştirdiler.

2009 yılında Nahçıvan'da yapılan zirve çerçevesinde çalışmalarını "Türk Konseyi"ne dönüştüren bu çok özel birlik, aynı zamanda kültürel iş birliğini güçlendirmek amacıyla yeni bir uygulamanın da yolunu açtı.

Aslında öneri, TÜRKSOY'dan gelmişti ama, önerinin hızla kabul edilmesinde kuşkusuz, İstanbul'un 2010 yılı Avrupa Kültür Başkenti olmasının büyük rolü vardı. Avrupa Birliği'nin Asya-Avrupa arasında her zaman bir köprü ve vazgeçilmez bir bağ olarak gördüğü İstanbul, adını Avrupa kültürünün listesine yazdırırken Türk liderler de benzer uygulamanın Türk kentleri içinde yapılmasına karar veriyorlardı.

Bu uygulama çerçevesinde 2012 Türk Dünyası Kültür Başkenti olarak Kazakistan'ın başkenti Astana seçildi.

“Astana 2012 Türk Dünyası Kültür Başkenti” yılının açılışı Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul GÜNAY'ın da katılımıyla 24 Şubat 2012'de Barış ve Uyum Sarayı'nda gerçekleştirildi.

Gala konseri ile başlayan açılış törenine TÜRKSOY üyesi ülke ve özerk cumhuriyetlerden çok sayıda üst düzey temsilci ve 250'den fazla sanatçı katıldı. Tören açılışında ev sahibi Kazakistan Kültür ve Enformasyon Bakanı Darhan Mınbay ile Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, Astana 2012 Kültür Başkenti uygulamasının Türk halklarının birbirleriyle kaynaşmasına ve ortak değerlerin tanıtımı ve bunlara sahip çıkılmasına önemli katkılar sağlayacağı ortak vurgusunda bulundular.

Astana 2012 Türk Dünyası Kültür Başkenti etkinlikleri kapsamında yıl içerisinde 20'den fazla etkinliğin yapılması planlanıyor. İlk etkinlik mayıs ayında düzenlenecek ressamlar buluşması olacak. XV. TÜRKSOY Opera Günleri, XV. TÜRKSOY Ressamlar Buluşması, III. TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı, VI. Türk Dünyası Edebiyat Dergileri Toplantısı, Uluslararası Ulu Bozkır Müziği ve Geleneksel İcracılar Festivali, TÜRKSOY'a Üye Ülkeler Kültür Günleri, TÜRKSOY Heykeltraşlar Buluşması gibi etkinlikler de gerçekleştirilecek.

2012 Astana ve diğer Türk Dünyası Kültür Başkenti etkinlikleri dil, tarih ve kültür birliği olan ülke ve toplulukların birbirlerini daha iyi tanımalarına vesile olarak her alanda ilişkilerin gelişmesini sağlayacaktır. Bu etkinliklerin bir diğer somut getirisi de Türk dünyasına ait kültürel değerlerin araştırılıp ortaya çıkarılması ve böylece kültürel mirasın canlı tutulması olacaktır.

■ 2013 TÜRK DÜNYASI KÜLTÜR BAŞKENTİ: ESKİŞEHİR

Ayrıca Astana'da yapılan toplantıda Eskişehir'in 2013 yılı için Türk Dünyası Kültür Başkenti olacağı da resmen açıklandı. Aslında bu resmî açıklamadan çok daha önce Eskişehir, 2013 için kendini hazırlamaktaydı.

Zengin tarihi, Yunus Emre ve Nasreddin Hocası, ile bir üniversite, kültür ve sanat kenti olarak tanınan Eskişehir, önümüzdeki yıl 2013 Türk Dünyası Kültür Başkentliğine hazırlanıyor. Eskişehir Valiliği, Belediye ile birlikte hummalı çalışmalarına başlamış bile. Gerekli altyapı ve üstyapı tesislerine sahip olan Eskişehir'in söz konusu etkinliği yüz akıyla yapacağına şüphe yok.

2013 hem Eskişehir için hem de Türkiye için büyük bir şans. Bu etkinlikle Eskişehir, tüm Türk dünyasının cazibe merkezi hâline gelecek ve marka değerini arttırmış olacak.

Gezi Rehberi

Orada, bizden bir yer var; biraz uzakta...

KIRIM

İsmail YILDIZ ismail.yildiz@ytb.gov.tr

Türkler açısından daha topraklarına ayak bastıkları anda "yakınlık duyacakları" bir coğrafyadan söz ediyoruz. Ukrayna'nın Karadeniz kıyısındaki Kırım Özerk Cumhuriyeti ve onun başkenti Simferopol... Geçmişin tüm izlerinin, bugünün ise derin çelişkilerinin bir arada görülmesi mümkün bir şehir...

Simferopol'e gidip özellikle Kırım Tatarları'nın Sovyet lider Stalin zamanında yaşadıkları acı deneyimi hatırlamamak mümkün değil... Yüzünü geleceğe dönmüş bir kentte geçmişin acı izlerini takip etmek insana biraz hüzün veriyor.

Henüz komünizm döneminin izlerini silememiş olan şehir, tarihin ağır yorgunluğunu taşıyor üzerinde. Sokaklar sakin, binalar solgun, havası hüzünlü sanki bu şehrin.

Kırım, Ukrayna'ya bağlı özerk bir cumhuriyet. Tarih boyunca büyük devletlerin çekişmelerine sahne olmuş bu yarımada, geçmişinde büyük acılar saklıyor.

Kırım Özerk Cumhuriyeti'nin başkenti Simferopol'un havalimanından şehir merkezine doğru yola koyulurken bambaşka bir dünyanın içinde buluyor insan kendini. Bir tarafta komünizm şehir mimarisi anlayışının ürünü olan yaşamaktan ziyade insanları belirli bölgelerde ve dar alanlarda toplamak amacıyla yapılmış büyük ve heybetli, bir o kadar bakımsız binalar, diğer tarafta yeni çağın modern mimarisine ayak uydurmaya çalışan sayıca daha, gösterişli, modern yapılar.

Kırım'da toplu taşımacılığın büyük bir kısmı trolleybüslerle yapılıyor. Akmeşcit'ten Yalta'ya kadar uzanan hat

dünyanın en uzun trolleybüs hattı olma özelliği taşıyor. Belki de Sovyet rejiminin şehirde bıraktığı en olumlu izler, geniş caddeler ve bulvarlar olmuş. Caddede ilerlerken trafikteki araçlarda da bir gariplik seziliyor. Ya çok eski ya da çok lüks arabalar... Gelir dağılımındaki dengesizlik sokakta bariz bir şekilde gösteriyor kendini.

Akşam yemeği için Kırım Tatarlarına ait bir lokantaya gidiyoruz. Yabancı sokaklardan sıyrılıp bir Anadolu sıcağı gibi geliyor burası. Türkiye'deki otantik nargile kafeleri andıran mekandaki duvarlara eski Kırım'ın silueti nakşedilmiş. Estetik kaygısından çok, bir özlem olmalı bu!

Yöresel kıyafetiyle bizleri karşılayan hanımefendi siparişlerimizi alıyor. Yemekte şurba, çiğ börek ve Tatar baklavası var. Şurba her ne kadar çorbaya benzese de daha kıvamlı ve doyurucu. Yemekten sonra porselen demlikle gelen kara çayı yudumluyoruz, tabii kıtlama usulüyle. Kırım'da bu usul çok yaygın.

“Dilde, fikirde, işte birlik...” İsmail Gaspıralı

Konuk olduğumuz hemen her yerde kahve ikram ediliyor. Yanında bayram şekeri. Bizde ne içersiniz diye sorulmaz misafire, ilk olarak kahve ikram edilir diyor konuk olduğumuz Kırimlı.

Kırım'ı gezmek, gezerken anlamak için geçmişe doğru bir yolculuk da yapmak gerekli. Kırım'da gezerken ister

istemez bu tarihî ve kültürel dokunun izlerini sürüyor insan. Bahçesaray'a geldiğimizde kendimizi küçük bir Anadolu şehrindeymiş gibi hissediyoruz. 1530-1783 yılları arasında Kırım Hanlığı'na başkentlik yapmış bu şehrin hemen her yerinde tarihin derin izleri saklı.

Bahçesaray'da bulunan Hansaray, bugün turistlerin en çok ilgisini çeken yapıların başında geliyor. Kırım Hanlığı'na yüzyıllarca ev sahipliği yapmış bu saray, Topkapı Sarayı'ndan belirgin izler taşıyor. Sarayın kapısından içeriye adımınızı attığınızda Türk-İslam mimarisinin genel karakteristik özelliği olan şatafattan uzak ama sadeliğin zarafetle yoğrulduğu bir ihtişamlı karşılaşıyorsunuz.

18. yüzyılın sonlarına doğru Rus işgali altında kalan Kırım, büyük bir tahribata uğramış, bu yıkımdan en çok etkilenen tarihî yapılardan biri de Hansaray olmuş. Uzun yıllar devletin idare merkezi olan saray, içerisinde Han Camisi, Gözyaşı Çeşmesi, Harem Dairesi, Şahin Kulesi, türbeler, hamamlar ve mezarlıklar bulunuyor. Han Camisi geçtiğimiz yıllarda Türkiye tarafından restore edilmiş ve tekrar ibadete açılmış. Han Camisinin imamı da bir Türk.

Hansaray'daki Gözyaşı Çeşmesi'nin de ilginç bir hikâyesi var.

Hikâyeye göre bir Kırım Hanı, Dilara isimdeki bir kadına aşık olur ve onunla evlenir. Ancak çok kısa bir süre sonra kadın ölür. Dilara Bîk'e'nin ölümüne çok üzülen Kırım Hanı, onun adına bir eser yapılması için dönemin en iyi mimarlarına emir verir. Mermerden yapılan bir çeşmeye gözyaşı çeşmesi denilmesine neden olan ise suyun damla damla süzülerek akmasıdır. Tıpkı gözyaşı gibi, yarım kalan bir sevdanın ardından dökülen...

Bahçesaray Çeşmesi ve Puşkin

Çeşmenin dünyaca tanınmasını sağlayan olay ise Rus şair Puşkin'in Bahçesaray ve Gözyaşı Çeşmesi'nden ilham alarak yazdığı şiir olmuş. Sürgünde bulunduğu 1822 yılında Hansaray'da gezen ve çeşmenin hikâyesinden çok etkilenen ünlü şair "Bahçesaray Çeşmesi" (Bahçesarayskiy Fontan) adlı eserini kaleme almış. Şiir, o dönemde gerek Çarlık Rusya'sında gerekse Avrupada büyük üne kavuşmuş. Öyle ki Ruslar, Puşkin'in bu şiirinde Bahçesaray'ın adının geçiyor olmasından dolayı Bahçesaray'ın ismini değiştirmemiş ve çeşmeye de dokunmamışlar.

Bu ilginç ayrıntı dikkat çekici. Zira buradan Rusların sanata ve sanataçıya ne derece saygı duydukları yönünde bir çıkarım yapmak mümkün olabilirdi ancak hemen yanı başında talan edilmiş onca tarihî eser, binalar, kütüphaneler ve dahası öz vatanlarından sürgün edilen yüzbinlerce insan olmasaydı.

Kırım'ın ve Kırım Tatarlarının Hikâyesi

Altın Orda Devleti'nin yıkılmasının ardından kurulan Kırım Hanlığı, 1475 yılında Osmanlı Devleti'nin himayesi altına girmiş ve bu süreç yaklaşık 300 yıl devam etmişti. Ancak 1769-1774'teki Osmanlı-Rus Savaşı ardından imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması, Kırım Tatarları açısından acı günlerin habercisi gibiydi. Anlaşma gereği Kırım, Osmanlı Devleti'nden ayrılmış ve bağımsız bir bölge hâline getirilmişti. Şüphesiz bu Rusların Kırım'ı ele geçirmek için yaptıkları bir hamleden başka bir şey değildi. Nitekim öyle de oldu. Ruslar önce Kırım'da iç karışıklıklara sebebiyet veren taht kavgalarını körükledi. Yaşanan iç savaş birçok Kırım Tatarı'nın yaşadıkları bölgelerden göç etmesine neden oldu. Bu bölgelere Rusların yerleştirilmesi ise işgalin yaklaştığı haberini veriyordu.

1783 yılında Kırım, Rusya tarafından işgal edilmiş ve işgali takip eden 20 yıl içerisinde yaklaşık 500 bin Kırım Tatarı Osmanlı topraklarına göç etmek durumunda kalmıştı. Göçler 20.yüzyılın başına kadar de-

vam etmiş, toplamda göç edenlerin sayısı 1.5 milyonu bulmuştu.

Şüphesiz Kırım Tatarlarının tarihte yaşadığı en büyük sıkıntılar 1940'larda gerçekleşmiştir. Rus diktatör Stalin, tarihler 1944 yılını gösterdiğinde Kırım Tatarlarını önce Sırbistan'a oradan da Orta Asya bozkırlarına sürececek acımasız bir sürgünün emrini veriyordu. Tren vagonlarına sıkıştırılarak bindirilen yüzbinlerce insan büyük bir acıyla vatanlarından koparılıyor, bilmedikleri bir coğrafyaya doğru yol alıyorlardı. Stalin Rusya'sının Kırım Tatarlarını vatanlarından sürme gerekçesi ise İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanlara yardım ettikleri iddiasıydı.

Sürgün edilen yaklaşık 200 bin Kırım Tatarı'nın neredeyse yarısı, yolda ve sürgün yerlerindeki kötü şartlardan dolayı ölmüştü. Bu durum yaşanan vahşetin hangi boyutlarda olduğunu gösteriyordu. Sürgün edilen Kırım Tatarları gittikleri ülkelerde yeni yaşamlarına başlamışlar ancak hiçbir zaman Kırım'ı unutmamışlardı. Vatanlarına dönüşü uzun yıllar yasaklanan Kırım Tatarları bu sürgün döneminde geri dönüş mücadelelerini örgütlenmek suretiyle sonuna kadar sürdürmüşlerdir.

Kırım'a ilk dönüş hareketleri 1960'ların sonunda başlamış ancak Rusların şiddetli baskıları, ana yurda göçün kitlesel boyutlara ulaşmasını engellemiştir. Kırım Tatarları ancak 1989'da Kırım'a dönüş hakkı elde edebilmişler ve o tarihten itibaren 270.000 Kırım Tatarı öz vatanlarına geri dönebilmişlerdir. Yine 80.000 kişinin de Kırım'a dönebilmek için beklediği bilinmektedir.

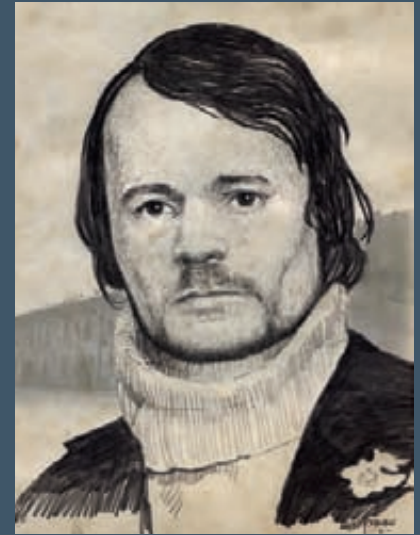
Sürgünden vatana dönüş de oldukça çileli olmuştur. Zira Kırım'a dönenler yıllarca yaşadıkları bölgelere döndüklerinde yaşadıkları şehirlerin isimlerinin değiştiğini ve kendi evlerinde bölgeye yerleştirilen Rusların yaşadıklarını görmüşlerdir. Ancak Kırımlılar büyük bir gayretle öz vatanlarında yeniden var olmanın mücadelesini sürdürmektedirler. Bilkent Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Hakan Kırımlı'nın ifadeyle bu insanlar altı defa evleri yıkıl-

masına rağmen yedincisini yapmaktan hiç vazgeçmemişlerdir.

1783 yılında bölge nüfusunun %83'ünü oluşturan Kırım Tatarları bugün %13'lük oranları ile Kırım'daki Rus (%62) ve Ukrain (%23) etnik gruplarının ardından üçüncü sırada yer almaktadır.

İsmail Gaspiralı: "Dilde, fikirde, işte birlik!" sözünün sahibi, önemli düşünür İsmail Gaspiralı'nın anıt mezarı Bahçesaray'da bulunuyor. 18 Mayıs 1944'te Kırım Türkleri sürgün edildiğinde Zincirli Medrese haziresinde olan mezarı yok edilmişti. Ancak Kırım Tatarları sürgünden döndüklerinde buraya bir anıt mezar yapmayı unutmadılar.

Mustafa Abdulcemil Kırmıoğlu: Kırım Tatar Millî Meclisi Başkanı ve Ukrayna Milletvekili olan Mustafa Abdulcemil Kırmıoğlu, Kırım Tatar Millî Hareketi'nin sembol isimlerinden biri. Sovyet rejimine karşı faaliyetlerde bulunduğu gerekçesiyle 15 yıl hapiste yattı. 1986 yılında özgürlüğüne kavuştu ve 2 yıl sonra Kırım Tatar Millî Hareketi'nin başkanı oldu. Türkiye'de de yakından tanınan Kırmıoğlu, hâlen Kırım Tatar Millî Meclisi Başkanlığı görevini sürdürüyor.

Kırım Tatarlarına ait bir restoran

Kahvenin Kırım Türkleri için ayrı bir önemi var

Çay, Kırım'da daha çok karaçay ve yeşilçay olarak ikram ediliyor. Cam bardak yerine küçük kaseler tercih ediliyor.

Mavi ve Yeşilin Doyumsuz Uyumu: Yalta

Yalta, Kırım Yarımadası'nın en güneyinde yer alıyor. Karadeniz kıyısındaki bu şehir, yeşille denizin doyumsuz bir seyir sunduğu muhteşem bir güzelliğe sahip.

BİLGİ KARTI

- Başkent: Simferopol
- Resmi Dil: Ukraynaca (En çok kullanılan dil Rusça'dır, Kırım Tatarcası da konuşulmaktadır.)
- Nüfus: Yaklaşık 2 milyon (Kırım Tatarlarının sayısı 270 bin civarındadır.)
- Para birimi: Grivna (1 Dolar: 8 Grivna)
- Ulaşım: İstanbul'dan Simferopol'e (Akmescit) yaklaşık 1.5 saatlik uçuşla varılabiliyor.
- En önemli şehirleri: Akyar (Sivastopol), Bahçesaray, Kerç, Kefe (Feodosya), Kezlev (Gözleve), Yalta, Canköy.

GEZİLECEK – GÖRÜLECEK YERLER

- Kırangıç Yuvası - Alupka
- Yalta Sahil Yolu - Yalta
- Panorama - Akyar
- Hansaray - Bahçesaray
- Eski Kermen - Bahçesaray
- Noviy Svet - Sudak
- Kerç Kalesi - Kerç
- Livadya Sarayı - Yalta
- Aluşta Sahil Yolu - Aluşta
- Akvarium Müzesi - Akyar
- Zincirli Medrese - Bahçesaray
- Tepe Kermen - Bahçesaray
- Ayvazovski Resim Müzesi - Kefe
- Han Camisi (Mimar Sinan'ın eseri) - Gözleve
- Botanik Bahçesi - Yalta
- Vorontsovskiy Sarayı - Alupka
- Hersones Antik Şehri - Akyar
- Çufut Kale - Bahçesaray
- Sudak Kalesi - Sudak
- Ceneviz Kalesi - Kefe
- Neapolis Antik Şehri - Akmescit

Balkanlar'dan Anadolu'ya...
Anadolu'dan Orta Asya'ya...

Ortak kültürümüz Börek

Günümüzde insanların kilolarıyla çok uğraşan doktorların bile baş edemediği bir gelenekten söz ediyoruz: Börek. Balkanlar'da farklı, Anadolu'da farklı, Orta Asya'ya doğru uzandığınızda çok çeşitli bir ortak tat... Hamur ile peynirin, sebzenin, etin buluştuğu harika bir sentez... O, aslında çok geniş bir coğrafyada farklı dilleri konuşular da insanların kültürünün ayrılmaz parçası.

Tatar böreği, Boşnak böreği, Laz böreği, Kürt böreği, Çibörek, Arnavut böreği, Paçanga, Pita, Göçmen böreği, su böreği ve daha niceleri... Öyle ki bu börek çeşitlerini içine koyulan malzemeye sınıflandırmak yapana da tüketene de haksızlık olur. Zira her yörenin, her mutfağın kendine has bir üslubu, bir lezzet formülü vardır.

İsmail YILDIZ ismail.yildiz@ytb.gov.tr

Rivayet odur ki börek yapmayı bilmeyen Boşnak kızı gelin olamazmış, hamur açamayan kız, Anadolu'da eş olarak alınmazmış. Eski Yugoslavya'da kullanılan adıyla "pita" yapmayı bilmeyen gelin, hamarat sayılmazmış. Balkanlarda kullanılan yaygın adıyla burek ya da pita, annelerin kızlarına yüzyıllar boyu, büyük titizlikte öğrettiği bir börek çeşidi olmuş.

Sınırları aşan, damak tadını farklı coğrafyalara taşımış yemek kültürünün belki de en uyumlu temsilcisidir börek. Orta Asya'dan Kafkaslara, Anadolu'dan Balkanlara kadar uzanan bu geniş coğrafyada her yörenin kendi damak tadına göre börek çeşitleri vardır.

Çıtır çıtır, kat kat görüntüsü, altın sarısı rengi ile börek, Türklerle birlikte Orta Asya'dan Anadolu topraklarına göç etmiş, oradan da Osmanlı mutfağının vazgeçilmez

bir temsilcisi olarak Balkanlara kadar uzanmıştır. Bu anlamda mutfaktaki en belirgin farklılıklar Osmanlı ile birlikte Anadolu'da ortaya çıkmış ve Türkiye'nin tüm komşularını etkilemiş, alışkanlıklarını değiştirmiştir.

Bir kültür mozağini andıran börek, bu topluluklarla olan akrabalığımızın, kardeşliğimizin bir nişanesi gibidir.

Tatar böreği, Boşnak böreği, Laz böreği, Kürt böreği, Çibörek, Arnavut böreği, Paçanga, Pita, Göçmen böreği, su böreği ve daha niceleri... Öyle ki bu börek çeşitlerini içine koyulan malzemeye sınıflandırmak yapana da tüketene de haksızlık olur. Zira her yörenin, her mutfağın kendine has bir üslubu, bir lezzet formülü vardır.

Börek Sözlüğü:

Yunanistan'da burékki ya da píta, Arnavutluk'ta byrek ya da boureg, Bulgaristan'da banisaya da çuşka byurek, Eski Yugoslavya'da pita, Azerbaycan'da pirog, Başkurt Türkçesinde pirog ya da baliş, Kazakistan'da baliş, Kırgızistan'da pirog, Özbekistan'da boğırsak, Tatar Türkçesinde bökkan ya da baliş, Türkmenistan'da içlekli ya da pirog, Uygur Türkçesinde ise katlima ya da göşnan olarak isimlendirilmektedir.

Bosna Hersek'te içinde ne bulunduğu bağlantılı olarak isimlendirmeler farklıdır: Et, patates ve soğandan yapıldığında Burek, kabaklı olduğunda Bundavera, ıspanaklı yapıldığında Zeljanica, patateslisine Krompiruša ve peynirlisine Sirnica denmektedir.

Boşnak Böreği

Türkiye'de de çok sevilen Boşnak böreği, peynirli, kıymalı, patatesli ve ıspanaklı olarak yapılmaktadır. Son yıllarda bu böreğe olan ilgi daha da artmıştır. Artık hemen her börekçide bulunabilmektedir. Lezzetli bir Boşnak böreği yapmanın sırrı seçilen un ve kat kat açılan yufkasında gizlidir.

Arnavut Böreği

Arnavut böreği, hünerli ellerde damak tadının zirveye ulaştığı eşsiz tatlardan birini sunar sizlere. Adından da anlaşılacağı üzere Arnavutluk'un en meşhur millî yemeklerinden biridir, sağlık açısından da çok besleyici ve vitamin mineral yönünden zengin bir besindir. Pırasalı, peynirli ve kıymalı olarak yapılır.

Çibörek Destanı

Çibörekniaşadık, çok şükür rabbimizge savluk, külkü, neşeni, kop körme tanrım bizge senbizlerge her vakit bundayaşav kısmet et alayhalkımızga da toplu yaşav kısmet et. hasretlerge acı da, ısınganını kavuştur; düşmangakünkösterme, kardaşnı tez körüştür. bizni ayırma rabbim, yurttan hem çibörekten; kısmetimizni kesme bir vakit mübarekten.

Çibörek

Tatar mutfağının en meşhur lezzetlerinden biridir Çibörek. Belki de bu böreğin en büyük talihsizliği adının sehven 'çiğ börek' olarak telaffuz edilmesi. Oysa 'çi' kelimesi Kıpçak dilinde 'lezzet' anlamını taşır.

Hollanda'ya omuz verdik

Hollanda, "liberal" tarihine uymayan siyasi gelişmeler yaşıyor... "Yabancı düşmanlığı" kavramının güçlü siyasi bir harekete dönüşmesiyle de herkesi şaşırıyor. Bütün bu gelişmelere karşın Hollanda'da yaşayan Türkler'in morali asla bozulmuyor. Aksine Türkler, "girişim güçleriyle" nüfusu her geçen gün yaşanan Hollanda'ya büyük destek veriyorlar.

Bir zamanlar "misafir işçi" olarak adlandırılan Türkler, artık Hollanda ekonomisinde hatırı sayılır paya sahip şirketleri ile yollarına devam ediyorlar. "Yeni nesil" Türk iş adamlarının 2006 yılında kurduğu "Hollanda Genç İş adamları Federasyonu" (HOGİAF) ve 2004 yılında Hollanda'da yaşayan Türk İşadamlarının kurduğu üst kuruluş olan "Hollanda Türk İş adamları Derneği" (HOTİAD) Türklerin bu ülkede sahip oldukları ekonomik gücün çatı örgütleri olarak dikkat çekiyor.

Türkiye ve Hollanda, 2012 yılını, diplomatik ilişki kurlmalarının 400'ncü yılı olarak kutluyor. Bundan tam 4 asır önce Hollanda'nın Osmanlı İmparatorluğu nezdindeki büyükelçisi İstanbul'a ayak basmış. Bu gelişme insanlık tarihinde ilk "stratejik ortaklık" kavramının yerşermesine vesile olmuştur.

Müslüman dünyasının güçlü imparatorluğu ve halifesi, o dönem Protestan inanca yönelmesiyle Katolikler'in ağır baskısı altında kalan Hollanda halkını "koruma altına" almıştı.

Günümüzde Hollanda siyaset sahnesinde Müslüman ve yabancı düşmanı fikirleriyle oy avcılığı yapmaya çalışan siyasetçiler, bundan 400 yıl önce yaşanan ve bugünün Hollanda'sının temelini atan gelişmeyi nasıl değerlendirirler bilemeyiz ama iki ülke aynı zamanda Hollanda'ya Türk göçünün 50'nci yılını da kutluyor.

Türkler bundan 50 yıl önce Hollanda topraklarına gittiklerinde "misafir işçi" olarak değerlendiriliyorlardı. Ama misafir olmadıklarını aradan geçen zaman içinde ispatladılar. Aksine, "emekçi" olarak başladıkları Avrupa serüvenlerini artık "müteşebbis" olarak sürdürmekte kararlı gözüküyorlar.

"Yeni nesil" Türk asıllı Hollandalı iş adamları artık bu ülkenin ekonomisi açısından büyük önem taşıyor. Çünkü Hollanda, bütün Avrupa gibi giderek yaşlanıyor ve genç Türk nüfus sayesinde ekonomik canlılığını koruyor.

HOGİAF ve Hollanda gerçeği

Hollanda Genç İşadamları Derneği HOGİAF'ı , Usta Ressam Van Gogh'un ülkesinde özel kılan nedir diye sordüğümüzde sadece genç Türk girişimcilerin kurduğu ticari bir örgütlenme olarak tarif etmek çok basit ka-

lır zira HOGİAF aynı zamanda Hollanda'da göçmenler tarafından kurulan en büyük iş adamları federasyonu olma özelliği taşıyor.

Üyelerinin yüzde 90'ı Türk kökenli girişimcilerden oluşan HOGİAF'ın diğer yüzde 10'luk bölümünü ise Hollanda kökenli girişimciler oluşturmaktadır.

HOGİAF'ın üyeleri arasında ticaretin her alanında faaliyet gösteren üyeler mevcut. Genel olarak yazılım ve bilişim, insan kaynakları, metal sanayi, oto pazarlama, oto tamiri ve yedek parça, gıda, restoran, kafeterya, otelcilik, hizmet sektörü, sağlık sektörü, bakım sektörü, mobilya ve giyim üyelerin faaliyet gösterdiği ana sektörleri oluşturmaktadır.

Bu büyüklükte ve çeşitlilikte üyesi olan bir federasyonun sırrı, HOGİAF'ın Türk toplumu başta olmak üzere toplumun her kesimine karşı kuşatıcı bir tarz takınmasında yatıyor olsa gerek. Nitekim HOGİAF Başkan Yardımcısı Vecih Er, HOGİAF'ın üye profilini tanımlarken tek kişilik bir iş yerinden fabrikatöre kadar üyeleri bulunduğundan bahsediyor.

HOGİAF Başkan Yardımcısı Vecih ER

HOGİAF Başkan Yardımcısı Er'in verdiği bilgilere göre bu ülkede bulunan 18,000'i aşkın Türk girişimcisi yaklaşık 54,000 kişiye istihdam sağlamaktadır.

Hollanda-Türkiye Arasındaki Ticari Politikalarda Etkin ve Aktif Rol

Dahası HOGİAF, basit bir göçmen ticari örgütlenmesi değil; bunun ötesinde Hollanda ekonomisi siyasetinde yönlendirici etkisi bulunan bir oluşum. HOGİAF'ın Başkan Yardımcısı Vecih Er'in verdiği bilgiye göre HOGİAF, Hollanda Ekonomi Bakanlığı altında oluşturulan ve 2012 yılı ile ilgili yapılacak programlar ile alakalı Bakanlığa danışmanlık yapan Dutch Trade Center Türkiye masası yönetim kurulunda yer alıyor.

Er, bu konuyla ilgili sorularımızı yanıtlarken HOGİAF olarak iki ülke arasındaki ticaretin geliştirilmesi noktasında bir köprü vazifesi gördüklerini belirterek konuyu son yıllarda Avrupa'yı önemli derecede zor durumda bırakan, ancak Türkiye'yi 'teğet' geçen ekonomik krize getiriyor: "Avrupa'daki bu krize rağmen Türkiye'nin ekonomik büyüme ivmesi yakalaması Avrupa'nın iştahını kabartıyor. Özellikle içinde yaşadığımız ülke olan Hollanda bu gelişmeyi yakından takip etmekte ve sürekli olarak Türkiye'ye yatırım fırsatları aramaktadır. Son yıllarda Türkiye'ye en çok yatırım yapan Avrupa ülkeleri içerisinde Hollanda önde gelirken şu an itibari ile Türkiye'de 1800 Hollandalı girişimci ticaret ile uğraşmakta. Özellikle finans sektörü devleri Rabobank ve Ing Bank bunlara en güzel örneği teşkil ediyor. Bugün Türkiye'den Avrupa'ya 93 kalem mal ihraç edilmektedir. Biz, Türkiye'den Avrupa'ya açılmak isteyen girişimcilere rehberlik yaparak onları buralarda daha güzel yatırımlar yapmaya teşvik ediyoruz."

HOTİAD ve Ticari Köprüler

Hollanda ile 'ticari köprü' olma misyonunu başarıyla sürdüren bir çatı kuruluş olan Hollanda Türk İş adamları Derneği (HOTİAD)'ın başkanlığını yürüten ve aynı zamanda Edelstaal şirketleri yönetim kurulu başkanı olan Turgut Torunoğulları, HOTİAD olarak Avrupa'ya yatırımı düşünen Türk iş adamlarının her aşamada yanında yer aldıklarını ve Hollanda'daki bakanlıklar, ticari birlikler gibi kurumlarla üst düzey ilişkileri her geçen gün daha iyiye gittiğini söylüyor.

HOTİAD, aynı zamanda Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde çeşitli organizasyonlar (Yatırım Cenneti Türkiye – Maastricht Ekonomi Zirvesi) yaparak Türkiye'nin ekonomik ve turistik tanıtımını da başarıyla yerine getiriyor.

Torunoğulları, aynı zamanda Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu DEİK'in Avrupa Bölge Komitesi Başkanlığını da yürütüyor. "DEİK'in Avrupa Bölge Komitesi Başkanı olmam, HOTİAD'ın ve üyelerimizin gücünü daha da artırmıştır. DEİK'i Avrupa'da başarıyla temsil ediyoruz. Ana hedefimiz, Türk iş adamlarını tek çatı altında toplayarak birlik, beraberlik ve dayanışma ruhu içinde faaliyetlerimize ivme kazandırmaktır. HOTİAD olarak Türk iş adamlarımızı dünya çapında daha iyi yerlerde görmeyi arzuluyor ve bu yönde var gücümüzle çalışıyoruz." diyor Torunoğulları.

Yaşlanan Hollanda Nüfusunun Genç Türk Girişimcilere Sunduğu Süper Fırsat

Bugün Batı toplumlarının en temel problemlerinden olan bir sorun, Hollanda'nın demografik yapısına ba-

kıldığında da kendini belli ediyor: Yaşlanan nüfus. Bu konuyla ilgili HOGİAF Başkan Yardımcısı Er, şu çarpıcı bilgiyi aktarıyor: "Önümüzdeki 10 yıl içerisinde 20.000 orta ölçekli Hollandalı şirket arkalarında babalarının işlerini devam ettirecek kimseleri olmadığı için el değiştirecek. Biz, bu dönemde elinde hazır pazarı bulunan bu şirketlerin uygun yatırımcılara devredilmesi noktasında kendimizi hazırlamaktayız."

Sadece Ticari Değil, Aynı Zamanda Kültürel ve Siyasi Köprüler İnşası

HOGİAF bir yandan üyelerinin ticari standartlarını yükseltmekle uğraşırken bir yandan da Türkiye ve Hollanda arasında ekonomik ve kültürel köprü olma vazifesini de başarıyla sürdürüyor. Nitekim düzenledikleri çeşitli organizasyonlarda sık sık iki ülkenin önde gelen politik figürlerini de bir araya getiriyorlar.

HOGİAF'ın, bu faaliyetlerin yanında akademik dünyadan yardım alarak kendi üyeleri başta olmak üzere Avrupa'daki Türk girişimciliğinin sorunlarını teknik olarak analiz ettirip bilimsel raporlar hazırlatıyor. Bu çalışmaların kurumsallaşması ve Avrupa'nın diğer taraflarında bulunan Türk girişimcilere bir rehber olması bakımından kayda değer faaliyetler gerçekleştiriyor.

Bütün bu faaliyetleri yaparken iletişim kanallarını ne kadar etkin kullanabildiklerini sorduğumuzda Er'in cevabı 'tam etkin' oluyor. Buna göre hem HOGİAF'ın hem de bağlı derneklerin web sayfaları bulunmakta. "Sosyal medyanın her alanında aktifiz. Twitter, LinkedIn, Facebook, ayrıca aylık basın bültenimiz, Youtube'da kendi kanalımız, 5000 girişimciye ulaşan bir e-mail bankası ve 3 ayda bir yayımlanan HOGİAF dergimiz bulunmakta." diye ekliyor Er.

HOTİAD Başkanı Turgut Torunoğulları

Hollanda Maliye Bakanı Jan Kees de Jager, HOGİAF Başkanı Mehmet Kabakyer ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek

2004 yılında kurulan derneklerinin Türkiye ile Hollanda iş dünyası arasında ticari bir köprü görevi gördüğünü söyleyen HOTİAD Başkanı Turgut Torunoğulları ise Avrupa'ya yatırımı düşünen Türk girişimcilerinin her zaman yanında olduklarına işaret ediyor. "Türk girişimcilerinin Hollanda'ya açılan kapısıyız." diyen Torunoğulları, sadece ekonomi ve iş dünyası ile ilgili faaliyetlerinin bulunmadığını, aynı zamanda Hollanda'da yaşayan vatandaşların sosyal ve kültürel gelişimlerine yönelik hizmetler yaptıklarını sözlerine ekliyor.

400 Yıllık Dostluğa 400 Yıl Daha Katmak İçin: Diplomatik İlişkilerin 400. Yılı Anısına Medeniyetler İttifakına Katkı Ödülleri Programı

Bunların yanında HOGİAF kendisine Hollanda ve Türkiye'yi birbirine daha bir kaynaştıracak sosyal projelerde de misyon biçmiş durumda. Örneğin Er'in anlattıklarına göre HOGİAF olarak Hollanda Türkiye diplomatik ilişkilerinin 400. yılı anısına bir ödül töreni programı düzenlemişler.

13 farklı dalda gerçekleşen ödül töreni programının jüri heyeti de iki ülkeden. Aralarında üst düzey siyasetçiler, sanatçılar ve iş adamlarının da bulunduğu bir heyet. Hollanda Dışişleri Eski Bakanı ve aynı zamanda Hollanda Ankara Eski Büyükelçisi Bernard Bot, T. C Lahey büyükelçisi Uğur Doğan, Hollanda Meclisi Eski Başkanı Frans Weijglas, Almere belediye başkanı aynı zamanda Hollanda belediyeler birliği başkanı Annemarie Jorritsma, Avrupa Türk İş dünyası konfederasyonu başkanı Adem Kumcu ve sanatçı Funda Müjde gibi isimler Nisan ayı içerisinde gerçekleştirilen ödül töreninin jüri heyetinde yer alan 'renkler'den sadece bir kaçı.

Buna ek olarak birçok farklı alanlarda partnerler ile birlikte düzenlenen ödül programı için Er 'İki ülke halkının katkısının ve iradesinin yansıdığı geçmişten günümüze gelen 400 yıllık dostluğa bir 400 yıl daha katacak sürecin başlangıcı olacak' diyor.

HOGİAF Akademi ve HOTİAD Bursları

İlgili ülkelerde bulunan Türk STK'larının o ülkelerde kurumsallaşması ve nihai olarak çevrelerine bu kurumsallaşmanın getirdiği avantajlarla faydalı olmaları arzu edilen bir durum. Bu amaçla HOGİAF'ın hâlen başarıyla uygulamaya koyduğu bir Akademi projesi mevcut. HOGİAF Akademi adı altında sadece iş adamı adaylarına değil hâlihazırda iş hayatına atılmış üye iş adamlarının iş kalitelerini artırmak amacıyla kurslar düzenleniyor. Bu kurslarla, iş adamı adaylarının ticaret hayatına daha bilinçli atılması ve mevcut iş adamlarının kapasitelerini artırarak iş hayatında daha kalıcı olmaları hedefleniyor. HOGİAF Başkan Yardımcısı Vecih Er'in verdiği bilgilere göre HOGİAF Akademi çatısı altında işadamı adaylarına "Girişimci Adayı"(Starters) ve hâlihazırda ticaretle meşgul olan üye iş adamlarına HOGİAF'la partner olan kurumlardan gelen uzmanlar tarafından verilen "Masterclass", "Şirket Devirleri", "Franchising", "Business English", "Muhasebe" (Back-office), "Uluslararası Ticaret ve Türkiye ile İş İmkanları", "Ticari Ortaklıklar ve Hukuki Yönleri" vb. kurslar verilmekte.

HOTİAD ise bünyesinde kurduğu eğitim fonu ile başarılı birçok öğrenciye burs vererek eğitime verdiği önemi ortaya koymakta. HOTİAD Başkanı Turgut Torunoğulları bunu "kurum olarak ihtiyaç sahibi üniversite öğrencilerine burs vermek gibi bir misyonumuz var." diye özetliyor.

DOST VATAN TÜRKİYE

Ardan ZENTÜRK ardanzenturk@gmail.com

Türklerin günlük yaşamlarında kullandıkları, “Ev alma, komşu al.” sözü bir kez daha uluslararası gelişmelerde kendini gösteriyor. 1991 yılında Irak’tan göç eden Kürt nüfusa topraklarını açan Türkiye, o günlerde yaşadığı deneyimin getirdiği birikimle günümüzde Suriyeli komşulara “hoş geldin” diyor...

Türkiye’nin Hatay topraklarında Suriyeli mülteciler için kendi olanaklarıyla kurduğu kamplar, dünya için de örnek oluşturacak düzeyde. Suriye’deki iç çatışmalardan kaçanlar her türlü ihtiyaçlarının karşılandığı, çocuklarının eğitim gördükleri çadır kentlerde yaşıyorlar artık...

Türkiye için yaşanan, sanki bir filmin yeniden gösterimi gibi...

Keşke o film hiç yaşanmasa keşke Türkiye ve bölgenin insanları böyle bir dramda hiç yer almasalar...

Ama bazen olaylar, herkesin düşündüklerinin ve arzularının çok ötesine geçebiliyor...

1980’li yılların sonlarında ve 1990’ların hemen başlarında Türkiye-Irak sınırında yaşananların benzerinin, bugün Türkiye-Suriye sınırında yaşanıyor olması, hazin bir öykü kuşkusuz...

ACI DENEYİM IRAK

Türkiye, “sınırlarındaki ateşin” ilk sıcaklığını 1980’li yıllarda yaşadı. 1979 yılında İran’da patlak veren “Humeyni Devrimi”nin hemen devamında İran-Irak Savaşı ile yüzleşildi... O dönem, İran’ın başında, devrimin lideri Ayetullah Humeyni, Irak’ta da Saddam Hüseyin vardı.

İki Müslüman ülke arasında, milyonlarca insanın cephelerde ölmesine neden olan savaş, her iki tarafta da bir kazanım doğurmadan 1988 yılında sağlanan ateşkes ile noktalandı.

İran ve Irak, tam sekiz yıl süren bu savaşta, toplumlarının huzuru ve ekonomik gelişmesi için harcaabilecekleri milyarlarca doları cephede tüketti.

Tükenen tabii ki yalnız askerî harcamalara giden, silah satıcısı ülkelerin ceplerini dolduran bu milyarlar değildi, iki toplum da büyük acılar yaşadı.

Özellikle, Saddam Hüseyin yönetiminin, savaş süresince İran ile yakın iş birliği içinde olan Irak'ın kuzeyindeki Kürtlere dönük intikam saldırılarını, Halepçe'de olduğu gibi, masum sivillerin kimyasal silahlar ile öldürülmesine kadar vardırması, tarihin karanlık sayfalarından birini oluşturdu.

Halepçe Katliamı'nın yaşandığı günlerde Türkiye, yaklaşık 100 bin Kuzey Iraklı mülteciye kapılarını açmak ve onların güvenliğini sağlamak zorunda kaldı.

1991... BÜYÜK GÖÇ

Türkiye, bir türlü iç istikrarını yakalayamayan Irak'tan gelen asıl göç dalgasıyla 1991 yılının Mart ve Nisan aylarında karşılaştı.

Saddam Hüseyin'in 1990 yılında başlayan Kuveyt'i işgal serüveni, 1991 yılında Amerikan önderliğindeki uluslararası askerî koalisyonun müdahalesiyle tam bir hayal kırıklığına dönüşmüştü.

Cephede yenilen ve Kuveyt'ten çekilmek zorunda kalan Saddam Hüseyin, "ayaklandıkları" gerekçesiyle Kürt yerleşim birimlerine karşı yeni bir saldırı başlattı ve yaklaşık 1.5 milyon sivil yola çıkararak Türkiye sınırına dayandı. Ortaya çıkan tablo, herhangi bir devletin tek başına kaldırabileceği bir durum değildi.

Buna rağmen Türkiye, son derece kısıtlanarak yaklaşık 500 bin Kürt mülteciye topraklarını açtı; aynı zamanda, dünyaya çağrı yaparak sorunun birlikte çözülmesini istedi. Birleşmiş Milletler kararları doğrultusunda oluşturulan uluslararası askeri güç, Türk askerinin de katılımıyla Irak'ın kuzeyindeki 40 bin kilometrekarelik alanı Irak askerinden temizledi ve bölge halkının güvenlik içinde yaşamasının yolunu açtı...

SURİYE'DE AYNI SENARYO

Ortadoğu'yu yeniden şekillendiren "Arap Baharı"nın Suriye'ye yansımaları sonucu ortaya çıkan tablo, Türkiye'nin bir kez daha, bir Arap komşusundan yeni bir mülteci akımıyla karşı karşıya kaldığını gösteriyor...

2011 yılının Mart ayında Suriye'de demokrasi yanlılarının tek partili, baskıcı rejime karşı başlattıkları sivil direnişin Suriye ordusu tarafından çok sert yöntemler ile bastırılmaya çalışılması, binlerce Suriyelinin can güvenlikleri için Türkiye'ye kaçmasına neden oldu...

Türkiye, özellikle Humus ve İdlib gibi Türkiye sınırına yakın bölgelerde yaşanan kanlı çatışmalardan ve Suriye askerlerinin, direnişçilerin saklandıklarını ileri sürerek bazı yerleşim birimlerinde gerçekleştirdikleri hareketlerden sonra artan bir göç dalgasıyla karşı karşıya...

KAMPLAR GURUR VERİCİ

Suriyeli mülteciler, ağırlıklı olarak Suriye sınırından Türkiye'ye sığınmayı tercih ediyorlar.

Şam yönetimi ise bir dönem Saddam Hüseyin'in düştüğü hatayı düşmeyip mültecilerin Türkiye'ye kaçışını önleyecek bütün askeri önlemleri sınır hattında alıyor. 1991 yılındakine benzer büyük bir göç dalgasının doğması hâlinde, Türkiye'nin tek başına değil, dünyanın soruna müdahale edeceğini hesap eden Suriye'deki Beşar el-Esed yönetimi mülteci akımını durdurmak için elinden geleni yapıyor.

Buna rağmen Hatay'da kurulu 7 kampta sayıları hızla artan bir mülteci sorunuyla da karşı karşıya kalınıyor.

Türk yetkililer, Suriye'deki iç çatışmaların tırmanması hâlinde günümüzde on binler ile ifade edilen mülteci sayısının yakın gelecekte yüz binlere çıkacağını belirtiyorlar.

Türkiye -şimdilik- dünyadan herhangi bir destek görmeden kendisine sığınan sivillerin tüm ihtiyaçlarını gidermeye çalışıyor...

Hatay çadır kentleri, genel yapılanmaları ile Türkiye açısından gurur verici, dünya açısından ise çok önemli örnekler olarak ortaya çıkıyor.

BOYNUYOĞUN MÜLTECİ KAMPINDA

Yaklaşık 1900 Suriyeli mültecinin barındığı Boynuyoğun mülteci kampı, bu kampların önemli örneklerinden biri...

Bu kampın hemen girişinde, kamp sakinlerine 24 saat hizmet veren, önünde bir ambulansın sürekli beklediği (Bazı

hastaların acil olarak devlet hastanesine kaldırılmak zorunda kaldığı hâller yaşanıyor.) bir sahra hastanesi var.

Hastanenin bünyesinde, Sağlık Bakanlığı tarafından kurulmuş tam teşekküllü bir laboratuvar ve aynı anda 50 hastanın yatarak tedavi görebileceği bir ünite bulunuyor.

Kampta tüm kamp sakinlerinin kendilerine dağıtılan kartlar ile ücretsiz olarak yararlanabildikleri uluslararası görüşmelere açık telefonlar, bayanlar ve erkekler için ayrı ayrı duş kabinleri, berber gibi sosyal hizmetlerin sağlandığı alanlar dikkat çekiyor.

Kampta kalan gençlerin boş zamanlarında yararlanabilecekleri bir futbol sahası, basketbol ve voleybol sahaları önemli detaylar...

Ama asıl detay, bir ana okulu ile 12 sınıftan oluşan okulla eğitimin hemen devreye girmiş olması. Öyle ki, kampta kalan yaklaşık 500 çocuğun eğitim gördüğü bir bilgisayar sınıfı bile bulunuyor.

Türk öğretmenlerin kamptaki genç kızlara ebru sanatı gibi alanlarda ders vermesi, Türkiye'nin bu kamplara gösterdiği hassasiyetin en önemli örneklerinden birini oluşturuyor.

Türkiye, kamp sakinlerine günde üç öğün çok kaliteli yemek ikram ediyor...

Iraklılardan sonra Suriyeliler de "komşu" Türkiye'nin "sevecen" yüzüyle karşılaşıyorlar...

MERHABA HÜRRİYET BEBEK

Hatay topraklarındaki Boynuyoğun Mülteci Kampı, tertemiz, çok iyi düzenlenmiş yapıyla bizleri karşılıyor. Ama kampta karşılaştığımız bir bebek, Türkiye'nin Suriyeli komşular için önemini bir kez daha bize gösteriyor. Ana-babası dokuz ay önce Türkiye'ye sığındılar ve bu bebek Türkiye'de doğdu!.. Adını yaşamının tamamında özgür ve barış içinde yaşaması umuduyla "Hürriyet" koyuyoruz...

Sınırların Ötesi Akrabalar

Atina'daki “Bizim Takım...”

Ardan ZENTÜRK ardanzenturk@gmail.com

“AEK, Yunanistan futbolunun zirve takımlarından biri olarak tanınıyor. Pek çok lig ve kupa şampiyonluğu olan, Yunanistan'ı hemen her yıl Avrupa kupalarında temsil eden güçlü bir futbol geleneğinden söz ediyoruz. AEK, “mücadele yıllarında” İstanbul'dan ayrılmak zorunda kalan Rumların kurduğu bir takım aslında...”

Eğer futbolun “sıradan” ve “derinliği olmayan” bir spor olduğunu kabul ediyorsanız, insanlık tarihinin son 150 yılını okumazsanız da olur.

Gerçek anlamıyla futbol, sporun çok ötesinde anlam taşır.

Büyük Britanya sahalarında gelişen, kısa zaman içinde hızla dünyaya yayılan bu sporun kuralları “off-side” (ofsayt) bir kenara konulursa bir hayli basittir. 11 genç insanın hayli büyük bir alanda, oldukça geniş bir kaleye topu sokmasına dönük bir ayak oyunudur. Ama bu kadar basit midir? Hayır!..

Futbol her zaman, geniş kitlelerin kendilerini ifade etme şansını yakaladıkları bir spor oldu. Bu niteliğini oluşturan en önemli özelliği ise tıpkı yaşam gibi, tesadüflere ve hatta şansa çok açık bir spor olmasıydı kuşkusuz.

Amerikan basketbol ligi NBA' den güçlü bir takımın orta halli bir rakip karşısında galip geleceğini henüz maç başlamadan tahmin edersiniz. Çünkü basketbol hayli teknik bir spordur ve eğer rakipler arasında güç farkı varsa işin şansa kalmayacağı da çok açıktır. Bunu, voleybol veya hentbol gibi diğer takım oyunları açısından da benzer şekilde düşünebiliriz.

Oysa futbol...

O, farklıdır... Dünya şampiyonu “yenilmez armada”ya karşı 90 dakika ceza sahasında çıkamadan savunma yapan ve işi gol yemeden kurtarmaya çalışan bir takımın son dakikada geliştirdiği bir karşı atakta golü bulup sahadan galip ayrılması mümkündür.

Futbol bu yönüyle baktığınızda yaşamın ta kendisidir.

Yaşamda olduğu gibi iradenin, sabrın ve kazanma azminin getirdiği mucizeleri içinde barındırır.

OSMANLI'DAN “KOMŞU”YA UZANAN ANLAMLI ZİNCİR

Bir yönüyle baktığınızda futbol, Osmanlı topraklarına erken

geldi. Ama bu “tılsımlı” spora Türklerin katılması, dönemin çok özel koşulları nedeniyle zaman aldı.

Bugüne kadar elde edilen belgelere göre, Osmanlı'da ilk futbol maçları, 1875 yılında Selanik'te oynandı. 1877'de ise İzmir, Anadolu coğrafyasında meşin yuvarlak ile tanışan ilk kentimiz oldu.

Bu iki kentin Osmanlı'nın ilk futbol kentleri haline gelmesi asla tesadüf değil. Selanik ve İzmir, döneminin ticaret açısından en canlı, sosyoekonomik gelişmişliği en yüksek kentleri olarak anılıyor ve özellikle de İngiliz ticaret kolonilerini barındırıyor. Bu iki kentte yaşayan İngilizler, Rum gençleriyle birlikte maç yapmaya başlıyorlar. İngiliz ticaret kolonilerindeki erkekler tutkunu oldukları bu sporu yaparken Rum gençler önce “takımı tamamlamak” için yeşil sahaya giriyorlar, devamında ise İngilizler ile ortak futbol kulüpleri kurarak Osmanlı'yı gerçek anlamda futbol rekabeti ile buluşturuyorlar.

Bu süreçte İzmir'de ilk futbol kulübü, İngilizler tarafından “Football Clup Smyrna” adıyla kuruluyor, bu kulüpleri nihayet İstanbul'da 1895 yılında kurulan Kadıköy ve Moda kulüpleri izliyor. İstanbul'da da futbolun temelini İngilizler ile Rumlar (az sayıda da Ermeniler) tarafından atıldığını hatırlamakta yarar var.

Hatta iş o kadar büyüyor ki 1897, 1898, 1899 ve 1904 yıllarında İzmir ve İstanbul Karmaları arasında kıran kırana maçlar yapılıyor. İzmir Karması, Selanik Karması ile birlikte “modern olimpiyatların 10'uncu yılı için” gerçekleştirilen Atina'daki “ara olimpiyatlar”da Osmanlı'yı temsil ediyorlar!..

İstanbul'daki futbolun gelişmesinde öncü olarak görev yapan İngiliz James Lafontaine'in anılarından, İngilizler'in Türk gençlerinin bir türlü bu spora girmemesinden üzüntü duyduklarını da biliyoruz. Türk aileler, daha çok Hristiyanların oy-

nadığı bir spor olarak gördükleri futbola çocuklarını vermiyorlar. Örneğin, 1906 yılında İzmir Karması'nın tamamı İngilizler'den, Selanik Karması'nın tamamı da Rumlar'dan oluşuyordu.

Lafontaine, sürekli birbiriyle oynayan sporcuların zamanla bu işten sıkıldıklarını, bu nedenle Türkleri futbol oynamaları için yüreklendirdiklerini hatıralarında belirtiyor.

TÜRKLERİN FUTBOL SERÜVENİ

Yine kayıtlara göre, futbolu İngilizler ile birlikte oynayan ilk Türk Selim Sırrı Tarcan...

1874 yılında Mora Yarımadası'nın Yenişehir Feneri'nde dünyaya gelen Selim Sırrı Tarcan, Türkiye Millî Olimpiyat Komitesinin kurucusu(1908), Türk sporunun efsanevi öncülerinden biri olarak anılmaktadır. Bununla birlikte spor tarihçileri, Selim Sırrı Tarcan'ın futbol sahasına 1898 yılında çıkmasını Türk futbolunun başlangıç noktası olarak değerlendirmemektedirler. Çünkü ilk Türk futbolcusu Fuat Hüsni Beydir. 1879 doğumlu Fuat Hüsni Bey, Amiral Hüseyin Hüs-

nü Paşa'nın küçük oğluydu ve Mekteb-i Bahriyede öğrenciyken İngilizlerin futbolundan etkilenmişti. Hariciye Nazırlığında çalışan arkadaşı Reşad Danyal Bey'i de ikna ederek Türklerin oluşturduğu ilk takım olan Black Stockings'i kurdu. Türkçesi "Kara Çoraplılar" olan bu takımın İngilizce adının olmasının nedeni, dönemin Osmanlı yönetiminin futbolu Müslüman gençlere açıkça yasaklamış olmasıydı.

Fuat Hüsni Bey ve arkadaşları 26 Ekim 1901 günü ünlü Papaz'ın Çayırı'nda (Bugün Kadıköy'de Kuşdili Çayırı olarak anılmaktadır ve hâlen üzerinde Fenerbahçe'nin Şükrü Saraçoğlu Stadyumu bulunmaktadır.) Rumlar'ın kurduğu takım ile ilk ve son maçına çıkarak 5-1 yenildi. Maçın sonuna doğru "inzibatın" sahayı basması, futbolcuların önemli bölümünün orada tutuklanması Türk spor tarihinin bir başka sayfasıdır...

Bütün bu gelişmelerin devamında kurulan ve bugün ülkemizin yüz akı olan Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş kulüplerinin tarihine girmeyeceğiz çünkü Osmanlı'nın o günlerinden başlayan futbol serüveninin bir başka rotasında ilerlememiz gerekiyor.

Rakipleri tarafından "Türk" olarak tanımlanan ama bu tanımlamadan da gurur duyan bir takım AEK.Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde İstanbul'da şekillenen "Rum futbolunun" Atina'daki temsilcisi AEK'nın taraftarları, dedelerinin geldiği topraklara bağlılıklarını bugün de gösteriyorlar...

İSTANBULLU RUMLAR VE FUTBOL

İstanbul'un ilk futbol kulübü olarak James Lafontaine tarafından 1902'de kurulan Kadıköy Futbol Kulübü, İngiliz ve Rum futbolculardan oluşuyordu.

Bu kulübü kırmızı-mavi renklere sahip Moda Futbol Kulübü izledi. Bu takım da benzer bir yapıya sahipti.

Kadıköy, futbol açısından bereketli bir yerdi ve üçüncü kulübü Rumca. Elpis (Ümit) adıyla mavi-beyaz renkte kurulmuştu.

Kurtuluş'taki Heraklis Jimnastik Kulübü ise 1896 yılında yine İstanbullu Rumların atletizm kulübü olarak kurulmuştu, 1910'ların sonlarında futbolda iddialı hâle geldi.

1914 yılında kurulan Pera Spor Kulübü ise Beyoğlu'nda yaşayan Rumların takımı olarak tanındı. Kurtuluş Savaşı sonrasında varlığını Beyoğluspor olarak sürdürüp pek çok Rum asıllı Türk vatandaşı futbolcunun yetişmesini sağladı.

MUSEVİ KULÜBÜ DE VAR

Osmanlı'nın "dersaadeti" İstanbul, çok kültürlü ve bütün kültürlerin barış içinde bir arada yaşadıkları keyifli bir yaşam kalitesine sahipti. İstanbul'un Rum gençleri kurdukları kulüplerde düzenli spor çalışmalarını yükseltirken Hasköy'den çok farklı bir futbol takımı daha yarışa katılıyordu.

1913 yılında Haliç kıyısındaki Hasköy semtinde kurulan Makabi Kulübü, İstanbul Musevileri'nin kulübü olarak anılıyordu. Makabi, İbranicede "beden eğitimi" anlamına geliyor. mavi-beyazdı. Dönemin zengin ailelerinin desteğiyle en güçlü spor tesislerine sahip kulüp olarak dikkat çekiliyordu.

MÜBADELE YILLARI VE FUTBOL...

24 Temmuz 1923 yılında imzalanan, "Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası hukuk açısından meşruiyet belgesi" olarak da tanımlanan Lozan Anlaşması, Türkiye ve Yunanistan arasında çok farklı bir uygulamayı da barındırıyordu. Yunan ordusunun "Küçük Asya" olarak adlandırılan Anadolu'yu işgali ve devamında yaşanan kanlı hesaplaşmanın etkisi altında iki ülke, bünyelerindeki azınlıklardan arınma yolunda kar-

şılıklı irade belirttiler. Bu çerçevede, yaklaşık 500 bin Müslüman Türk, Türkiye'ye; yaklaşık 1 milyon Ortodoks Rum da Yunanistan'a gitmek zorunda bırakıldı.

Özellikle İstanbul kökenli Rumların Yunanistan'a intikali, bugüne kadar etkisini sürdüren çok özel bir "futbol öyküsü"nün de doğmasına neden oldu...

YUNANİSTAN FUTBOLUNUN "TÜRKLERİ"

Mücadele yıllarında Yunanistan'a göç etmek zorunda kalan İstanbullu Rumlar arasında çok sayıda sporcu, özellikle de futbolcu vardı.

Taksim, Kadıköy, Moda, Kurtuluş, Pera Kulüplerinden futbolcular çalışmalarını düzenli olarak sürdürmek, yeni geldik-

leri bu ülkede varlıklarını futbol aracılığıyla göstermek arzusundaydılar.

Önce, geldikleri İstanbuldaki adlarını ve formalarını taşıyarak kendi aralarında düzenli maçlar yapmaya başladılar. 1924 yılında bir gün, Atina'nın Veranzerou Caddesi'nde bulunan, Emilios ve Menelaos İonas biraderlerin spor malzemeleri satan dükkanında bir araya geldiler ve kendilerini çok da sıcak karşılamamış olan yeni ülkelerinde seslerini biraz daha kuvvetli duyurabilmek için birlikte futbol kulübü kurma kararı aldılar.

İşte ünlü AEK bu toplantıdan sonra ortaya çıktı. Rumca adı Athlitiki Enosis Konstantinoupoleos, yani Konstantinople (İstanbul) Spor Birliği.

AEK artık, Anadolu ve İstanbul'dan gelmiş olan mültecilerin yerleştiği Nea Filedefiea, Nea Ionia, Nea Chalkidona ve Nea Smyrni semtlerinin ortak takımıydı.

Bu arada bu semtlerin Rumca adlarının Anadolu'nun Ege bölgesinden kaynaklandığını hemen hatırlatalım.

AEK: BİR BAŞARI ÖYKÜSÜ

Atina, Anadolu kökenli, Panionios ve Apollon Smyrnis gibi futbol kulüplerine sahipti ama AEK, kurulduğu günden itibaren arkasına "göçmenlerin" tam desteğini alan ve Yunanistan futboluna büyük katkıları olan bir takım hâline geldi.

Kurulduğu günden bu yana, Yunanistan'da, 11 Lig Şampiyonluğu, 14 Kupa Şampiyonluğu, 1 Lig Kupası ve 2 Süper Kupa Şampiyonluğu olması ve hemen her yıl Avrupa kupalarında Yunanistan'ı temsil etmesi bunun açık kanıtıdır.

Takımın siyah-sarı renklerinin Bizans'tan alındığını, ambleminin de iki başlı kartal olmasının Fener Patrikhanesi'ne dayandığını söylemekte yarar var.

Atina'nın Nea Filedefiea semtindeki Nikos Goumas Stadyumu, yine dedeleri İstanbul ve Anadolu'dan gelmiş "göçmen çocukları" tarafından dolduruluyor.

AEK, "fanatik" olarak adlandırılabilir güçlü taraftar kitlesine sahip. Özellikle Original 21 olarak adlandırılan taraftar grubu, maçlarda rakip taraftarlara nefes aldırmayan bir yapıya sahip.

BAŞLANGIÇTA "TÜRK TOHUMU" DEDİLER

AEK'nın diğer Atina takımları Panathinaikos ve Olympiakos ile yaptığı maçlar tam bir derbi havasında geçiyor. Özellikle AEK-Panathinaikos maçlarını Türkiye'nin dünyaca ünlü Fenerbahçe-Galatasaray derbisine benzetirsek abartmamış oluruz.

Atina'nın Palio Faliro semti, bugün bile gittiğinizde sizi İstanbullu yüzüyle karşılayan bir semt. Osmanlı'nın başkentinden bu semte yerleşen ve AEK'nın da ana taraftar zeminini yaratan insanlara Yunanlı komşuları başlangıçta "Türk tohumu" Turkosporo lakabını takmışlardı. Uzun yıllar bu tanım devam etti...

İlginç olan, özellikle Panathinaikos ve Olympiakos taraftarlarının kendilerine hakaret anlamında bu sözü söylemesini AEK'lular her zaman, "Evet Türk'üz, Türk gibi güçlüyüz." sloganları ile yanıtlamasıdır.

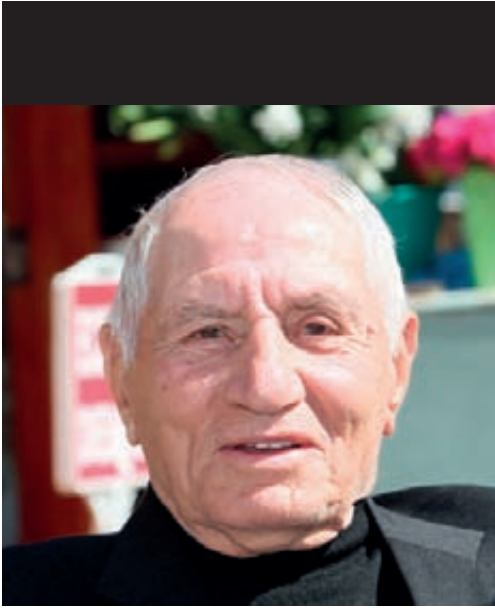
AEK'lular, rakipleri tarafından "Türk" olarak adlandırılmaktan hiçbir zaman rahatsız olmadılar, aksine, "farklılıklarını" bir şekilde göstermek için kendilerine hakaret etmeye çalışanlara beklemedikleri bir yanıt da verdiler: Maçlara Türk bayrağı ile gitmek!..

MİLLÎ MAÇTA TÜRKİYE'Yİ KORUDULARI!..

Türk kamuoyu, AEK futbol takımının taraftarlarının Türkiye ile olan gönül bağını en net 25 Mart 2007 tarihinde Atina'da yapılan Yunanistan-Türkiye, 2008 Avrupa Şampiyonası Grup Eleme maçında gördü.

Türk Millî Takımı maçın hemen başında bir gol yemesine rağmen sahadan 4-1 galip ayrılmayı, yani rakibini, başkentinde ağır yenilgiye uğratmayı başardı.

AEK taraftarının bulunduğu tribünler Türk Millî Futbol Takımı'nı oynadığı futbol ve hak ettiği galibiyet nedeniyle centilmence alkışlarken Panathinaikos taraftarlarının sürekli saldırgan sloganlar attıkları, işi, AEK taraftarlarına dönük bazı hareketlerde bulunmaya kadar vardırıdıkları izlendi. İki taraftar grubunun maç çıkışında kavga etmesi ise AEK'nın geldiği topraklar ile bağının ne kadar güçlü olduğunu gösteriyordu.

Lefter Birleştirdi!..

Türk futbolunun efsane ismi Lefter Küçükandonyadis'in ölümünün Fenerbahçe ve AEK taraftarlarını birleştirmesi dikkat çekiydi.

22 Aralık 1925 günü Büyükkada'da fakir bir Rum balıkçı ailesinin evladı olarak dünyaya gelen "futbolun ordinaryüsünün" gerçek adı, Rumca'da "özgür" anlamına gelen Elefterios'du ama Türkiye onu kısaca Lefter olarak tanıdı. Futbola Büyükkada'da başladı, devamında İstanbullu Rumların takımlarından biri olan Taksimspor'da forma giydi. 1943'te aske-re gitti, tam 4 yıl süren askerlik görevinden 1947'de döndüğünde karşısında Fenerbahçe'nin kararlı yöneticilerini buldu. 1964 yılına kadar aralıksız Fenerbahçe forması altında top koşturdu, Türk Millî Futbol Takımı'nın en önemli ismi oldu, hatta, 1948 yılında Yunanistan'la yapılan maçta bir gol atarak bütün Türkiye'nin gönlünde hak ettiği yeri aldı. Lefter, 13 Ocak 2012 günü aramızdan ayrıldı, cenaze töreni Başba-

kan Recep Tayyip Erdoğan başta, ona gönül vermiş Türkiye'yi temsil eden bütün kesimlerin katılımıyla Fenerbahçe'nin Şükrü Saraçoğlu'nda yapıldı.

Takvimlerin 15 Aralık 2012'yi gösterdiği gün, kendi sahasında Skoda Xanthi takımıyla karşılaşan AEK'nın taraftarlarının tribünlere Türkçe olarak "Ver Leftere Yazsın Deftere" sloganını taşıyan pankart açtıkları görüldü. Bu söz, Türk futbolseverlerin, golcü futbolcu için söyledikleri bir sözdü. Ayrıca karşılaşma öncesinde 1 dakikalık saygı duruşunda bulunulması da anlamlıydı.

AEK taraftarının bu "kadirşinaslığına" yanıt, Fenerbahçe'nin toplumsal konulara en duyarlı taraftar grubu Vamos Bien'den geldi. Vamos Bien Fenerbahçe tribünlerinin önüne gerdiği pankartla Atina'daki AEK taraftarına teşekkür ediyordu.

AFRİKA: Gerçekten uzak mı?..

Mustafa EFE
mustafa.efe@ytb.gov.tr

Uzun yıllardır Afrika'yı Avrupalının penceresinden anlamaya çalışan Türkiye, Afrika'ya kendi coğrafyasından bakmayı başaramadı. Bu durum, Afrika'ya yönelik Türkiye'nin faydasına olan politikalar üretilmesine de engel oldu. Son yıllardaki hareketlenmeler Afrika'yı hem bizim açımızdan hem de Afrikalı görüşlerden okuyan bir bakış açısının geliştirilmesini gerekli kılıyor.

Türkiye, Afrika Kıtası'nın önemli bir bölümüyle ortak bir tarihe, dine ve siyasi geçmişe sahip. Bugün bağımsız birer devlet olan birçok Afrika ülkesi, geçmişte uzun yıllar tamamen ya da kısmen Osmanlı idaresinin Afrika'daki vilayetlerinin bir parçası olarak varlıklarını sürdürdü. Afrika Kıtası ile olan bu ortak tarih, sömürgeciliğin saldırganlığıyla zirve yaptığı dönemde her iki tarafın da aynı sömürgecilere karşı mücadelesine de tanıklık etti.

Türkiye, Cumhuriyet kurulduktan kısa bir süre sonra 1926 yılında Afrika Kıtası'ndaki ilk büyükelçiliğini Etiyopya'nın başkenti Addis Ababa'da açarak Afrika'ya olan ilgisini açık bir şekilde gösterdi. Ancak 90'ların ikinci yarısında Afrika ile ilişkilerimiz Türkiye'nin öncülüğünde kurulan D8 ülkeleri içerisinde Nijerya ve Mısır gibi iki güçlü Afrika ülkesinin bulunması ve "Afrika'ya Açılım Eylem Planı" oluşturulması ile ivme kazandı. Bu bağlamda, 2003 yılında "Afrika Ülkeleriyle Eko-

nomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi" hazırlandı ve 2005 yılı "Afrika Yılı" ilan edildi.

Bundan 10 yıl önce Afrika Kıtası'nda sadece 8 büyükelçiliğimiz varken bugün bu sayı 32'ye yükseldi. Ankara'daki Sahra altı Afrika ülkelerinin büyükelçilik sayısının da önümüzdeki süreçte artması bekleniyor.

Afrika'ya yönelik dış ticaretimizde önümüzdeki dönemde toplam ticaret hacmimizin 50 milyar \$ düzeyine çıkarılması hedefleniyor. Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA), bugüne kadar 37 Afrika ülkesinde proje gerçekleştirdi. 2000 yılından bu yana Afrika ülkelerinden 2500'ü aşkın öğrenciye yükseköğrenim bursu tahsis edildi. Türk Havayolları Afrika Kıtası'nda 17 noktaya doğrudan uçuş gerçekleştiriyor.

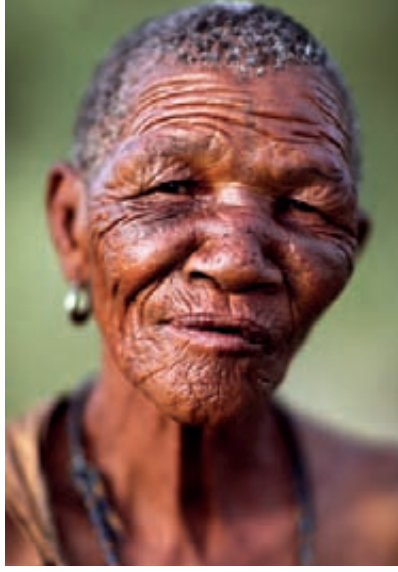
Türkiye'nin Afrika'da sömürgecilik yapmamış olması ve son yıllarda gerçekleştirilen açılımlar Afrika ülkelerinin, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Geçici Üyeliği için rekor sayıda Türkiye'yi desteklemelerini sağladı.

Nasıl Bir Afrika Perspektifi?

Küreselleşmenin Afrika üzerindeki yıkıcılığını azaltmak için Türkiye-Afrika iş birliği çok büyük önem arz ediyor.

Afrikalıların Türkiye'den beklentileri, sürdürülebilir bir kalkınmayı gerçekleştirecek tecrübesini paylaşması, sahip olduğu teknolojiyi paylaşması ve kendilerine rehberlik etmesidir. Afrikalılar Türkiye'de teknolojinin, Afrika'da ise kaynak ve insan gücünün bulunduğunu belirtiyorlar. Türkiye ile ilişkilerinin eşitlik temelinde karşılıklı güven ve saygı anlayışı ile geliştiğini memnuniyetle dile getiriyorlar. Birçok ülke Afrika'daki elçiliklerini kapatırken Türkiye'nin çeşitli Afrika ülkelerinde elçilik açmasını takdirle karşılıyorlar.

Ekonomik açıdan, Afrika Kıtası sahip olduğu çok zengin yeraltı kaynaklarına ve bütün dünyayı besleyebilecek verimli tarım arazilerine sahiptir. Afrika'nın ihtiyacı olan ekonomik yardımlar değil kaynakların uygun şekilde yönetilmesidir. Türkiye'nin bu kaynakların kullanım ve idaresi konusunda Afrikalıların yararına olacak şekilde yardımcı olmaya çalışması çok faydalı olacaktır. Türkiye böyle bir çalışma içerisine tek başına girmelidir. Yeni küresel sömürgeci güçlerden herhangi birisiyle ortak projeler geliştirerek girmemelidir. Afrikalıların Türkiye'ye varolan güvenlerini zedeleyecek bir durumun ortaya çıkmasına özen gösterilmesi ilişkilerimizin geleceğine olumlu etkide bulunacaktır. Afrika-yardım, Afrika-yoksulluk, Afri-

ka-fakirlik kavramlarını yan yana kullanmaktan, Afrika'nın fakirliğini dile getirmekten vazgeçilmesi daha doğru olacaktır. İnşâ edilmiş bu yoksul Afrika resminin ortadan kalkmasını sağlamak Afrikalıların öz güvenlerini kazanmalarını sağlayacaktır. Bunların yerine Afrika-kalkınma, Afrika-gelişme kavramlarını daha sık kullanmamız, Afrika'nın kültürel ve ekonomik zenginliklerinin tanıtılması için gayret sarf etmemiz Afrika ile ilgili kavramsal çerçevede değişiklik meydana getirecektir.

Kalkınma programlarının bölgesel kaynakların kullanıldığı üretime dayalı ve sürdürülebilir olması önem taşımaktadır. Eğitim çalışmaları yapılırken, ülkelerdeki kültür, dil, din, mezhep hassasiyetlerinin ve etnik hassasiyetlerin göz önünde bulundurulması daha sağlıklı-

lı olacaktır.

Türkiye, Afrika politikalarını şekillendirirken bütün bu unsurları dikkate alan bir perspektifle çalışmalar yaptığı zaman daha sağlıklı neticeler elde edilecektir. Çatışma ve diyalog teorilerine dayanan değil, tarihte tecrübe edilmiş ilişkilere dayanan bir perspektif benimsenmesi hayati önem taşımaktadır. Dayanışma, tarihî bilgi, birikim ve tecrübeleri paylaşma üzerine inşa edilmiş bir Afrika perspektifine sahip olunmalıdır. Sömürgeciliğin eski ve yeni bütün formlarıyla Afrika Kıtası'na yeniden dönüşünün planlarının yapıldığı ve yeni sömürgeci güçlerin ortaya çıktığı bir zamanda, Türkiye'nin iş birliği ve dayanışma merkezli Afrika açılımı tarihî bir değer ifade etmektedir.

SOMALİ:

Bir Türkiye örneği

Suat BEYLUR
suat.beylur@ytb.gov.tr

Türkiye'nin Afrika politikasındaki ana noktalardan birini, Somali oluşturuyor... Nüfusunun tamamına yakını Müslüman olan bu ülke, dünyaya hâkim olan güçler tarafından "devletsizleştirilip" kendi kaderine terk edilirken Türkiye, Somali'ye yardımlarıyla tüm dünyaya örnek oluyor. Bunun son örneği ise Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın Mogadişu ziyaretidir.

Dünyanın 21'inci yüzyıldaki ana stratejik çekişme alanlarından birinin Afrika olacağı artık kesinlik kazandı. Sudan'ın petrol yataklarıyla tanınan güney bölgesinin uzun süren bir iç savaş sonrasında ayrılması ve bu ülkenin resmen ikiye bölünmesi son örneklerinden biri bu gelişmenin... Kenya ve Uganda'da yeni petrol ve doğalgaz yataklarının, Batı Sahra'da zengin uranyum kaynaklarının bulunması gibi gelişmeler, zaten fakirlikle mücadele eden bu kıtaya yeni siyasi istikrarsızlıklar taşıyacak riskler olarak değerlendiriliyor. Bu kez de Afrika, insanları nedeniyle değil, yer altındaki zenginlikleri nedeniyle dünyanın güçlü devletlerinin "büyük oyununa" sahne oluyor...

Türk dış politikası, özellikle son yıllarda "Sahra altı" olarak anılan Afrika coğrafyasına yakın ilgi gösteriyor ve Dışişleri Bakanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun deyişiyle "çıkarlar değil, ilkeler doğrultusunda" dünyanın tarihsel olarak yakın bu bölgesinde çalışmalarını yükseltiyor.

Bu gelişmenin en önemli örneği, Türkiye'nin Somali politikası oldu.

"Afrika Boynuzu" olarak adlandırılan son derece önemli stratejik bölgede, özellikle petrol yollarına hâkim bir noktada bulunan Somali, yıllardır sürdürülen "istikrarsızlaştırılma" politikası doğrultusunda artık "devletsiz" kalmış gözükken bir coğrafya ve Türkiye Cumhuriyeti bu ülkede yaşayan insanlara yardım konusunda dünyanın en kararlı devleti olarak dikkat çekiyor.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın gerçekleştirdiği Mogadişu ziyareti, bu kararlılığın en güzel örneklerinden birini oluşturdu.

Türkiye'nin mevcut politikası doğrultusunda Türk Hava Yolları'nın (THY), başka ülkelerin havayolları tarafından "riskli" bulunan Mogadişu seferlerini başlatması ve Somali'yi havayoluyla dünyaya bağlaması da dikkat çekti.

Bekir Bozdağ'ın anlamlı ziyareti

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın, THY'nin Mogadişu seferlerinin başlaması nedeniyle bu ülkeye yaptığı ziyaret, Mogadişu'da Türkiye'nin yardımlarıyla yapılmış Şifa Hastanesi başta pek çok sosyal kurumu hizmete açması anlamlıydı. Mogadişu dönüşünde açıklamalarda bulunan Bekir Bozdağ'ın şu sözleri de Türkiye'nin Afrika'ya dönük içten yaklaşımını göstermesi bakımından önemliydi:

“Yetkililerin bize ifade ettiğine göre Türkiye'nin gelmesiyle birlikte Somali'nin tarihi değişti. Ölmüş umutları yeniden dirildi ve Türkiye'yi değişimin, umudun adı olarak görüyorlar.” “Biz Türkiye olarak iç huzur ve barışın temin edilmesini muhataplarımıza her defasında ifade ediyoruz. Sayın Başbakan da ifade etti. Bugün görüşmemizde yine aynı düşüncelerimizi ifade ettik. Türkiye'nin iç barışın temin edilmesi konusunda olumlu neticeler alınmasından memnuniyet duyacağımızı ifade ettik. Bu konuda her türlü yardıma desteğe hazır olduğumuzu kendilerine ifade ettik. Askerin ve polis eğitimiyle ilgili bizden de talepleri var. Ancak uluslararası bir sözleşme yapıldıktan sonra gerçekleşebilecek bir durum. Kısa vadeli işler olarak görülüyor. Talepleri var görüşülüyor.” “Sokaklarda gezen in-

san göremezsiniz. Pazar alışverişi yapan, çalışan insanları da göremezsiniz. Mogadişu için söylüyorum. Tek bir tane inşaat göremezsiniz. Şimdi her tarafta inşaat ve çalışma olduğunu görüyoruz. En önemli nedeni Türkiye'nin gelmesi. Yetkililerin bize ifade ettiğine göre Türkiye'nin gelmesiyle birlikte Somali'nin tarihi değişti. Ölmüş umutları yeniden dirildi ve Türkiye'yi değişimin, umudun adı olarak görüyorlar. Başbakanın gelişini tarihi bir adım, büyükelçilik açılışını ikinci adım, THY'nin doğrudan uçuşunu üçüncü adım görüyorlar. THY ile Somali'nin dünya-

ya, dünyasında Somali'ye bağladığını düşünüyorlar. ‘Türkiye elini attı, Somali değişecek, insanlar umutla çalışmaya başladı.’ diyorlar. 500'e yakın Somalili, buradaki Türk kuruluşlarında çalışıyor. Piyasaya para aktarıyoruz. TİKA'nın koordinasyonuyla STK'lar arasında uyum var. Çalışmalar da bu uyumun bir göstergesi. Kamu kaynaklarından şu ana kadar hatırı sayılır bir harcamamız yok. Neredeyse harcamanın tamamı milletimizin verdiği yardımlarla yapılıyor. Ülkenin tamamına yardım yapmaya çalışıyoruz. İki tane kalkınma ofisi kuracağız.”

EĞİTİM İÇİN TÜRKİYE

Hasan ER / Nazlı Ceren AKÇAY hasan.er@ytb.gov.tr / ceren.akcay@ytb.gov.tr

Türkiye, geleceğini güçlü bir üniversite eğitimi üzerine inşa etmek isteyen öğrencileri, yüksek standartlarda burs imkânlarıyla uluslararası kalitedeki üniversitelerine çağırıyor.

Türkiye Bursları ile Türkiye’de eğitim alan öğrenciye geniş imkânlar sunuluyor. Öğrenci, kazandığı burs ile herhangi bir ücret ödemediği üniversiteye kaydolabiliyor ve üniversitelerin sağlık hizmetlerinden yararlanabiliyor. Bununla birlikte her ay belli bir miktarda burs ücreti de öğrencinin hesabına yatırılıyor. Dünyanın bütün ülkelerinden gençler, şu anda Türkiye’de eğitim alan 15 bin öğrenciye katılabilirler.

Öğrenci odaklı bir anlayışa sahip olan ve akademik rehberliği önemseyen Türkiye Bursları kendine güvenen öğrencilere eşsiz bir deneyim sunuyor.

Alacağınız eğitim ile sahip olduğunuz özellikleri geliştirecek, yeni bakış açıları kazanacak ve kariyerinizde sizi avantajlı kılacak bir donanıma sahip olacaksınız.

Mühendislikten tarihe, işletmeden öğretmenliğe, tıptan ilahiyata geniş bir bölüm yelpazesi ve Türkçe, İngilizce veya Fransızca dil seçenekleriyle Türkiye’nin en iyi üniversitelerinde geleceğinizi siz şekillendirebilirsiniz.

Türkiye’nin dünya standartlarına sahip en kaliteli üniversitelerinde tıp, iktisadi ve idari bilimler, mühendislik, iletişim, ilahiyat, ziraat, eğitim ve mimarlık fakültelerinde eğitim görebilirsiniz.

DÜNYA’NIN HER ÜLKESİNDEN ÖĞRENCİYE BURS

Türkiye her yıl dünyanın her ülkesinden binlerce öğrenciye burs sağlıyor. Arnavutluk’tan Angola’ya, Türkmenistan’dan Haiti’ye 150’den fazla ülkenin vatandaşı Türkiye’de devlet bursu ile eğitimlerine devam ediyor. Bu yıl itibarıyla 15.000’in üzerinde uluslararası öğrenci burslu olarak Türk üniversitelerinde okuyor.

Burslar başarılı öğrencilere lisans, yüksek lisans, doktora, araştırma ve

yaz kursları alanlarında veriliyor. Yapılan başvurular içinden en başarılı öğrenciler belirleniyor ve istedikleri bölümlere yerleşmeleri sağlanıyor. Öğrenciler için Türkiye’ye geldikten sonra da akademik ve kültürel uyumlarını kolaylaştırmak amacıyla çeşitli etkinlikler düzenleniyor. Türkiye Bursu ile eğitim alan bir öğrencinin kendini yalnız hissetmemesi için üniversiteler ve kamu kuruluşları birlikte çalışıyor.

Türkiye Bursları ile Türkiye’de eğitim alan öğrenciye geniş imkânlar sunuluyor. Öğrenci, kazandığı burs ile herhangi bir ücret ödemediği üniversiteye kaydolabiliyor ve üniversitelerin sağlık hizmetlerinden yararlanabiliyor. Bununla birlikte her ay belli bir miktarda burs ücreti de öğrencinin hesabına yatırılıyor. Burs ücreti, bir öğrencinin Türkiye’de rahat bir şekilde eğitimini devam ettirmesi ve sosyal imkânların tadını çıkarması için yeterli. Aynı zamanda öğrencilere barınma desteği de veriliyor. Lisans öğrencileri, standartları yüksek öğren-

ci yurtlarında kalmakla birlikte, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurt veya kendi imkânlarıyla tutacakları ev için para yardımı yapıyor. Ayrıca kazandıkları bölüme başlamadan önce alacakları Türkçe dil eğitimi ile ülkelerinden Türkiye'ye gidiş dönüş uçak bileti de burs kapsamında. Burslar, bir yıla kadar Türkçe dil öğrenimi ve hazırlık dahil akademik lisans eğitimi süresince veriliyor.

TÜRKİYE BURSLARINA KİMLER BAŞVURABİLİR?

Türkiye Bursları, yabancı ülke vatandaşlarına sunulan bir burs programıdır. Başvurabilmek için Türkiye Cumhuriyeti dışındaki herhangi bir ülkenin vatandaşı olmanız ve vatandaşı olduğu ülkede ikamet etmeniz gerekmektedir. Ayrıca başvurunun yapıldığı yılın 1 Ocak tarihi itibarıyla, lisans burslarına başvuracak adaylar için 21, yüksek lisans programlarına başvuracak adaylar için 30, uzmanlık ve doktora programına başvuracak adaylar için 35 yaşından gün almamış olmak şartı aranmaktadır. Başvuruda, öğrencilerin bildirdikleri akademik puan türünde (lise diploma notu/lise bitirme sınavı notu/üniversite giriş sınavı puanı/uluslararası sınav puanı veya diploma notu belli değilse o döneme kadar alınan genel not ortalaması vb. akademik değerlendirme ölçütlerinden herhangi birinden) en az % 60 düzeyinde puana sahip olmaları da diğer bir genel şarttır.

Burs programlarına özel başvuru şartları için:

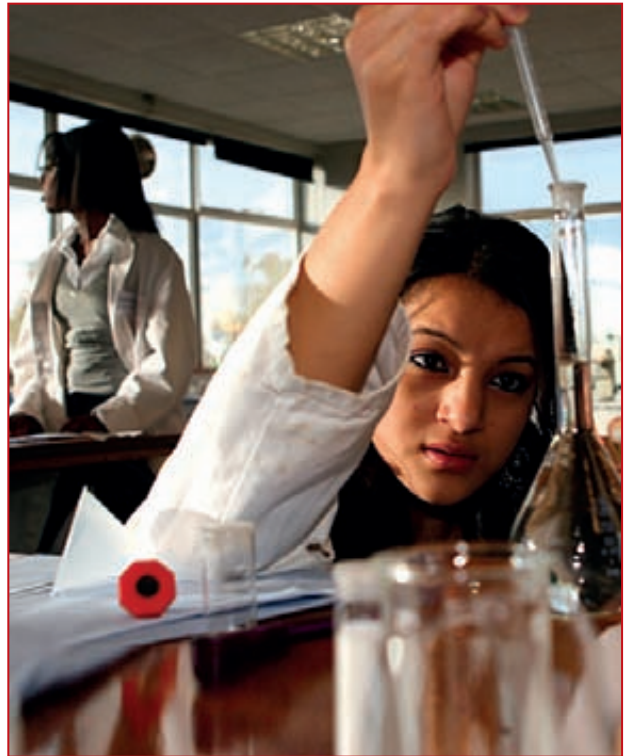
www.turkiyeburslari.gov.tr/www.trscholarships.org

NASIL BAŞVURU YAPABİLİRİM?

Başvurularınızı İnternet adresinden veya yaşadığınız ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliklerinden yapabilirsiniz. www.ytb.gov.tr veya www.turkiyeburslari.gov.tr / www.trscholarships.org adresinden başvuru yapacak olan adaylar istenen belgeleri elektronik sisteme yükleyerek başvurularını kolayca tamamlayabilir. Doğrudan Türkiye Cumhuriyeti Temsilciliklerine giderek ya da posta yoluyla başvuru yapacak adaylar ise gerekli belgeleri başvuru bitiş tarihi mesai bitimine kadar temsilciliklere ulaştırarak başvurularını gerçekleştirir.

BAŞVURU BELGELERİ NELERDİR?

Lisans, yüksek lisans, doktora ve araştırma burslarına başvurmak için farklı belgeler istenmektedir. Her burs programı için gerekli belgelere www.ytb.gov.tr veya www.turkiyeburslari.gov.tr / www.trscholarships.org adreslerinden veya Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliklerinden ulaşabilirsiniz.

ÖĞRENCİ HİKÂYESİLERİ

Hasan ER hasan.er@ytb.gov.tr

Dinara / KIRGIZİSTAN

“Benim Artık İki Vatanım Var”

Isıkata, Kırgızistan’ın kuzeyinde şifalı sularıyla ün salmış mistik bir Uygur şehri. Dinara 3 kardeşi ve annesiyle birlikte uzun yıllar iki dağ arasına kurulmuş bu şehirde yaşadı. Türkiye Bursu’yla üniversiteyi tamamladı ve radyo-televizyon-sinema alanında da yüksek lisansını bitirmek üzere. 17 yaşında geldiği Türkiye’de bizim kültürümüzle büyüdüğünü söylüyor.

“O cam bardaklardaki çay ikramı bile benimmiş gibi geliyor. Sahiplendim.”

Uygurların yoğun olarak yaşadığı Kırgızistan’ın Iskata şehrinde yaşıyordu ailesiyle birlikte. Ya Iskata’da devam edecekti eğitimine ya da Bişkek’teki Kırgız Türk Anadolu Kız Lisesi’nde.

Kızının farklı dilleri de öğrenmesini istiyordu annesi, dünyayı ve kendisini daha iyi tanımasını. Elinden tutup götürdü Kırgız-Türk Lisesine. Giriş sınavında başarılı olunca Dinara, okulda Türkçe öğrenmeye başladı ve yavaş yavaş üniversiteyi Türkiye’de okuma isteği oluştu içinde.

Lise boyunca okulda düzenlenen tiyatro oyunlarında rol aldı, yılbaşı aktivitelerinin değişmez sunucusu oldu. Sosyal ve aktif bir öğrenciydi. Kararını verdi: “Kendimi bu alanda geliştirmeliyim.”

Türkiye’de moda tasarımı üzerine yaptı lisans eğitimini. “Aslında moda tasarımı çok isteyerek seçmedim hatta radyo-televizyon-sinema okuyamayacağım için üzülmüştüm de biraz ama Türkiye’de okumak cezbedi beni.” diyor Dinara. Kısa zamanda okuduğu bölümün de sanatın bir parçası olduğunu ve bu alanda da başarılı olacağını keşfetti. Başarılı bir şekilde tamamladı gerçekten de üniversiteyi, annesini gururlandırarak.

Yine de kendini ait hissettiği alana kayıtsız kalmadı ve yüksek lisansını radyo-televizyon-sinema bölümünde yapmaya karar verdi.

İddialı ve cesur bir amacı var Dinara’nın: “Kırgızistan’daki üniversitelerde radyo televizyonculuk eğitimi yeterli değil, akademisyen olarak bu alanda eğitim vermek istiyorum yani radyo ve televizyonu Kırgızistan’da geliştirmek istiyorum.”

Kendi deyimiyle hayat üniversitesini Türkiye sayesinde bitirdi. Kapalı bir kutudan dünya görüşü kazanabileceği bir yere geldi. Daha olgun kararlar verebilme ve hayata daha olgun bir bakış açısı ile yaklaşabilme yeteneği kazandı. Ve yine ekliyor “Bunlar da Türkiye sayesinde...”

Ülkesine döndüğünde tatlı bir tebessümle hatırlayacak Türkiye’yi. “Benim artık hem Kırgızistan vatanım var hem de Türkiye vatanım var.”

Yusuf EMİN / MAKEDONYA**“Hedefim, Balkanlar ile bağ kurmak”**

Bugün Makedonya'daki Yusuf'tan 180 derece farklı bir Yusuf var karşınızda. Kendine daha fazla güvenen, çalışkan, ne istediğini bilen ve istekli. Hep ilginç şeyler yaşamış Yusuf. Yugoslavya'da doğmuş ama Makedonya'da büyümüş. Ailesi tıp okumasını isterken o gizlice kendi istediği bölüm olan Radyo-Televizyon-Sinemayı tercih etmiş. Makedonya'nın gelecekteki medya patronu Yusuf Emin...

Yusuf, çocukluğundan itibaren hep hareketli ve yerinde duramayan biri olmuş. Sürekli bir şeyler üretmek veya yapmak isteyen bir çocukmuş. “Farklılaşayım, sivrileşeyim sınıfta 20 kişi varsa o 20 kişiden göze batan tek kişi ben olayım isterdim.” diyor. Lisede Özel Yahya Kemal Türk Kolejine başlamasıyla enerjisini başka alanlara yönlendirmeyi başarmış. Ailesi Türkiye’de üniversite eğitimi alması fikrine büyük destek veriyor ama Yusuf’un planları onların istediğinden biraz farklı. Yusuf medya ile ilgili alanlara yönelmek isterken ailesi onun doktor veya avukat olmasını istemiş. Ama Yusuf istediğini elde etmeye alışkın ve nasıl alacağını bilen bir genç. İdealleri doğrultusunda Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesini kazanıyor. Türkiye Bursuyla ve ailesinin haberi olmadan... Onlar da zamanla alışıyor Yusuf’un tercihlerine çünkü başarılı ve mutlu olduğunu görüyorlar. Gostivar Türk Tiyatrosu’ndaki bir oyunda adından söz ettirmesi de etkiliyor ailesini ve böylece Yusuf’un Türkiye sevgisini başlıyor...

“Hayallerimi Türkiye’ye gelince daha iyi yoğurmaya başladım. Ülkeme dönünce ne yapmak istiyorum artık daha eminim. Türkiye’de Balkan ülkelerini tam olarak bilmiyorlar. Balkanlarda da Türkiye’yi yeterince tanımıyorlar. Azerbaycan’la, Özbekistan’la, Türkmenistan’la bu tür ortak platformlar kuruluyor. Neden Balkanlarla da olmasın?”

Kendisini bir nevi kültür elçisi olmaya adanmış Yusuf. Türkiye’yi kendisinin gördüğü gibi her Makedon’un ve Arnavut’un da görmesini istiyor.

Kendine güvenmeyi ve doğru kararları tek başına almayı öğrenmiş burada. “Makedonya’da problemlerimden kurtulmak için başkalarına sığınma şansım vardı ama Türkiye’de kendi ayaklarım üzerinde durmayı öğrendim.” diyor.

Makedonya’da yapamayacağı işleri şimdiden başarmış. “Gazetecilik ya da basın-yayıncıdan mezun olan birçok kişinin yapamadığı işleri, gerçekleştiremediği hayalleri ben daha üniversite 2. sınıfta Türkiye Cumhuriyeti’nin sayesinde yapabiliyorum .”

“Türkiye’yi her zaman hatırlayacağım ama kendimi de Türkiye’ye her zaman hatırlatacağım. 45 yaşına geldiğimde bir kanalın yöneticisi, genel yayın yönetmeni olmak veya kendi kanalına sahip olmak istiyorum. Türkiye’yle Makedonya arasında doğrudan yayın yapan; Saraybosna’dan, Kırcaali’den, Gümölcine’den, Balkan ülkelerinin belirli şehirlerinden programlar yapan ve bu sayede Türkiye’yi Balkanlara, Balkanları Türkiye’ye yakınlaştıran bir televizyon kanalı en büyük hedefim. “

Anadolu'nun bilime açılan kapısı: ERCIYES ÜNİVERSİTESİ

Anadolu, dünyanın yakından takip ettiği bir yükselişi gerçekleştiriyor. Ülkenin dört bir yanında kurulu organize sanayi bölgelerinde yaşanan üretim patlaması, Türkiye'yi, dünyanın en güçlü ekonomilerinden biri yapıyor. Bu ekonomik ve sosyal yükselişi tamamlayan güç ise üniversiteler...

Türkiye'nin üniversite eğitimine kavuşmamış kenti kalmadı. Bilim dünyasına yapılan yatırımlar artık ülkenin kasabalarına kadar uzanıyor. Anadolu'da giderek güçlenen üniversitelerden biri de Kayseri'de kurulu Erciyes Üniversitesi...

Erciyes Üniversitesi, 40 binin üzerinde öğrencisi, 2 binden fazla akademik personeli ile tıptan mimarlığa, mühendislikten güzel sanatlara pek çok alanda, özellikle son yıllarda, adından söz ettirmeye başladı. Anadolu'nun dünyaya kazandırdığı son bilim merkezlerinden biri olan Erciyes, üniversite incelemelerimizin ilk konuğu oldu.

“Araştırmacı üniversite olmak önemli”

Prof. Dr. Fahrettin Keleştemur
Erciyes Üniversitesi Rektörü

Erciyes Üniversitesi adını hemen yanı başında bulunan, Türkiye'nin doğa harikalarından biri olan heybetli Erciyes Dağı'ndan alır. 1968 yılında kurulan Gevher Nesibe Tıp Fakültesi ile temelleri atılan üniversitenin kuruluşu 1978 yılında tamamlandı. Kayseri şehrinin ilk üniversitesi olma özelliği taşıyor. Kayseri eski Hitit uygarlığının merkezi olan Kültepe'nin üzerinde kurulmuş bir şehir ve yüzyıllardır birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış. Kayseri büyüdükçe Erciyes Üniversitesi de büyümüş ve Erciyes, bugün bünyesinde 16 fakülte, 4 yüksekokul, 9 meslek yüksekokulu, 7 enstitü ve 21 araştırma merkezi bulunduruyor.

Akademisyen kadrosunun geniş olması ve bundan dolayı öğrencilerle akademisyenlerin birebir diyalog içinde olabilmesi, öğrencilerin gerek derslerde gerekse ders dışı zamanlarda ilgi duydukları alanlarda kendilerini daha fazla geliştirme imkânına sahip olmaları Üniversitenin en güçlü özelliklerinden biri olarak dikkat çekiyor.

Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Çin Japonya, Güney Kore ve Rusya gibi dünyanın farklı ülkelerinden Erciyes Üniversitesine ders vermeye veya araştırma yapmaya

Eğer bir üniversite sadece eğitim fonksiyonunu yerine getiriyorsa o üniversitenin ilerlemesi mümkün değildir. Önümüzdeki dönemde üniversiteler, eğitim üniversiteleri ve araştırma üniversiteleri olarak ikiye ayrılacak. Biz altyapısı hazır bir üniversiteyiz ve araştırmacı üniversite olmaya adayız. Son üç yıl içerisinde çok sayıda araştırma merkezi kurduk ve bu merkezlerde görev alacak öğretim üyelerini dünyanın önemli merkezlerine göndererek eğitim almalarını sağladık. Bu elemanlarımızın üniversitemize dönerek çalışmaya başlamalarından sonra Erciyes Üniversitesi çok farklı bir yapıya kavuşacaktır. Erciyes Üniversitesinin hedefi, cumhuriyetin kuruluşunun 100. yılında, 2023'te dünyanın ilk 500 üniversitesi arasına girmektir.

gelen 1000'e yakın bilim adamı ve öğrenci, üniversitenin uluslararası vizyonunun önemli bir parçasını oluşturuyor. Dışa açık ve yenikleri yakından takip eden bir yaklaşımla eğitimde, bilimde ve kültürel çalışmalarda dünya standartlarını hedefliyor Erciyes. Bu amaçla yurtdışındaki üniversiteler ile iş birlikleri kuruluyor ve değişim programlarını yakından takip ediliyor. Sokrates, Erasmus ve Da Vinci programlarının aktif bir katılımcısı olan Erciyes Üniversitesi için akademisyenlerin ve öğrencilerin değişim programları yoluyla farklı bakış açılarına sahip olmaları büyük önem taşıyor.

Erciyes Üniversitesi, öğrencilerin kendilerini ifade edebilmeleri için birçok fırsat sunuyor. Öğrenciler,

üniversitede akademik ve idari organlar ile iletişimi güçlendirmek amacıyla oluşturulan öğrenci temsilciler konseyi ile yönetimde doğrudan söz sahibi olabiliyor. Bununla birlikte, öğrenciler tarafından yönetilen öğrenci kulüpleri de kampüs yaşamının vazgeçilmez bir parçası.

Üniversite kampüsü bir öğrencinin ihtiyaçlarını tam olarak karşılayabilecek şekilde düşünülmüş. Kadir Has Merkez Kütüphanesi, akademik bir çalışma için gerekli olan çoğu olanağa sahip. Hem kitap zenginliği hem de elektronik donanımı ile emsalleri arasında ön plana çıkıyor. Öğrencilerin ders dışında zaman geçirebileceği ve ilgilendikleri alanlarda kendilerini geliştirebilecekleri çeşitli sosyal imkânlar

da mevcut. Basketboldan raftinge, hentboldan yüzmeye hemen hemen sporun her dalında üniversitenin takımı bulunuyor. Ayrıca müzik, tiyatro, halk oyunları, sinema gösterileri, bilişim etkinlikleri de yıl boyunca devam ediyor ve özellikle bahar bayramında zirveye ulaşıyor.

Yarisından fazlası burslu olan 600'ün üzerinde uluslararası öğrenci Erciyes'te eğitimlerine devam ediyor. Uluslararası öğrenci ofisi, öğrencilerle birebir iletişim kuran ve herhangi bir sorunları olduğunda öğrencilerin rahatça ulaşabilecekleri bir yapıda. 2023 yılında dünyanın en iyi ilk 500 üniversitesi arasına girmeyi amaçlayan Erciyes için uluslararası öğrencilerin sayısının artırılması, bu amaç doğrultusunda önemli bir hedef.

SAYILARLA ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

Öğrenci	42500
Değişim Programlarına Gönderdiği Öğrenci	137
Akademisyen	323 Profesör, 197 Doçent, 405 Yrd. Doçent, 159 Öğretim Görevlisi, 806 Araştırma Görevlisi, 137 Okutman, 56 Uzman, 2 Çevirmen, 1 Eğitim Öğretim Planlamacısı
Uluslararası Öğrenci	651
Fakülte	16
Araştırma Merkezi	21
Yüksekokul	4
Meslek Yüksek Okulu	9
Enstitü	7

ankara üniversitesi
tömer
1984

“Turkey’s Leading Language Centre”

New Hitits
Turkish for Foreigners

EU Accredited
TÖMER Portfolio

Turkish Summer
Camp **2012**

distanceTurkish
learning**center**

www.distance-turkish.com

UTS

Distance Turkish Test
www.tomer.ankara.edu.tr/uts

read*turkish
Platform for Reading Turkish Texts

teach*turkish
Turkish Teacher Training Program

dia*turkic
Dialogues in Turkic Languages

dia*lecture
Multilingual Language Learning Platform

11 branches
in 7 cities around
Turkey

www.tomer.ankara.edu.tr

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı

YTB'DEN HABERLER

Deniz DOĞAN deniz.dogan@ytb.gov.tr

► TÜRKİYE'DEN AİLE HASRETİNE SON!

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Türkiye'de okuyan öğrencilerin aile hasretine son verecek uygulamanın müjdesini verdi. Türkiye, burslu misafir öğrencilere yılda bir kez ülkelerine gidiş-dönüş uçak biletini verecek.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından Türkiye Cumhuriyeti burslusu olarak Türkçe öğrenim merkezlerinde dil eğitimi gören ve doğrudan yükseköğrenimlerine başlayan yabancı uyruklu öğrencilerin bir araya geldiği "Uluslararası Öğrenci Buluşması", Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın ev sahipliğinde, Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer ve çok sayıda davetlinin katılımı ile ATO Kongre Merkezi'nde düzenlendi.

Program, "Merhaba Türkiye" adlı slayt gösterisiyle başladı. Daha sora yabancı uyruklu öğrenciler, çeşitli dans gösterileri sundu, şarkılar söyledi. Duygularını paylaşmak üzere sahneye çıkan Kazakistanlı öğrenci Meruyet Pombelova, Türkiye'de hiç yabancılık çekmediğini, herkesin kendilerine çok yakın davrandığını belirtti. Türkiye'de çok mutlu olduğunu anlatan Pombelova, "Ancak bizim isteklerimiz de var. Ankara'da da burslu ve yabancı öğrencilere ücretsiz toplu taşıma için kart verilmesini istiyoruz. Yılda bir kez de ülkemize gidiş-dönüşlerde ulaşım imkanımızın sağlanmasını, ayrıca akademik kadrolardan bize kontenjan ayrılmasını istiyoruz." diye konuştu. Nijerya'dan gelen Abdulwahab Giwa ile Arnavutluk'tan gelen Fredinant Hasmuça da Türkiye'ye geliş hikâyelerini ve burada yaşadıklarını anlatarak kendileriyle ilgilenen tüm kurumlara teşekkür etti.

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ: "Daha fazla bilgiyi, tecrübeyi paylaşmak istiyoruz."

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, yaptığı konuşmada, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin, değişimi ve ye-

niligi gözeterek uyguladigi politika- larla kendi insaninin yaninda baska ülkelerdeki insanlara da hizmet vermek ve onlarla iş birliği içinde dünyanın bilim, sanat ve her alanda gelişmesine daha fazla katkı sunmak için "Türkiye Bursları" nı başlattığını söyledi.

Bundan önceki dönemde farklı isimlerle yıllarca devam eden bursların yeni dönemde "Türkiye Bursları" adıyla birleştirildiğini ifade eden Bozdağ, bursların, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın koordinasyonunda, müsteşarlık düzeyinde bir teşkilat tarafından ortak paydaşlarla yürütülmesinin kararlaştırıldığını bildirdi.

Başbakan Yardımcısı Bozdağ, amaçlarının daha fazla bilgiyi, tecrübeyi paylaşmak, kültürler arasında akışkanlığı sağlamak ve ülkeler arasındaki köprüleri güçlendirmek olduğunu vurguladı.

Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer: "Bu süreçte tüm kurum ve kuruluşlar eğitiminizi huzurlu bir şekilde sürdürmenizi sağlamak için tüm imkânlarınızı seferber edecektir."

Uluslararası Öğrenci Buluşması'nda konuşan Bakan Ömer Dinçer, küre-

selleşen dünyada iletişim teknolojilerinin katkısıyla artık çok uzak yerlerin birbirine yaklaştığını, gençlerin önündeki eğitim fırsatlarının arttığını söyledi.

Milli Eğitim Bakanlığının 1960 yılından bu yana çeşitli ülkelerden öğrencilere Türkiye'de eğitim imkânı sağladığını hatırlatan Bakan Dinçer, "Türkiye Bursu" ile şu an 57 üniversitede toplam 10 bin 412 öğrencinin öğrenimine devam ettiğini söyledi.

Uluslararası öğrencilerin ailelerinden uzakta zorlu ve anlamlı bir süreçte eğitim geçirdiğini ifade eden Bakan Dinçer, "Bu süreçte tüm kurum ve kuruluşlar ile görevli personel sizlere destek olmak, eğitiminizi huzurlu bir şekilde sürdürmenizi sağlamak için tüm imkânlarınızı seferber edecektir. Dileğimiz ülkemizde kalacağınız eğitim süresi içerisinde, hayatınızın ve gençlik yıllarınızın en güzel günlerini ve en anlamlı anlarını geçirmenizdir." dedi.

Başkan Kemal Yurtnaç: "Misafir öğrencilerin sayısını artırmayı istiyoruz."

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Kemal Yurtnaç ise UNESCO verilerine göre dünya ge-

nelinde 3 milyon 400 bin yabancı öğrencinin bulunduğunu söyledi. Türkiye'de 147 ülkeden gelen 11 bini burslu 26 bin misafir öğrencinin olduğunu ifade eden Başkan Yurtnaç, bu öğrencilerin sayısını artırmayı amaçladıklarını bildirdi.

Uluslararası geçerliliği bulunan bir diplomaya sahip olacak misafir öğrencilerle Türkiye'nin kültürel zenginliğini de paylaşmak istediklerini anlatan Başkan Yurtnaç, bu öğrencilerle ilgili çalışmaların çeşitli kurumların koordinasyonuyla yapıldığını ifade etti.

"Türkiye Bursları" ile kamu kaynaklarının daha rasyonel şekilde kullanılacağını vurgulayan Kemal Yurtnaç, burslar için 70 ülkenin farklı burs programlarının incelendiğini, 116 üniversitenin yanı sıra bakanlıklardan ve büyükelçiliklerden görüşlerin alındığını söyledi.

Başkan Yurtnaç, "Bu görüşler çerçevesinde bütüncül bir stratejiyle, ekonomik, sosyal hedefleri olan, ülkemizin ve bölgemizin küresel vizyona uyumlu, insan odaklı dört ana temel üzerinde 23 farklı burs programı oluşturduk." diye konuştu.

"Hollanda Buluşması" programına sivil toplum kuruluşu temsilcileri, siyasetçiler, iş adamları, akademisyenler ve eğitimcilerden oluşan yaklaşık 500 kişi katıldı. Program kapsamında Rotterdam kentindeki İslam Üniversitesi ile Avrupa İslam Üniversitesini ve Mevlana Camisi'ni ziyaret eden Başbakan Yardımcısı Bozdağ ve beraberindeki heyet, vatandaşlarımızla sohbet etme fırsatı buldu.

Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) tarafından düzenlenen 'Hollanda Buluşması' vatandaşlar tarafından tarihî bir gün olarak değerlendirildi.

HOLLANDA'DA ANLAMLI BULUŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ ve beraberindeki heyet üç günlük Hollanda ziyaretinde bu ülkede yaşayan Türkler ile buluştu. Çalışma ziyareti kapsamında 2-5 Şubat tarihleri arasında Hollanda'da temaslarda bulunan Başbakan Yardımcısı Bozdağ ilk olarak Lahey'de Hollanda Göç, Uyum ve İltica Bakanı Gerd Leers ile bir araya geldi. Yapılan görüşmede, Hollanda'da yaşayan vatandaşlarımızın sorunları ve çözüm önerileri ele alındı.

Başbakan Yardımcısı Bozdağ, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından hazırlanan "Hollanda Buluşması" kapsamında Rotterdam "De Doelen" salonunda Hollanda Türk toplumunun özgün ve saygın temsilcileri ile bir araya geldi.

► TÜRK OCAKLARI'NIN 100. KURULUŞ YIL DÖNÜMÜ BAKÜ'DE KUTLANDI

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, resmi temaslarda bulunmak üzere gittiği Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de Türk Ocaklarının 100'üncü yıl dönümü etkinlikleri kapsamında Atatürk Kültür Merkezinde düzenlenen "Türk Ocaklarının 100. Yılında Türk Dünyasının, Dünyü, Bugünü, Geleceği" adlı konferansa katıldı ve bir konuşma yaptı. Bozdağ konuşmasında, Türk tarihinin en zor ve en buhranlı döneminde Türk Ocaklarının faaliyetlerine başladığını hatırlatarak "Bu Ocak, 600 yıllık İmparatorluğun parçalanmaya yüz tuttuğu bir zamanda, millî değerlerin muhafaza edilmesi ve Türk varlığının devam edilmesi için bir araya gelen fedakâr aydınlarımız tarafından kurulmuştur." dedi. Türk cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarını kazanmasının 20. yıl dönümünü geçen yıl kutladıklarını kaydeden Bozdağ, geçen 20 yılda birbirimizi daha yakından tanımak ve bir arada hareket etme tecrübemizin artması açısından önemli katkılar sağlandığını ve Türkiye'nin, bağımsızlıklarını kazandıkları ilk günden beri Türk cumhuriyetlerinin yanında olduğunu ifade etti.

Bekir Bozdağ ve beraberindeki heyet Azerbaycan Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in anıt mezarını ziyaret ettikten sonra Azerbaycan Başbakanı Artur Resizade ve Milli Meclis Başkanı Oktay Esedov ile görüşmelerde bulundu.

► "İLETİŞİM ÇAĞINDA DİASPORA ÇOK ÖNEMLİ"

YTB'nin konferans konuğu Prof. Dr. Deniz Ülke Arıboğan'dı ve "Yeni Enformasyon Çağında Diasporanın Rolü ve Önemi" başlıklı konuşmasında Türkiye'nin özellikle İslamofobiye karşı mücadelede izlemesi gereken stratejiyi anlattı.

Prof. Dr. Deniz Ülke Arıboğan, Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akra- ba Topluluklar Başkanlığında 'Yeni Enformasyon Çağında Diasporanın Rolü ve Önemi' konulu bir konferans verdi. Yoğun bir katılım ile gerçekleşen konferansta bütün hayalinin, Türkiye'nin sanayi toplumu olduğunu görmek olduğunu dile getiren Arıboğan, "Savaş uçağı, deniz altı üreten, uydu fırlatabilen bir ülkeye dönüştük. Her şey üretebiliyoruz. Sanayi toplumunu fazlasıyla yakaladık. Buradaki temel mesele, biz

otobüsü yakaladık ama otobüs gidiyor başka yere. Başka devletler, başka araçlara binmişler ve başka yerlere gitmişler. Sanayi sonrası denilen başka bir uygarlığa sıçramışlar." dedi. Bu sebeple sürekli kendimizi yenilememiz gerektiğini ifade eden Arıboğan, günümüz enformasyon çağında sosyal medyanın etkin kullanımının önemine vurgu yaptı.

Türkiye'nin uluslararası düzeyde büyüyen bir ülke olduğunu ve bir bölge gücü hâline geldiğini, dünya çapında da rol oynamaya talip bir ülke olduğunu dile getiren Arıboğan, Avrupa'da ise İslamofobinin önümüzdeki dönemin İslam'dan temizlenmiş Avrupa projesinin başlangıcı olacağını ve Avrupa'nın böyle bir yöne gireceğini düşündüğünü savundu. Ekonomik krizin de bunu tetiklediğini ileri süren Arıboğan, çekirdek Avrupa'da İslamofobi nedeniyle baskıların uygulanabileceğine dikkat çekti.

2003 yılında Bilgi Üniversitesinde uluslararası ilişkiler alanında profesör unvanı alan Arıboğan, 2006-2007 yılları arasında Bahçeşehir Üniversitesi Uluslararası İlişkilerden Sorumlu Rektör Yardımcılığı görevinde bulunmuştur. 2007-2010 yılları arasında da Bahçeşehir Üniversitesi Rektörü olarak görev yapan Prof. Dr. Deniz Ülke Arıboğan, Temmuz 2010 tarihinden itibaren İstanbul Bilgi Üniversitesi Mütavelli Heyeti Üyesidir. Yayınlanmış 8 adet kitabı bulunan Arıboğan akademik ve uluslararası çalışmalarına devam etmektedir.

► "VİZESİZ AVRUPA YOLUNDA TÜRKİYE"

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ile Akdeniz Üniversitesi iş birliğiyle 6 Mart 2012 tarihinde "Vizesiz Avrupa Yolunda Türkiye" paneli düzenlendi.

Moderatörlüğünü Akdeniz Üniversitesi Öğr. Üyesi Prof. Dr. Harun Gümrükçü'nün yaptığı panele Avrupa Birliği Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Hasan Nuri Yaşar, Hamburg Üniversitesinden Prof. Dr. Wolfgang Voegeli ve Lüksemburg Adalet Divanından Av. Dr. Rolf Gutmann da konuşmacı olarak katıldı.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkan Yardımcısı Dr. Gürsel Dönmez'in açılış konuşmasıyla başlayan panelde bir konuşma yapan Avrupa Birliği Bakan

Yardımcısı Prof. Dr. Hasan Nuri Yaşar, geçmişte işçileri ilgilendiren vize sorununun bugün, ticari alanlarda, iş adamlarında, hatta üst düzey bilimsel vizelerde dahi oluşabildiğine dikkat çekti. Vize sorununun yurt dışında yaşayan Türklerden daha ziyade Türkiye'de yaşayan vatandaşlarımızı rahatsız ettiğini dile getiren Bakan Yrd. Yaşar; artık mazlum değil, hakkını arayan bir ülke olduklarını ve konuya olağanüstü önem verdiklerini kaydetti.

Prof. Dr. Harun Gümrükçü ise vatandaşlarımızın yoğun bir şekilde tazminat davası açmalarının önemli sonuçlar doğuracağını kaydetti. Gümrükçü, davaların vatandaşlarımızın lehine sonuçlanmasının hem maddi kazanç anlamında hem de vizelerin kaldırılması yolunda olumlu bir gelişme olacağını ifade etti.

► "EKONOMİK KRİZLER İRKCİ SALDIRILARI TETİKLİYOR"

Türk Alman Bilimsel Araştırmalar Vakfı Başkanı Prof. Dr. Faruk Şen, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığında "Avrupa'da Artışa Geçen Ayrımcılık Hareketleri" konulu bir konferans verdi. Konferansta Prof. Dr. Faruk Şen, ekonomik krizlerin ırkçı saldırıları tetiklediğini ifade etti. Bu durumun ekonominin büyük krizlere girdiği Fransa, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Avusturya gibi ülkelerde ayrımcılık hareketlerinin daha da şiddetlenmesine neden olduğunu vurguladı.

▶ ANADOLU AJANSI'NDAN BALKAN AÇILIMI

Türkiye'nin bulunduğu bölgede gelişen ilişkileri doğrultusunda yeniden yapılanma sürecine giren Anadolu Ajansı artık Sırpça, Hırvatça ve Boşnakça yayına geçiyor. Ajans'ın Balkan temsilciliği Saraybosna'da açıldı.

Anadolu Ajansının Balkanlar Bölge Müdürlüğü Bosna Hersek'in başkenti Saraybosna'da hizmete girdi.

Balkanlar Bölge Müdürlüğü'nün açılışına, Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Bosna Hersek Üçlü Devlet Başkanlığı Konseyi Başkanı Bakir İzzetbegoviç, Anadolu Ajansı Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür Kemal Öztürk'ün yanı sıra çok sayıda milletvekili, belediye başkanı, din adamı, basın kuruluşu ve STK yetkilisi de katıldı.

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Anadolu Ajansının Balkanlar Bölge Müdürlüğü'nün Bosna Hersek'te açılmasının Balkanlar ve Bosna Hersek ile Türkiye arasındaki ilişkileri daha da güçlendireceğini söyledi.

Boşnakça, Hırvatça ve Sırpça yayına başlayacak olan Anadolu Ajansı, bu hizmetiyle özellikle bölge medyasına önemli haber, görüntü ve fotoğraf desteğinde bulunacak. Bölgenin ve ülkenin önde gelen televizyonları, gazeteleri ve İnternet haber siteleri Anadolu Ajansının Boşnakça, Hırvatça ve Sırpça yayınından ücretsiz olarak bir yıl boyunca yararlanacak.

▶ "TİKA'DAN BOSNA HERSEK'E BÜYÜK HİZMET"

TİKA, Bosna Hersek topraklarında Osmanlı'dan bu yana varlığını koruyan ve hâlen eğitim amaçlı olarak kullanılan binaların tadilatını üstlendi. "100 Mektep Projesi" 23.500 Boşnak öğrenci için devreye girdi...

TİKA ile Saraybosna Müftülüğü'nün iş birliğinde yürütülen "100 Mektep Projesi" hayata geçirildi. 11 Mart 2012 tarihinde Saraybosna'da Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ'ın da katılımıyla gerçekleştirilen etkinlikte bir konuşma yapan TİKA Başkanı Dr. Serdar Çam, Bosna Hersek'te geçtiğimiz yıl, onlarca okul tadilatı ve donanımı projesi tamamladıklarını ve Bosna Hersek'in her noktasında uygulanan eğitim projeleriyle Bosna'nın geleceğine yatırım yaptıklarını söyledi.

"100 Mektep Projesi" kapsamında Osmanlı'dan günümüze kadar varlığını devam ettiren 100 mektebin sınıflarının tam teşekküllü donanımını TİKA üstlendi. Boşnakların kendi kültürüne ilişkin bilgiye sağlıklı olarak erişebilme imkânının sağlandığı okullar yaklaşık 23.500 öğrencinin hizmetine sunuldu. Bu doğrultuda okulların ve burada eğitim veren öğretmenlerin ihtiyaç duydukları araç gereçler de TİKA tarafından sağlanacak.

▶ "YTB" 2 YAŞINDA

Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, kısa sürede çok önemli işleri başarmanın haklı gururunu yaşıyor. İkinci yılını 6 Nisan 2012'de kutlayan YTB, aradan geçen bu süre içinde kurumsallaşmasını tamamladı, yurt dışında yaşayan Türklerin ve kendini Türkiye'ye yakın hisseden herkesin yardımına koşmak, sorunlarını çözmek için çok önemli çalışmalara imza attı.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla kurulan ve 6 milyon vatandaşımızın yıllardır beklediği bir kurum olan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, uzman kadrosundaki gelişmeyle çok önemli araştırmalara da imza attı.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın geleceklerine yönelik perspektifler sunan Başkanlığımız, onların buldukları ülkelerde topluma adaptasyonunu ve katkılarını sağlamaya, yeni nesillerin Türkiye'yle bağlarını muhafaza etmesine, sivil toplum kuruluşlarının güçlenmesine, yaşadıkları ülkede dikkate alınmasına ve sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalarına devam etmektedir.

► ÜNİVERSİTE EĞİTİM REHBERİ YAYINLANDI

Lise eğitimlerini yurt dışında tamamlayıp üniversiteyi Türkiye'de okumayı tercih eden gençlerimiz için Başkanlığımızca bir rehber hazırlanmıştır. Merak edilen ve sıkça sorulan sorulardan hareketle hazırlanan rehberde Türk vatandaşlarının veya vatandaşlıktan izinle ayrılanların (mavi kart sahipleri de dâhil) Türkiye'deki üniversitelerde öğrenim görebilmeleri için izleyecekleri yollar anlatılmaktadır.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız için hazırlanan Türkiye'de Üniversite Eğitimi rehberine www.ytb.gov.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

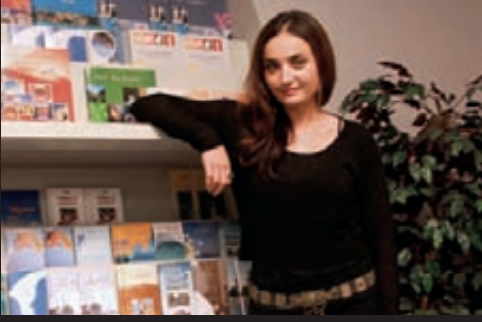
► 2012 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI AÇIKLANDI

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, görev alanına yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının başarılı çalışmalar yapabilmeleri için geliştirdikleri proje ve çalışmalara yönelik mali destek programlarını açıkladı. Başkanlık, kâr amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlara "Çağrı Esaslı Proje Desteği" ve "Doğrudan Proje Desteği" olmak üzere iki şekilde mali destek sağlamaktadır.

Çağrı esaslı proje desteğinde Başkanlık tarafından geliştirilen destek programlarına bağlı olarak, seçilen bölgedeki potansiyel başvuru sahipleri, belli bir dönem içerisinde ilgili başvuru rehberinde belirtilen konu ve şartlarda proje hazırlayıp sunmaya davet edilmektedir. Yapılacak değerlendirmeler sonucu, en başarılı projelerden toplam destek bütçesinin imkân tanıdığı kadarı mali desteğe hak kazanacaktır. Başvuruların alınması için son tarih 15.05.2012'dir.

Doğrudan proje desteğinde ise Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, kanunda belirtilen amaç ve hedeflerine yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşları veya ilgili diğer kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanan projelere doğrudan mali destek sağlamaktadır. Bu kapsamda sunulan projeler teslim edildikten kısa bir süre sonra başkanlıkça değerlendirmeye tabi tutulacak, desteklenmesi uygun görülen projeler öngörülen süre içerisinde proje sahiplerince uygulanacaktır. Program 30.11.2012 tarihine kadar açık olacaktır.

Başvuru belgeleri Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı internet sayfasından (www.ytb.gov.tr) temin edilebilir.

Türkiye, dünya sinemasının başkenti Hollywood'a "elçi" atadı

FADİK SEVİN ATASOY ATAKTA!..

Bir ülkenin tanıtımında Hollywood'un önemini artık çok iyi biliyoruz. Dünyada milyonlarca insanın izlediği bir filmde eğer ülkenizden "kötü" söz ediliyorsa insanların etkilenmesi mümkün değil... Türkiye, bazı Amerikan filmlerinde bu gerçeği yaşamış bir ülke... Bu nedenle, artık Hollywood'da güçlü bir sanatçıyla temsil edilme kararlılığını gösteriyor...

Fadik Sevin Atasoy, Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosluğunda "kültür ataşesi" olarak göreve başladı. Türkiye'nin ünlü sinema/teyatro oyuncusu, bu yolla hem mesleğini geliştiriyor hem de Amerikalı yapımcıları Türkiye'de film çekmeye davet ediyor.

Fadik Sevin Atasoy, ünlü bir oyuncu. Birçok film ve dizide oynadı. Şimdilerde ismini tekrar duyurdu, bu kez bir dizi ya da filmde aldığı rol ile değil, Türk sineması adına vereceği önemli bir hizmetle çıktı karşımıza. O artık, Türk sinemasının Hollywood'daki elçisi... Almanca, İngilizce ve İtalyanca bilen, sahne yeteneğini eğitimle pekiştiren Atasoy, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Los Angeles'ta kültür ataşesi olarak görevlendirildi. Ünlü Oyuncu, bundan böyle, Yeşilçam ile Hollywo-

od arasında köprü görevi üstlenecek. Türkiye'nin güzelliklerini Hollywood'a sunacak ve film çekimini teşvik edecek. Fadik Sevin Atasoy, yeni görevini, sanat hayatını ve gelecek planlarını ARTI 90'a anlattı.

"İsmimi Tiyatro Sahnesinden Almışım"

İsmimi, babamın daha ben doğmadan bir radyo oyunu olarak yazdığı "Fadik Kız" adlı bir oyundan almışım. Ne güzel bir tesadüf ki Devlet Tiyatrolarının perdelerini açtığı 1 Ekim gecesi doğmuşum. Babam o esnada tiyatro sahnesinde oynarken meslektaşının kulağına kızın oldu diye fısıldamasıyla doğum haberimi alıyor ve seyircilere belli etmeden adını Fadik koysunlar diyor.

"Çocukluğum Tiyatroda Geçti"

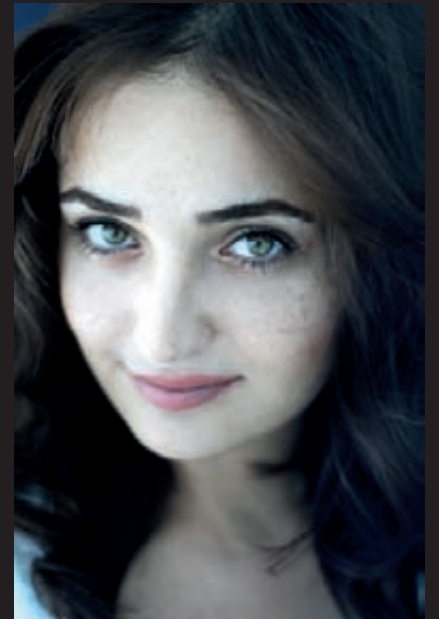
Çocukluğum devlet tiyatrolarının kulislerinde, turne otobüslerinde geçti. İlk sahneye çıkışım, babamın yönettiği Teneke adlı oyunla dört yaşındayken oldu. O oyunla daha o yaşta Selçuk Tiyatro Festivali'nde ilk ödülümü almanın gururunu yaşadım. İlkokula başlayınca TRT Ankara Radyosunun "Çocuklarla Başbaşa" programlarında sözleşmeli olarak çalışmaya başladım.

Radyodan hemen sonra TRT televiz-

yonundan çocuk oyuncu olarak teklif aldım. Bununla birlikte hem okula gidiyor hem de aynı zamanda Devlet Tiyatrolarında çocuk oyunlarında oynuyordum. Kendimi bildim bileli çalışıyorum, ortaokul ve lise yıllarım Devlet Tiyatroları ve TRT kurumları arasında mekik dokuyarak geçti.

"Sanat Dünyasının Her Aşamasından Geçtim"

Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesini birincilikle kaza-

nınca tercihim o yönde kullandım. Lisans eğitimimi tamamladıktan sonra yine aynı üniversitede yüksek lisansımı da yapıp oyunculuk sanatında diksiyon ve aksanlar üzerine tezimi verdim.

Rahmetli Cüneyt Gökçer'in asistanı olarak ve araştırma görevlisi olarak çalıştım.

Ardından iki sene üst üste Şef Güner Aykal yönetimindeki Bilkent Senfoni Orkestrası'nın Anadolu turnelerinde sunuculuk görevini üstlenerek tüm Anadolu'yu karış karış konserlerle gezdim.

Kültür ve Turizm Bakanlığı devlet tiyatrolarının açtığı sınavı kazanıp kadrolu oyuncu olarak Antalya devlet tiyatrolarında 5 sene hem oyuncu hem de bir yıl müdür yardımcılığı görevini üstlendim. Bulgaristan'da Türk Tiyatrosunun kurucu üyelerinden biri olup aynı zamanda açılış oyunu olan Carmen müzikalinde Carmen rolünü üstlendim ve tüm Bulgaristan'da turne yaparak Army tiyatrosu tarafından en iyi kadın oyuncu ödülüne layık gösterilen tek Türk kadın oyuncu oldum.

"Altın Portakal, Sinema Sevdamı Artırdı"

Türkiye'ye dönüşümde Haluk Bilginer'in teklifi üzerine "Cimri" adlı oyunda misafir sanatçı olarak rol aldım. Bu esnada "O şimdi Mahkum" filmi ile Altın Portakal ödülünü alıncaya tiyatro ile birlikte, sinema sevdam başlamış oldu. Ardından "Zeynep'in Sekiz Günü" filmi ile hem Ankara Film Festivali'nde en iyi kadın oyuncu hem de "Uluslararası İskenderiye Film Festivali'nde artistik başarı ödülünü aldım.

"Türk Sineması Yükselişe Geçti"

Türk Sineması, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın cabalarıyla son 6 yılda büyük bir ivme kazandı.

Türk Sineması, Berlin, Cannes ve Venedik Film Festivallerinden topladığımız ödüllerle Avrupa sineması içinde hak ettiği yere ulaşmıştır. 22 milyon seyircisi ile, kendi ülke sinemasını izleyen ülkeler arasında ise birinci sıraya yerleşti. Bu tablo, biz Türk sinemasının emektarları için gurur verici bir tablodur. Ne yazık ki Amerikan

Film endüstrisi içinde henüz sesimizi duyurmuş değiliz. Türk sineması gerek hikâye zenginliği gerekse doğal dokusu ve tarihi ihtişamı ile birçok dünya ülkesinden daha yüksek bir altyapıya sahiptir.

"Sinema, Çok Güçlü Bir Endüstri"

Şu an görev yapmakta olduğum Hollywood ise dünya sinemasının nabzının attığı yegane bölge. Sinemanın tarihinin doğduğu ve endüstrinin dünyaya yayıldığı merkez.

Bu öyle güçlü bir endüstri ki bir filmin içinde kullanılan bir ayakkabı kutusu bile dünya pazarında o ürünün artısını sağlayabiliyor. Teknolojik ürünler bile ilk önce bir sinema filminin içinde karakterin kullandığı bir obje olarak görücüye çıkıyor. Amerika'da bir filmin içinde yer almak üzere inşa edilen bir restaurant, filmin gösterime girmesi ile zincire dönüşüyor. Sinema sadece bilet kesilen ve seyirciyi ağlatan veyahut güldüren bir eğlence aracı değil, başlı başına dünyadaki en yaygın kitle iletişim aracı ve büyük bir endüstri.

"Dizilerimiz, Gücümüzü Artırıyor"

Ülkemizdeki dizi sektörünün gücü yadsınamaz, Ortadoğu, Rusya ve hatta Avrupa'ya dizi ihraç etmeye başladık. Neredeyse 500 milyon nüfusluk bir pazar elimizde bulunduruyoruz. Bu pazar Amerikan sinema endüstrisindeki en güçlü kaynağımızdır, Lakin Amerika ile ortak yapım sürecinde, diğer ülkelerin sahip olduğu teşvik ve hukuki şartların ivedi bir biçimde bizde de oluşturulması gerekmektedir. Bu hususta Bakanlığımız tarafından çalışma-

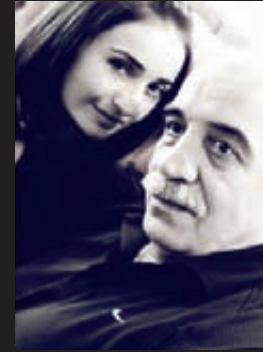
larımız devam etmektedir.

"Türk Sinemasını En İyi Şekilde Tanıtmaya Çalışıyorum"

Hollywood sinema sektörünün önde gelen şirketleriyle toplantılar düzenlemekteyim. Los Angeles İtalya Film Festivalinden aldığım davet üzerine sektörel anlamda ortak projeler için iş birliği hususunda projeler geliştirerek başkanlığımıza bir rapor sundum. Göreve gelir gelmez Los Angeles'ta ilk defa gerçekleşen bir Türk Film Festivali'nin düzenlenmesine katkı da bulundum. Ucla Üniversitesi ile yaptığım görüşmeler sonucunda özellikle sinema yazarlığı hususunda ülkemizdeki öğrenciler için bir seminer programı hazırlamaktayım.

"Babama Minnet Borçluyum"

Los Angeles'ta göreve başlamak üzere hazırlanırken ani bir haberle sevgili babam Sönmez Atasoy'u ebedi yolculuğuna uğurladık. Babam 40 seneyi aş-

kın bir süre Devlet Tiyatrolarında sanatçı, yazar ve yönetmen olarak hizmet vermiştir. Ankara Devlet Konservatuvarı'nda burslu oku-

muştur. Şimdi tek arzum, kendisinin yolundan giderek her sözünde minnet duyduğu Türkiye topraklarına, devletimize ve Türk sanatına layık bir biçimde bana vasiyet ettiği meseleyi onurlayla taşıyabilmektir.

“Avrupa vatan oldu!”

Serdar Donbay, Avrupa'daki Türkler arasında çok tanınan bir yüze sahip. STV'nin Avrupa kanalında haberleri sunuyor, “Madalyon” isimli de bir program sunuyor. Serdar Donbay, kendisine “gurbetçi” denmesinden rahatsız. “Artık “Avrupalı Türk” kavramına alışmalıyız.” diyor.

O, Avrupa'nın en meşhur yüzlerinden biri. Her gün milyonlarca Türk onu izliyor, haberleri ondan alıp merak ettiği sorulara yanıt arıyor. Samanyolu Avrupa Televizyonunun ekran yüzü Serdar Donbay'dan bahsediyorum. Çok sevdiği gazetecilik mesleğine, 15 yaşında, Samsun'da yayın yapan yerel bir televizyonda başlayan Donbay, mesleğini artık Avrupa'da sürdürüyor. Yaklaşık 9 yıldır, her akşam ana haber bülteni ve yapımcılığını da üstlendiği “Madalyon” programı ile Avrupalı Türklerin evlerine konuk olan Serdar Donbay ile Avrupa medyasını, yerel Türk basını ve “Yurtdışı Türkler”i konuştu.

“AVRUPA'YA EVLİLİK YOLUYLA GELDİM”

Gazetecilik mesleğine aslında çocuk denecek yaşta başladım diyebilirim. Daha 15 yaşında iken 1995 yılında Samsun'da yerel bir kanalda çok değer verdiğim bir ağabeyimin elime mikrofonu vermesi ile birlikte bu mesleğe adımımı atmış oldum. Samsun'da yaptığım spor haberleri ve programlar, Samanyolu televizyonunun dikkatini çekince, 96 yılının Nisan ayında İstanbul'da çalışmaya başladım. 2001 yılında eşimle tanıştım. Kendisi Almanya'da ya-

şadığı ve eğitimini sürdürdüğü için Almanya'da yaşamaya karar verdik. Ve böylece Almanya'ya yerleştim. 2003 yılında yayına başlayan Samanyolu Avrupa Televizyonunda çalışmaya başladım.

AMAÇ: SORUNLARI PAYLAŞMAK

Samanyolu Avrupa televizyonu çok önemli bir misyon edinmiştir. Yıllardır yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız maalesef sorunlarına çözüm bulacak, gündemden kendilerini haberdar edecek merciler bulmakta zorlandı. Sadece yazılı medya ile gelişmeleri takip etmeye çalıştılar.

Samanyolu Avrupa'nın Avrupa'da yaşayan Türk vatandaşlarına yönelik programlar ve haberler yapması ile birlikte vatandaşlarımız yaşadıkları ülkelerdeki gelişmeleri yakından takip etme ve sorunlarına çözüm bulabilecek uzmanlara rahatlıkla ulaşma imkanı buldular. Bizler burada vatandaşlarımızla aynı havayı soluduğumuz ve sorunlarını çok rahatlıkla anlayabildiğimiz için yaptığımız programlarda da bu konulara ağırlık veriyoruz. Amacımız, vatandaşlara en doğru bilgiyi vermek. Samanyolu Avrupa ana haberde bir çok Avrupa ülkesinde yaşanan güncel gelişmeleri seyircimize aktararak konu hakkın-

da bilgilendirmelerini sağlıyoruz. Yine “Sözün Özü” adlı bölümümüzde vatandaşlarımızın ne gibi sorunları olduğunu ve siyasilere neler bekle-diklerini ekrana taşıyoruz. Yalnızca Türkiye Türklerinin değil, Türk soylu herkesin sesi olduk. Son yaptığımız programda Almanya'da yaşayan Bulgar Türkleri ‘Yurtdışı Türkler Başkanlığı bize de sahip çıksın.’ dediler, bunu da buradan iletmek istedim.

“MADALYON” PROGRAMI VATANDAŞLARIN YANINDA

Sunuculuğunu yaptığım, aynı zamanda yapımcılığını da üstlendiğim “Madalyon” programında da birçok siyasiye konuk ederek vatandaşlarımızın sorunlarını bizzat kendilerine iletiyoruz. Aynı zamanda madalyon programında uyuşturucu sorunu, meslek eğitimi, çocuk eğitimi, gençlik dairelerine alınan çocukların durumu gibi birçok sosyal konuyu da ekrana taşıyarak vatandaşlarımızı bilgilendirmeyi görev edindik.

“TÜRK DİZİLERİ ÇOK İZLENİYOR”

Avrupa'daki Türkler uydu aracılığı ile Türk televizyonlarını yakından takip ediyorlar. Türkiye'deki izleyici kitlesi ile Avrupa'daki izleyici kitlesi farklılıklar arz edebiliyor. Artık aynı esp-

rilere gülünmediğini, olaylara farklı bakış açıları getirildiğini görebiliyoruz. Türkiye’de yapılan yayınları Alman kanalları ile kıyaslama imkânları olduğu için aradaki farkı görebiliyorlar. Ancak şu bir gerçek ki diziler Avrupa’da da geniş bir izleyici kitlesine sahip. Türkiye gündeminin tartışıldığı programlardan ziyade kendi sorunlarının irdelendiği programları daha çok tercih edebiliyorlar. Örneğin Madalyon programında helal gıdalarla ilgili bir bölümümüzde yüzlerce mail geldi. Yine burada yaşanan sorunlarla ilgili programlara katılım oldukça yüksek oluyor. Yani Avrupalı seyircinin tercihi, diziler ve kendi gündemlerini bulabilecekleri haber ve programlar...

ALMANYA’DA 50 YIL

Almanya’da yaşayan Türkler 50 yıl önce geldiler. Dün Almanya’ya İşçi olmak için gelen Türkler şimdi işveren oldular, siyasetçi oldular, sanatçı oldular. Birçok vatandaşımız Alman toplumunda artık önemli bir yere sahip. Gençlerimiz Üniversitelerde başarılı işlere imza atıyorlar. Ama şu bir gerçek 50 yıl vatandaşlarımızı çok şey kazandırırken birçok şeyi de kaybettirdi. Dün belki döneceğiz diyorlardı ama şimdi dönüş akıllarının ucundan bile geçmiyor.

“EĞİTİMLİ TÜRKLER, DÖNMEK İSTİYOR”

Türkiye’ye dönmek isteyenler ise burada doğup büyüyen Alman kültürünü bilen ve eğitimlerini tamamlamış olan gençler. Ancak bu dönüşlerde çoğunlukla hüsrarla sonuçlanabiliyor. Türkiye’nin kültürüne uzak yetişen bu nesil gönüllerinde ne kadar Türkiye sevgisi olsa bile adaptasyon sorunu yaşayabiliyor. Çoğu da Almanya’ya geri dönmek zorunda kalıyorlar. Yani artık bir yanları Türk diğer yanları Alman değil, ağırlıklı olarak Alman mantığı ile yaşıyorlar.

“EN BÜYÜK SORUN ENTEGRASYON”

Dünyaca tanınmış yazarlardan Max Frisch “Biz işçi istedik, insan gönderdiler.” ifadesiyle aslında durumu tam manası ile özetliyor. Almanya’da hükümetler Türkiye’den gelen işçilere ülkelerine geri gidecekler gözü ile baktığı için onları bir sorun olarak görmüyordu. Türklerin yaşadığı problemleri görmezden geliyorlardı. Son 10 yılda bu durum daha farklı bir boyut kazandı. 2000 yılın-

da Almanya çifte vatandaşlığı kaldıran yasa ile Türkleri bir karar vermeye zorladı. Almanya birçok ülke vatandaşına çifte vatandaşlık imkânı sağlarken Türkler için bu geçerli olmadı. Sebebi ise Türk vatandaşlığının entegrasyona engel olması olarak gösterildi. Entegrasyon ve uyum son 10 yılda belki de Türk toplumunun en çok duyduğu kelimeler oldu. Alman siyasetçiler de her seçimde Türk toplumu üzerinden oy toplama yarışına girerek entegrasyon ve uyum konuları üzerinden politikalara ağırlık verdiler. Artık Türklerle misafir işçi gözüyle değil entegrasyon sorunu yaşayan bir toplum gözüyle bakılmaya başlandı. Şunu net olarak söylemekte fayda var, gerçekte entegrasyon sorunu yaşamayan Türk toplumu maalesef bu tür konularla sorunlu bir toplum hâline getirilmeye çalışıldı.

“GURBETÇİ DEĞİL, AVRUPALI TÜRK”

Sorun belki de bu kelime ile başlıyor... Gurbetçi Türkler... Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız en çok bu sözden rahatsız oluyor. Zaten yaşadıkları ülkelerde ayrımcılıkla karşı karşıyalar, bir de vatanlarında gurbetçi şeklinde tabir edilmele-ri çok hoşlarına gitmiyor. Bu benim için de geçerli.

“AVRUPA VATAN OLDU”

Yurt dışında yaşayan Türklerin gözüyle Avrupa’ya baktığınızda buranın da artık bir vatan gibi benimsendiğini görmek mümkün. Resmî dairelerde ve özel sektörlerde her ne kadar ayrımcılıkla karşı karşıya kalsalar bile Avrupa ülkelerinde yaşayan vatan-

daşlarımız artık kendilerinin buralı olduğunu söylemekten çekinmiyor.

“TÜRKİYE İLE GURUR DUYUYORUZ”

Türkiye konusunda ise özellikle son 8 yılda yaşanan gelişmeler yurt dışında yaşayan Türklerin göğsünü kabartıyor. Her ne kadar artık geri dönmeseler de gerek memleketlerindeki akrabalarından gerekse medya aracılığı ile günlük gelişmeleri takip ederek Türkiye’nin yükseliş grafiğini yakından izliyorlar. Yıllarca ekonomik açıdan Türkiye’yi görmezden gelen Avrupa ülkelerinde siyasetlerin ve ekonomistlerin Türkiye ile ilgili olumsuz açıklamaları Türk vatandaşlarının diğer ülke vatandaşları ile yaptıkları sohbetlerin başında geliyor. Özellikle ekonomideki gelişmeler Türkiye’nin de artık alternatif bir iş kapısı olduğunu akıllara kazımaya başladı. Yukarıda bahsettiğim gibi burada yetişen gençler de yeni iş imkânlarından dolayı Türkiye’de çalışma isteklerini ilk sıraya almaya başladı.

“TÜRKİYE’YE SONSUZ BAĞLILIK VAR”

Vatandaşlarımızın ülkelerine o kadar derinden bağlılığı var ki yıllar bile geçse hâlâ memleketlerinin hava durumunu takip etmekten geri durmuyorlar. Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın başta Almanya olmak üzere Avrupa ülkelerinde yaptığı konuşmaların bir miting havasında geçmesi ve binlerce kişinin salonları doldurması, bu bağlılığın bir göstergesi diyebiliriz. Gerçi Türkiye’de yaşanan bu gelişmeleri yurt dışında yaşayan Türkler gururla takip ederken Türkiye’den kendilerini unutmamalarını ve güçlü Türkiye’nin yurt dışındaki Türklerin her zaman yanında olmasını istiyorlar.

“YTB BÜYÜK BİR HİZMET”

Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı kuruluş aşamasından bu zamana kadar çok yakından takip eden biriyim. Böyle bir yapılanmanın olacağını duyduğumuzda gerçekten çok heyecanlandık. Nihayet başkanlık kuruldu ve bizler de medya mensubu olarak faaliyetlerini büyük bir dikkatle takip ediyoruz. Yurt dışındaki Türkler ile Türkiye arasında köprü vazifesi gören Başkanlık, en azından bizim dilimizle konuşabiliyor. Bu, çok önemli bir hizmettir.

Bizim AFRİKA'mız

Onlar, uzak diyarlardan geldiler. İnsanlarının teninin rengi gibi kaderi de kara çizilmiş bir kıtanın, Afrika'nın çocukları... Doğup büyüdüğü topraklarda yaşama tutunabilmeleri için önlerinde çok az seçenek vardı, onlar yeteneklerinin rotasında ilerlediler ve atletizmde birer dünya yıldızı oldular...

Elvan Abeylegesse, İlham Tanui Özbilen, Polat Kamboi Arkan, Mert Girmalegesse, Karin Melis Mey... Bütün bu isimler, son yıllarda aramıza katıldı ve Türkiye için yarıştılar, ter döktüler, madalyalar kazandılar. Onlar artık bizim çocuklarımız...

Türkiye'nin "Afrika açılımı" politikası, 21'inci yüzyılda yükselişine tanık olduğumuz bu kıta ile ilişkilerin olağanüstü boyutlarda gelişmesini sağladı.

Türkiye'nin Afrika ülkeleri ile ilişkilerini geliştirme stratejisi ilk olarak 1998 yılında oluşturulan "Afrika'ya Açılım Eylem Planı" ile gündeme geldi. Bu plan çerçevesinde 2003 yılında Dış Ticaret Müsteşarlığı, "Afrika Ülkeleriyle Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi"ni oluşturdu. Türkiye 2005 yılını ise "Afrika Yılı" ilan etti...

Bu süreçte Afrika Birliğine gözlemci üye statüsü başta olmak üzere pek çok Afrika kurumunda üyelik kazanan Türkiye, 18-21 Ağustos 2008 günleri arasında gerçekleştirilen 1. Türkiye-Afrika İş Birliği Zirvesi ile bu konudaki kararlılığını gösterdi.

Kuzey Afrika ülkeleri, Mısır, Libya, Tunus, Cezayir ve Fas ile zaten ilişkileri güçlü olan, Sudan ve Etiyopya ile de geleneksel ilişkilerini sürdüren Türkiye, bu tarihten sonra Sahra'nın güneyindeki Afrika ülkeleri ile ilişkilerini geliştirmek için çok önemli ve güçlü adımlar attı.

Bu çerçevede Tanzanya, Gana, Fildişi Sahili, Kamerun, Mali, Uganda, Angola, Madagaskar, Zambiya, Mozambik, Moritanya ve Zimbabve Büyükelçilikleri açıldı. Yakın gelecekte, Gine, Burkina Faso, Nijer, Çad, Gambiya, Namibya, Gabon Büyükelçilikleri de devreye girecek. Türkiye'nin hâlen Afrika'da 24 büyükelçiliği bulunuyor...

■ Bizim beyazlarımızınız

Osmanlı İmparatorluğu döneminde Afrika'nın içlerine kadar uzanan bir strateji izleyen ama bu kıtaya asla sömürgeci zihniyetle yaklaşmayan Türkler, bir kez daha, Afrika'nın sorunlarına ortak olmak amacıyla yola çıkmış durumdadır...

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, özellikle Somali'deki insani trajediye gösterdiği hassasiyet, Türkiye'nin Afrika açılımının, bu kıtanın sorunlarına dönük çözüm arayışları ile destekli bir girişim olduğunu gösteriyor.

Özellikle Türk ve Afrikalı sivil toplum kuruluşları arasında yaşanan sıcak ilişkiler, Türkiye-Afrika ekonomik ilişkisinin giderek bir patlamaya dönüşmesi dikkat çekici gelişmeler.

Türk iş adamlarını Afrikalı ortaklarına gösterdiği sıcak yaklaşım, sömürgeci beyazların acı anılarını unutmayan kıtada Türkler'e dönük çok anlamlı bir tanımın da doğmasına neden oldu: Türkler bizim beyazlarımız...

■ Afrika ile spor ittifakı

Türkiye'den Afrika'ya, iş adamı, KOBİ düzeyinde sanayici, tüccar, öğretmen, teknik eleman akımı sürerken Afrika'dan da Türkiye'ye özellikle spor alanında çok ciddi bir katkının doğduğunu izliyoruz.

1982 yılında yedi çocuklu bir ailenin altıncı çocuğu olarak Hewan Abeye adıyla Etiyopya'nın başkenti Adis Ababa'da dünyaya gelen Elvan Abeylegesse'nin Türkiye'ye gelişi, bu gelişmenin dönüm noktası oldu.

Günümüzde ENKA Spor Kulübü'nün Genel Müdürlüğünü yapan Ekrem Ay, bu önemli gelişmeyi şöyle anlatıyor: "Ben eski bir sporcuym ama esas mesleğim inşaat mühendisliği. Şirketim adına Adis Ababa'da görevliydim, bu arada spor kulübümüz için de bazı çalışmalar yapıyordum. Dönemin olimpiyat şampiyonlarından Etiyopyalı bir sporcu ile temas kurdum, o ise bana o sırada 17 yaşında olan Elvan'ı tavsiye etti ve Türkiye'nin bu genç sporcuya yatırım yapması halinde çok kazançlı çıkacağını söyledi. Önder Özbilen'i, Elvan'ın ailesine gönderdik ve 1999 yılında Türkiye'ye kazandırdık, ilk uluslararası yarışmasını 2005 yılında koştu."

Türkiye'nin bütün olimpiyat tarihi boyunca atletizmde kazanmış olduğu ancak 17 madalya var, bunun sekiz tanesi, tek başına Elvan'a ait!..

■ Afrikalıların dönemi

Türk atletizminde Elvan sonrasında yaşanan Afrika açılımında 2008 yılında Türk vatandaşı olan 1987 Etiyopya doğumlu Mert Girmagelesse gibi yeteneklerin Türkiye tercihleri önemli rol oynadı. Mert, girdiği uluslararası yarışmalarda Türkiye'ye önemli madalyalar kazandıran sporcu oldu.

Afrikalı sporcuların Türkiye'ye gelmesinde önemli rol oynayan Önder Özbilen, atletizm dünyasında yaşanan gelişmeyi şöyle yorumluyor: "Atletizm bilimsel bir spor. Bu sporda

genetik unsurlar çok önemli. Bilimsel olarak kanıtlanan net gerçek, Afrika kökenli sporcuların koşularda beyaz rakiplerine çok büyük farklar attıkları yönünde. Bu Allah'ın onlara kazandırdığı bir üstünlük..."

■ Türkiye ırkçı değil

Nitekim yine, Önder Özbilen'in girişimleriyle Türk atletizmine kazandırılan İlham Tanui Özbilen ve Polat Kemboi Arıkan, 2012 Londra Olimpiyatları'nda Türkiye adına yarışacak olmanın heyecanını şimdiden yaşıyorlar.

İlham Tanui Özbilen, İstanbul'da yapılan Salon Dünya Şampiyonası'nda 1.500 metrede Türkiye'ye gümüş madalya kazandırarak ve yarış sonrasında Türk bayrağı ile yaptığı gurur yüklü gösteriyle Türkiye'nin gönlündeki yerini aldı bile... Türkiye, her ikisi de Kenyalı olan bu genç sporculardan çok önemli sonuçlar bekliyor.

İlham Tanui Özbilen duygularını şöyle paylaşıyor: "Türkiye'de yaşamak benim için çok önemli. Kenya'da çalışmalarımı sürdürürken pek çok ülkeden transfer teklifi aldığımı söyleyebilirim. Bu tekliflerin çok cazip olduğunu da belirtmeliyim. Ben ve ailem, bu teklifler üzerinde çok düşündük. Kenya'da benim yaşadığım Koçolvo bölgesinde aile bağları çok önemlidir. Karar, babamın istekleri göz önünde bulundurularak alınır. Teklif gelen ülkeler ile Türkiye'yi karşılaştırdığımızda burayı seçtik. Bu seçimin çok doğru olduğunu da hemen anladım. Burada insanlar çok sıcak. Teninizin rengine göre değil, onlar için ne yaptığınıza bakarak davranıyorlar. Ön yargıları yok. En önemlisi, Türkler, insanları ayırmıyorlar. Bu, bir ülke için büyük bir servet ve ben bu durumdan çok memnunuz."

■ Beyaz Afrikalımız

Türk atletizmi açısından ilginç detaylardan biri de yine Afrikalı bir sporcunun, uzun atlamada ter dökerek Türkiye'ye madalyalar kazandırması. Ama bu atletimiz yani Karin Melis Mey, Güney Afrikalı bir beyaz...

Karin Melis Mey bir yanda Afrika'nın diğer yüzünü, diğer yanda ise başarılarını taşıyor Türkiye'ye...

Bir İnsan Hakları İhlali

ALMAN GENÇLİK DAİRESİNİN UYGULAMALARI

Bir gün, “ansızın” çıkıp kapınıza gelebilirler. Hem de mutlaka yanlarında “devletin polisi” olur. Hedefleri siz değil, doğrudan evladınızdır. Onu elinizden alırlar, “koruma bahanesiyle” bir meçhule doğru taşırlar. Kurum, evladınıza “el koyma” kararı almıştır ve uygular! Sizin artık hükmünüz yoktur!

Alman Gençlik Dairesinin sürekli istismar ettiği kavram, “çocuğun selameti” gibi son derece yoruma açık bir zemine oturuyor. Devlet, bir Türk ailesinin çocuğuna el koyma gerekçesini bu kavrama göre şekillendirirken aslında çocukların ana babalarından kopmalarına ve bir ailenin dağılmasına yol açıyor...

Almanya'daki pek çok ailenin olduğu gibi Türk ailelerinin en büyük kâbuslarından biri hiç şüphesiz, hiç beklemedikleri bir zamanda polis eşliğinde gelen Alman Gençlik Dairesi yetkililerinin daha ne olduğunu anlamadan çocuklarını kendilerinden koparmaları ve ömür boyu sürecek mücadele ve yıkıma maruz bırakılmalarıdır. Bu yöndeki bütün şikâyetlere rağmen Gençlik Daireleri her yıl daha fazla çocuğa el koymakta ve devlet tarafından kendisine ayrılan daha fazla bütçeyle adeta ödüllendirilmektedir(!). Öyle ki 2004 senesinde gençlik dairelerinin el koyduğu göçmen kökenli çocuk sayısı yaklaşık olarak 3.500 iken bu sayı 2011'e gelindiğinde neredeyse 9000'i bulmaktadır. Yine Gençlik Dairelerinin bütçesi her yıl artırılarak 2011 yılında yıllık 21 milyar avroya ulaşmıştır. Kendisine yönelen bütün itirazlara rağmen başına buyruk davranması kuruluşu 1939 tarihine uzanan bu yapılanmanın hukuki statüsünü ve gücünü ister istemez sorgulanır hâle getirmektedir.

Gençlik Dairelerinin hukuki dayanak noktası, devlete anne babanın çocuk üzerindeki yetiştirme hakkını gözetleyici bir statü tanıyan Alman Anayasasının 6. maddesinin 3. fıkrasıdır. Bu madde "Velilerin iradesine aykırı olarak çocukları ailelerinden ayırmak, ancak bir yasa ya dayanarak ve velilerin yükümlülüklerini yerine getirmemeleri veya başka nedenlerle çocukların bakımsız kalmaları durumunda mümkündür." hükmünü içermektedir. Bu hükümlerle devlet kendisine anne babanın çocuklarına karşı yükümlülüklerini gözetici bir statü (Waechteramt) tanımıştır. Bu gözeticilik statüsünü de temel olarak Gençlik Daireleri aracılığıyla ifa etmektedir.

Gençlik Dairelerinin görev ve yetkilerinin somut olarak ortaya konduğu kanun ise 8 numaralı Sosyal Kanun olan 'Çocuk ve Gençlik Yar-

dım Kanunu'dur (Kinder- und Jugendhilfe Gesetz, SGB VIII). Bu Kanun'a göre, gençlik yardımlarının kamusal icracısı olarak yer bakımından yetkili olan Gençlik Daireleri bu Kanun'da belirtilen görevlerin icrasıyla yetkili ve sorumludur.

Gençlik Daireleri Almanya çapında hiyerarşik bir şekilde örgütlenmiş bir teşkilat olmayıp her Gençlik Dairesi birbirinden bağımsız olarak bağlı bulunduğu belediye sınırları içerisinde yetkilidir. Bundan dolayı sayıları 600'ü aşan Almanya'daki Gençlik Daireleri Çocuk ve Gençlik Kanunu'nun ilgili maddelerini yorumlamak ve uygulamak bakımından şehir ve eyaletler bazında farklılıklar göstermektedir.

HİMAYEYE ALMA VE HUKUKİ GEREKÇESİ

Gençlik Dairelerinin danışmanlık, eğitim desteği gibi diğer görevlerinin yanında en önemli ve en çok tartışılan görevi hiç kuşkusuz çocukların ailelerinden kopararak himayeye alınmasıdır (Inobhutnahme). Gençlik Dairelerinin doğrudan ya da çocuğun talebiyle harekete geçerek çocukları korumaya alması 'himayeye alma (Inobhutnahme)' şeklinde adlandırılır.

'Himayeye alma' Çocuk ve Gençlik Yardım Kanunu'nun (Sozialesgesetzbuch, SGB VIII) 42. maddesi ile düzenlenmiştir. Buna göre Gençlik Daireleri, sosyal pedagojik bir kriz yönetimi olarak acil durumlarda çocuk ve gençleri geçici tedbirlerle ailelerinden uzaklaştırarak himayeye almaya yetkilidir. Kanun metni incelendiği zaman himayeye almanın 'acil durumlar'da uygulanabilecek 'geçici bir tedbir' olarak öngörüldüğü açıkça anlaşılmaktadır. Maalesef uygulamada bu tedbire idarece çoğunlukla rutin olarak başvurulmakta ve bu geçici tedbir yıllar süren bir asli ilişki tarzına dönüştürülmektedir.

42. Maddeye göre çocuk 'selametinin (Kindeswohl) tehlikeye atılması ya da çocuğun bizzat talep etmesi durumunda' himayeye alınır. Uygulamada himayeye alma %90'ı aşan oranda çocuk ve ailenin rızası olmasına rağmen gerçekleştirilmektedir.

Himayeye alınan çocuk, uygun bir kişi, uygun bir kuruluş ya da başka şekilde teşekkül etmiş barınma yerlerine teslim edilir. Burada seçim hakkı gençlik dairelerininindir.

SÜREKLİ İSTİSMAR EDİLEN KAVRAM: ÇOCUĞUN SELAMETİ

Alman mevzuatına göre anne babanın, anayasal hakları olan 'çocuklarını yetiştirme ve eğitme hakkı' ancak çocukların selameti tehlikeye düştüğü durumlarda kısıtlanabilir (SGB VIII madde 8a ve madde 42/1).

Çocuğun selameti kavramının kapsamı hukuki bakımdan tam olarak belirlenmiş değildir. Bu kavramın içi idari tasarruflarla ve içtihatlarla doldurulmaya çalışılmaktadır. Uygulamada çocuğun ailede kötü muameleye maruz kalması, cinsel istismar, çocuğun ihmal edilmesi, ebeveynin çocuğa aşırı derecede görev yüklemesi, ciddi seviyelere ulaşmış iletişim problemleri, madde bağımlılığı, çocuğun şiddet eğilimleri göstermesi, aileden kaynaklanan okul problemleri gibi durumlar çocuğun selametinin tehlikeye atıldığına dair nesnel durumlar olarak değerlendirilmektedir.

Yukarıdaki durumların varlığının ve devam ettiğinin tespiti ise öncelikli olarak gençlik dairelerinin takdir ve yetkisine bırakılmıştır. Ancak himayeye almaya yönelik Kanun'un gençlik dairelerine tanımış olduğu bu yetkinin uygulamada özellikle yabancı kökenli çocuklar ve aileleri bakımından ciddi problemlere ve telafisi mümkün olmayan hak ihlallerine sebep olduğu görülmektedir.

"Kanaatimiz şu ki Almanya'da (Gençlik Daireleri ile ilgili olarak) sürekli ve sistematik bir hak ihlali söz konusu. Yetkililer bu problemi çözmeye çalışmaktansa başını kuma gömüyor. Bu durumun nasıl mümkün olabildiğini bir türlü anlayamıyor ve dehşete kapılıyoruz."

Philippe Boulland

Avrupa Parlamentosu Dilekçe Komisyonu Başkanı.

Çocukların himayeye alınması anne babanın çocuklarına yönelik anayasal haklarına ve Avrupa İnsan Hakları Beyannamesi'yle garanti altına alınan 'aile hayatına saygı' ve, çocuğun ailesiyle düzenli ve sürekli ilişkide olma' haklarına açık bir şekilde müdahale teşkil ettiği için idare, himayeye alma ve daha sonra himayenin devamına karar verilmesi noktasında çok dikkatli davranmalı ve bütün menfaat dengelerini gözeterik, anayasayla teminat altına alınmış haklara müdahale ettiğinin bilincinde olarak değerlendirmede bulunmalıdır. Oysaki uygulamada Gençlik Daireleri, çocukların yaşadıkları en küçük olumsuzlukları bile çocuğun selametinin tehlikeye atılması kapsamında değerlendirebilmekte, çocuğun anne baba ve geniş anlamda ailesiyle bağlarının koparılmasını ailenin bütünlüğüne saygı kuralını neredeyse hiçbir olayda değerlendirmeye almamaktadır. Bu durum ulusal ve uluslararası hukukun pek çok hükmünün ihlal edildiği vakaları ortaya çıkarmaktadır.

Çocuğun himayeye alınmasını detaylı bir şekilde düzenleyen 42. maddeye göre himayeye alınan çocuğun nereye teslim edildiği, hangi okula gönderildiği gibi konularda velayet hakkına sahip olanlar detaylı bir şekilde bilgilendirilmelidir. Ancak çocuğun selameti açısından bir tehlike arz ettiği durumlarda bu bilgilendirmeden imtina edilebilir. Uygulamada bu istisnai durum neredeyse bir kural hâline getirilmiştir. Bu durum ilerleyen dönemlerde çocuk başta olmak üzere tüm aile fertleri için telefisi mümkün olmayan zararların doğmasına sebep olmaktadır.

Yine, himayeye almanın geçici bir kriz yönetimi olması şeklindeki Kanun'un himayeye almanın hukuki niteliğine yönelik yaptığı çok önemli vurguya rağmen (SGB VIII madde 42/1) uygulamada himayeye almanın bu niteliğine dikkat edilmekte ve çocuğu aileye teslim et-

menin çocuğun selametini tehlikeye atacağı gerekçesiyle ailelerinden alınan çocukların yarısından fazlası ailelerine geri verilmemektedir.

Gençlik Dairelerinin çocukların aileyle irtibatlarını devam ettirme yükümlülüğüne riayet etmemesi ve çocuğun selametinin tehlikeye düşebileceği gerekçesiyle çocukları uzun süre ailelerinden ayrı tutması sonucu özellikle de küçük çocukların ailelerinden ve kültürel çevrelerinden duygusal olarak kopmasına sebep olmaktadır. Aslında bu duruma sebebiyet verdiği için Gençlik Dairelerinin hukuk önünde hesap vermesi gerekirken uygulamada gençlik daireleri çocukların artık yeni bir ortama alıştığı ve bu ortamdan ayrılmasının çocukların selametini tehlikeye atacağı gerekçesiyle bu durumu, çocukları ailelerine teslim etmemek için yeni bir gerekçe olarak kullandığı görülmektedir.

AVRUPA HUKUKU NE DİYOR?

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Almanya'da yaşayan Türk kökenli Kazım Görgülü'nün Gençlik Dairelerine karşı açtığı davaya yönelik 26.02.2004 tarihli kararında, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8. maddesi ile bir temel insan hakkı olarak garanti altına alınan 'aile hayatına saygı'nın gençlik dairesince yeterince gözetilmediği hükmüne varmıştır. Mahkemeye göre, "himayeye alma ve himayenin devam etmesi yönündeki kararlar hukukun koruduğu bütün menfaatler dengesinin kurularak verilmesi gerektiği hâlde ilgili Gençlik Dairesinin bu menfaatler dengesini gözetmediği ve dolayısıyla temel hakları ihlal ettiği" sonucuna varmıştır. Gençlik Dairesinin, dedesinin çocukla görüşmesine izin vermemesine de değinen İnsan Hakları Mahkemesi, "ailenin yalnızca çekirdek aileden oluşmadığını ve dolayısıyla çocuğun yakın akrabalarıyla temas kurmasının da aile yaşamının bir parçası olduğu ve bunu engellemenin de yine

bir temel hak ihlali teşkil edeceği" hükmüne varmıştır.

Gençlik Dairesinin, uzun yıllardan beri alıştığı himaye ortamından kopartılıp geri verilmesinin çocuğun psikolojisini kötü yönde etkileyeceği şeklindeki itirazına da değinen İnsan Hakları Mahkemesi "bu itirazın anlaşılabilir olduğu ancak çocuğun kademeli olarak da olsa nihai noktada aileye teslim sürecinin başlatılması gerektiği"ne hükmetmiştir.

Avrupa Parlamentosu Dilekçe Komisyonu da Gençlik Dairelerine yönelik yoğun şikâyetler üzerine Gençlik Daireleri uygulamalarının sistematik ve sürekli bir insan hakkı ihlali teşkil ettiği gerekçesiyle neredeyse her yıl Almanya'nın dikkatini çekmekte ve bütün ikazlara rağmen bu konuda herhangi bir ilerlemenin kaydedilmediğini vurgulamaktadır. Komisyon, idari raporlara göre karar veren aile ve idare mahkemelerinin yürütmeden bağımsız olması ve insan haklarını merkeze alır bir şekilde karar vermesi gerektiğini ancak Almanya'daki Gençlik Dairelerinin uygulamalarında bu durumun söz konusu olmadığını tespit etmiştir. Komisyon, bu duruma karşı "mahkemelerin bu konuda acilen dikkatinin çekilmesi, hâkimlerin eğitilmesi ve insan hakkı ihlallerinin bağımsız kuruluşlarca takip edilip rapor edilmesini" tavsiye etmiştir. 'Gençlik Dairelerinin kendilerine tanınan yetkiyi istismar ettiği ve kötüye kullandığı' yönünde tespitte bulunan Komisyon, 'Gençlik Dairelerinin yetkilerinin ailelerin ve çocukların temel haklarına riayet etmelerini sağlayacak bir şekilde daha net ve somut olarak belirlenmesi' gerektiğini vurgulamıştır.

ANAYASAL HAK İHLALI

Gençlik Daireleri ve buna müteakip aileler aleyhine verilen mahkeme kararları incelendiğinde çocuk ve anne babanın anayasadan kaynaklanan temel haklarına ya hiç değinilmediği ya da yeterli oranda göz

önünde bulundurulmadığı görülmektedir.

Oysaki normlar hiyerarşisinin en üstünde bulunan ve hukukun bütün alanlarında öncelikle gözetilmesi gereken Anayasanın 6. maddesinin 1. fıkrası "ailenin devlet düzeninin özel koruması altında olduğu"nu belirtirken aynı maddenin 2. fıkrası "çocuğun yetiştirme ve eğitiminin anne babanın doğal hakkı ve yükümlülüğü" olduğunu belirtmiştir. Anne babanın bu dokunulmaz hakkına karşı devletin konumu ise çocuğun korunmasını garanti altına alıcı 'koruyucu birim' (waechteramt) statüsüdür. Anne babanın anayasal hakkına yapılan bu müdahalenin bir temel hak ihlali meydana getirmemesi için yapılan müdahalenin uygun, gerekli ve orantılı olması şartlarına göre gerçekleşmesi gerekmektedir (BVerfG 84, 34). Yani çocuğun ailesinde kopartılması doğrudan uygulanacak bir tedbir değil, diğer bütün yardımcı tedbirler yetersiz kaldığı takdirde devreye sokulması gereken bir tedbirdir. Bu tedbirin uygulanması mecburiyetinin doğması durumunda da bu tedbiri mümkün olan en kısa sürede sonlandırmak anayasal bir yükümlülüktür (BVerfG 24).

Ailesinden alınan çocuğun anne babasıyla yeteri derecede görüştürülmemesiyle ilgili verdiği kararlarda (BvR 3189/09 vom 14.07.2010 ve BvR 2604/06 vom 18.12.2008) Alman Anayasa Mahkemesi, "çocukla ailesi arasındaki akrabalık bağlarının ve duygusal bağların zedelenmemesine dikkat edilmesi gerektiği ve çocuğun köklerinden kopacak şekilde ailesinden uzaklaştırılmasının Anayasanın 6. maddesinin 1 ve 2. fıkralarını ihlal edeceğini" vurgulamıştır. Aynı kararda mahkeme, çocuğun ailesiyle sağlıklı bir ilişkiye sahip olmasının 'çocuğun selameti'nin önemli bir parçası olduğunu vurgulamıştır. Himayeye alınan çocukların aileleriyle ancak Gençlik Daireleri binaların-

da ve yalnızca anne babayla ve çok kısa bir zamanla sınırlı olarak görüştürmelerine de değinen Mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ilgili kararlarına atıf yaparak 'ailenin yalnızca anne babadan ibaret olmadığı ve aile bağlarının da ayda bir gerçekleşecek görüşmelerle sağlanamayacağını ve dolayısıyla çocukların ailenin diğer fertleriyle de görüşebileceği doğal ortamlarda görüşme imkânına kavuşturulması' gerektiğini vurgulamıştır.

se de Aile Mahkemeleri tarafından dikkate alınmamaktadır.

Çocuk ve Gençlik Yardım Kanunu Gençlik Dairelerine çocuğun selametinin tehlikeye atılmasının tespiti bakımından geniş takdir hakkı tanıdığı gibi ailelerinden alınan çocukların uygun bir kuruluşa, bakıcı aileye ya da benzeri bir barınağa verilmesi yönünde de seçim hakkı tanımıştır (SGB VIII Art. 42). Bu seçim hakkının tanınmasındaki mak-

cuklar dil ve din bakımından tamamen farklı bir ortamda büyütülmekte ve kendi din, kültür ve dillerini öğrenememektedirler. Hima-yeye alınan çocuklarla anne babaları çoğunlukla Gençlik Dairelerinde görüştürülmekte ve bu görüşmelerde Almancadan başka bir dil kullanılması yasaklanmaktadır. Kendi anadillerini hiç konuşmayan ve ailesiyle sınırlı olarak doğal olmayan şartlarda görüştürülen çocuklar zamanla kültürlerine ve dillerine kar-

BİR ASİMİLASYON SÜRECİ OLARAK HİMAYEYE ALMA

Avrupa hukukundan kaynaklanan 'aileye hayatına saygı kuralı' ve anayasal bir hak olan 'anne babanın çocuğu yetiştirme ve eğitime hakkı' gibi temel hakların ihlali yanında Almanya'daki Müslüman çocukları bakımından önemli bir hak ihlali de himayeye alma ile zorunlu bir asimilasyona maruz kalma durumudur. Bu durum, mağdurlar tarafından duruşmalarda gündeme getiril-

sat himayeye alınan çocuk için en uygun yerin seçilebilme imkânının sağlanmış olmasıdır. Ancak uygulamada gençlik dairelerinin bu seçim hakkını kendisine tanınmış sınırsız bir seçim hakkı olarak algıladığı ve ve maddenin konulma gerekçesinin tam zıddına bir uygulama içinde olduğu görülmektedir.

Ailesinden alınan Müslüman çocuklar büyük çoğunlukla Hristiyan bir bakıcı ailenin yanına verilmektedir. Bu ailelerin yanında kalan ço-

şu yabancılaşmaktadır. Gençlik Daireleri ve Aile Mahkemelerinin bu durumu göz önüne almaları ve bu durumdan dolayı yüz yüze kalacakları hukuki sorumluluğu hesap etmeleri şöyle dursun, çocukların konuştukları dil ve yaşadıkları gündelik hayat bakımından artık ailesinden farklı bir kültür dünyasına ait oldukları, çocukların ailesine dönmemesinin çocuklar için zararlı olacağı gerekçesiyle çocukların ailelerine geri verilmesini reddedebilmektedirler. Bu durum şüphesiz ki ço-

çocukların dinî eğitim hakkını anne babaya veren Çocukların Dini Eğitimi Hakkındaki Kanun'u (Das Gesetz über die religiöse Kindererziehung, RelKERzG) ve buna bağlı olarak Anayasa'nın din özgürlüğünü garanti altına alan 4. maddesini ihlal etmektedir. Hâlbuki gençlik daireleri, Müslüman ve Türk aileleri bakıcı aile olmak istediklerinde onların Almancaya ve Alman kültürüne yeterli derecede vakıf olduklarını araştırmakta ve bu sebepten dolayı çoğu kez Hristiyan ve Alman bir çocuğun Müslüman bir bakıcı aileye verilmesini reddetmektedir. Ancak bu değerlendirme Müslüman ve Türk çocukları için geçerli olmadığı gibi bakıcı aile belgesine ihtiyaç duymaksızın çocuklara bakıcı olma hakkını veren 44. maddeye (SGB VIII 44) istinaden çocukları talep eden 3. dereceye kadar olan akraba ve hısımların bu taleplerini de dikkate almamaktadır.

Ana dilleri konuşurılmayan, kendi dinî ve millî değerlerini, günlerini bilmeyen, aile ve kültür çevresinden uzak tutulan, sünnet ettirilmeyen, kiliseye götürülen ve artık başka kültüre ait olduğu gerekçesiyle ailelerine geri verilmeyen çocukların temel haklarının ihlal edilmesinin de ötesinde zorunlu bir asimilasyona tabi tutulduklarını söylemek abartı olmasa gerek.

ÖNERİLER

- » Avrupa Parlamentosu Dilekçe Komisyonunun 2009 tarihinde hazırladığı raporda da belirttiği üzere, bütün gençlik dairelerine bu kurumların çocuk ve ebeveynlere karşı sorumluluklarını hatırlatacak ve bu kişilerin temel haklarını gözetmesini temin edecek kanun ve tüzüklerin çıkartılması gerekmektedir.
- » Çocukların himayeye alınması kararlarında şimdiye kadar ortaya çıkan temel hukuki hatalar konusunda hâkimler ve ilgili bütün karar mercilerinin bilgilendirilmesi ve eğitilmesi gerekmektedir.
- » Doğrudan temel haklara müdahale olan 'himayeye alma'nın insan hakları ihlalleri meydana getirmemesi için gençlik dairelerinin faaliyetleri Almanya İnsan Hakları Enstitüsü gibi bağımsız kuruluşlarca izlenmeli ve bu konu hakkında yıllık raporlar hazırlanmalıdır.
- » Himayeye alınan Türk çocuklarının temel hakları olan din özgürlüğü ile ailesiyle sağlıklı ve düzenli bir ilişkide olması garanti altına alınmalıdır.
- » Çocukları ellerinden alınan ailelerin bu işleme karşı sahip oldukları hukuki yollar hakkında gençlik dairelerince bilgilendirilmeleri kural hâline getirilmelidir.
- » Gençlik dairelerine himayeye alınan çocukların teslim edilecek yerinin seçimi hakkında verilen yetkinin keyfi bir şekilde kullanılmasının önüne geçecek şekilde, Himayeye alınan Müslüman çocukların bakıcı aileye verilirken Gençlik Dairelerince kültürel ve dinî kimliklerinin gözetilmesi somut bir şekilde temin edilmelidir.
- » 3. dereceye kadar olan akraba ve hısımları bakıcılık belgesine sahip olma şartından muaf tutan Çocuk ve Gençlik Yardım Kanunu'nun 44. maddesi (SGB VIII Madde 44) genişletilmelidir.
- » 'Çocuğun selametinin korunması' tanımının himayeye alma sürecinde ve himayeye aldıktan sonra Gençlik Dairelerince yanlış yorumlanmasının önüne geçmek için kanundaki bu tanımın içerik ve sınırlarının daha net bir şekilde belirlenmesi ve 'çocuğun aileyle sağlıklı ve sürekli ilişkide bulunmasının' çocuğun selametinin ayrılmaz bir parçası olarak belirlenmesi gerekmektedir.
- » Avrupa Parlamentosu Dilekçe Komisyonunun 2009 tarihinde hazırladığı raporda da belirttiği üzere, anne babaların himayeye alınan çocuklarını ziyareti esnasında çocuklarıyla kendi dillerinde diyaloga geçmelerinin Gençlik Daireleri tarafından kayıtsız şartsız kabul edilmesi sağlanmalıdır.

Edebiyat

“Bosna Savaşı”na içten bakış

Yeni Dünya Düzeninin Av Sahası: Bosna Hersek

Sevilay ÜNAL sevilay.unal@ytb.gov.tr

Tanıl Bora, “Yeni Dünya Düzeninin Av Sahası: Bosna Hersek” isimli kitabında belki duymak istemediğimiz gerçekleri dile getiriyor ama yapılması gerekeni de yapıyor. Yazara göre, insanlık, “bir arada yaşama felsefesi” için deneme sahası seçtiği Balkanlar’da ciddi bir hüsrana uğradı ama ya Türk aydınları?

1992-1995 yılları arasında yaşanan ve “Yeni Dünya Düzeni”nin çok dilli, çok dilli, çok etnikli ve çok kültürlü bir aradalık tasarımını yerle bir eden Bosna Savaşı’nın en şiddetli çatışmaları yaşanırken, akademisyen Tanıl Bora, 1994 yılında yazdığı “Yeni Dünya Düzeninin Av Sahası: Bosna Hersek” isimli kitabında Bosna sorunuyla ilgili tüm ülke, aktör ve hatta kimselerin Bosna Savaşı’nı nasıl araçsallaştırdığını anlatır.

Başlangıçta, Balkanlar ve Bosna sorununu Irak’ta kaybettiği güç ve itibar ve iç kamuoyunun rahatsızlığı gibi nedenlerle Avrupa’nın iç meselesi gibi görmeyi tercih eden ABD, kendi içindeki çok fazla sayıda ses nedeniyle bir türlü ne düşüneceğine karar veremeyen –biraz da vermek istemeyen- çok sesli olmakla övünen Avrupa ve dahi Türkiye için Bosna Savaşı uluslararası değil, bir iç siyaset aracına dönüşür.

Bosna’da kan gövdeyi götürürken

devletler ve aktörler bu durumu kendi hegemonik tasarımları adına nasıl fırsata dönüştürebileceğini düşünür. Bora, araçsallaştırılan Bosna’ya Türkiye özelinde bakarken “Yugoslavya’nın özgül gerçekliğine nüfuz etmeyen, ezbere yorumlar” okur.

Batıcı-liberal entelijensiya, “istikrarsızlaşan Balkanlarda Türkiye’nin bölgesel güç olduğu rüyasını görüp bir vizyona dönüştürdüğü bu hegemonik kurgunun peşinden giderken, milliyetçi-muhafazakar entelijensiya hiçbir zaman gidip görmediği Bosna’yı “kaybetmekten” söz etmeye başlar. Boşnak Müslümanları, Osmanlı Müslüman’a indirger ve sorunu Türk ve Müslüman halklara degen yönleriyle ele alır.

İslamcı ve muhafazakar eğilimli kesim, Bosna’ya jeopolitik söylem ve hayat sahası (Yazar burada Nazi dış politikasının temel kavramlarından biri olan ‘Lebensraum’a gönderme yapar.) stratejisiyle yaklaşan

milliyetçi yaklaşımdan farklı olarak Osmanlı’nın tarihsel-kültürel mirasını ve İslam’ı vurgular. “Batının Müslüman düşmanlığı” ve “Haçlı zihniyeti” gibi algılamaları kullanıma sokan İslamcılar, Bosna’da savaşmak üzere orduya yazılma talebinde bulunan milliyetçi-muhafazakar gençlerin aksine, sivil bir kimlikle Bosna’ya şehit olmaya gider.

“Geleneksel dış politikanın istikrarıcı ve statükocu çizgisini paylaşan” liberal Türk solu, laik, demokratik ve çağdaş Türkiye’nin Batı’ya açılan kapısı gibi gördükleri Bosna üzerinden Batı ve uluslararası toplulukla bütünleşmeyi hayal eder. Laik ve demokratik tek Müslüman devlet olarak sadece Türkiye Müslüman Bosna’nın abisi olmayı hak etmektedir.

Sosyalist solun durumuydu çok daha vahimdir. Bosna konusunda devlet, milliyetçiler ve İslamcılarla aynı safta durmama adına epeydir tutsağı olduğu hayatın kıyasında durma ve sadece eleştirme duyarsızlığını Bosna’ya da gösterir. Aliya İzzetbegović, sosyalist solun yayın organlarında radikal bir İslamcıya dönüşür. Böylece, sosyalist sol Bosna karşısındaki sessizliğini, duyarsızlığını ve eylemsizliğini meşrulaştırdığını düşünür.

Tanıl Bora’nın tespitine göre, Bosna Savaşı’na ve Boşnaklara en sağlıklı bakış, çoğulcu ve demokratik yöne-

limli İslamcılara aittir. Özellikle Tezkire Dergisi'nde yayımlanan yazılarda "Türkiyeli aydın ve İslamcıların Bosna'ya bakışı ve hegemonyacı tasarımları" radikal bir şekilde eleştirilir. Aliya'nın çoğulcu söylemi öne çıkarılarak -biraz da abartılı bir biçimde- bilge kişiliğine vurgu yapılır. Dergi yazarlarının en yerinde tespiti ise "Yugoslavya Müslümanlarının başka bir toplumun üyesi olarak özgül konumlarının ve sorunlarının göz-

den kaçırıldığı" tespittir. Bosna üzerinden görülen rüyaların sosyolojik olarak hiçbir temeli bulunmadığına yapılan vurgu, Osmanlı deneyimini "özgül bir tarihsel deneyim" olarak saptar.

Görünen o ki genelde insanlığa ve özelde Balkanlar ve Bosna'ya bakarken "bir milleti bütün olarak kapsayan sınıflandırmalardan" ve hiçbir sosyolojik temeli bulunmayan rüya-

lardan olabildiğince uzak ve sorumluluk bilincinin temel güdü olduğu yeni bir duyarlılık, bakış ve stratejiye ihtiyacımız var.

Aliya'nın dediği gibi, Balkan coğrafyasında olup bitenleri unutmadan ama onlarla da yaşamadan, şimdi yeni şeyler söylemek lazım.

Fransa ve Almanya'da Vatandaşlık ve Ulus Ruhu (Citizenship and Nationhood in France and Germany)

Burhan Başoğlu burhan.basoglu@ytb.gov.tr

Vatandaşlık ve ulus ruhu kavramları, içlerinde barındırdıkları çok kültürlü nüfus göz önünde bulundurulduğunda Almanya ve Fransa devletleri için oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Tarihleriyle de bağlantılı olarak bu kavramlara yüklenen anlamlar ve süreç içerisinde bunlarla ilgili olarak belirlenen politikalar ülkeden ülkeye farklılık göstermiştir. Kavramların kazandığı mahiyet de nihayetinde bu konuların muhatabı olan bireyleri farklı açılardan etkilemiş ve etkilemeye de devam etmektedir.

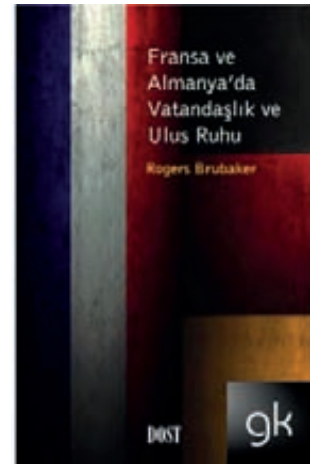
Hâlen California Üniversitesinde sosyoloji profesörü olan Rogers Brubaker, "Fransa ve Almanya'da Vatandaşlık ve Ulus Ruhu" adlı kitabında tam olarak bu farklılıklardan ve tarihi perspektifte bunların oluşum sürecinden Fransa ve Almanya'yı karşılaştırmalı bir yöntemle analiz ederek incelemektedir. Brubaker'in ana tezi: Fransız ulusallık anlayışı devlet merkezli ve asimilasyoncu olmuşken Alman ulusallık anlayışının Volk (halk) merkezli ve "farklılıkçı" olduğu ve bununla paralel olarak Fransa'da vatandaşlık, siyasi ve toprağa dayalı bir anlam ifade ederken Almanya'da vatandaşlığın etno - kültürel bir anlam içerdiği şeklinde özetlenebi-

li. 19. yüzyıldan günümüze vatandaşlık ve bir ulusa tabi olma olgularının mahiyetini kazanma sürecinin her iki ülkede de derinlemesine incelendiği kitapta, Fransız Devrimi'nin Fransız ulusallığı üzerine yaptığı etkilere ve siyasi birliğini geç tamamlayan Almanya'da vatandaşlık statüsünün ne anlam ifade ettiğine dair tarihsel süreçten bahsedilmekle birlikte bu sürecin özellikle 1980'lerde Fransa'daki göçmenlik ve vatandaşlık politikaları ve Alman vatandaşlık politikasındaki süreklilikler üzerine olan yansımaları okurun dikkatine sunulmuştur.

Brubaker'in kitapta farklı yönleriyle incelediği söz konusu kavramlar Almanya ve Fransa'ya göç etmiş ve nesilden nesile bu ülkelerde yaşamlarını hâlen sürdürmekte olan birçok kişi için de hayati öneme sahiptir. Okur bu kitapta, vatandaşlıkla ilgili düzenleme ve politikaların Almanya ve Fransa'da göze çarpan farklılıklarının, son yıllarda Avrupa'da aşırı sağın yükselişe geçmesiyle de gündeme gelen hukuki değişiklikleri ne şekilde etkilediğinin ipuçlarını bulabilmektedir.

Vatandaşlık ve ulusçuluk çalışmalarının önünde gelen araştırmacılarından Rogers Brubaker'in Almanca,

Fransızca, İtalyanca, Japonca, Türkçe ve Litvancaya da çevrilmiş olan bu kitabı, hem konu hakkında araştırma yapanların hem de yaşadıkları ülkelerde yazarın irdelediği kavramlarla ilgili olarak yapılan düzenlemelerden yakından etkilenen her bireyin başvurması gereken klasikleşmiş bir eser niteliğindedir.

Yazarı : Rogers Brubaker

Çeviren : Vahide Pekel

Yayınevi : Harvard University Press

Türkçe Yayın Hakkı: Dost Kitabevi Yayınları

Yayın Yılı : 1992

SOSYAL MEDYA

Gökhan DUMAN gokhan.duman@ytb.gov.tr

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI: Çevrimiçi Kalın!

Gelişen sosyal medya araçları siyasetten sanata, ekonomiden sivil topluma hemen her alana yeni bir medya algısı ve dinamizm getirdi. Facebook, Twitter, Myspace, Flickr, LinkedIn, Blogger ve Youtube gibi sosyal medya araçları milyonlarca kişinin bulunduğu fikir, görüş ve yorumlarını paylaştığı bir meca hâline geldi.

Yakın zamanda şahit olduğumuz üzere Ortadoğu'daki Arap Baharı sürecinde başta Facebook ve Twitter olmak üzere sosyal medya araçları oldukça öne çıktı. Mısır'ın devrik Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek'in istifa sürecinde Mısır'da atılan tweet sayısının günlük 2300'den 200 binin üzerine çıkması, Facebook sayfasından yapılan protesto çağrısına, 89 binden fazla kişinin katılacağını bildirmesi ve aynı süreçte Youtube'da devrim içeriği 5 milyondan fazla videonun görüntülenmesi sosyal medya etkisinin hangi boyutlara ulaştığını gösteriyor.

Geleneksel medya araçlarına nazaran kullanıcılarına daha hızlı ve çift taraflı iletişim olanağı sağlayan sosyal medya, sivil toplum hareketlerine de yeni bir boyut kazandırdı. Sosyal medya, düşük iletişim maliyetleri, kolay organize olabilme ve dünyanın değişik noktalarından taraftar bulabilme gibi imkânlar sayesinde sivil toplum hareketlerinin işini kolaylaştırmış oldu.

Savunuculuk yapan ya da bir fikir etrafında toplanan sivil toplum hareketlerinin tv, gazete, radyo gibi geleneksel medya araçlarında yer almaları kendi arzularına bağlı değildir. Ayrıca buralarda reklam yayımlatmak, ilan vermek ya da bir programa konu olmak yüksek bütçelidir ve geri dönüşümünü almak kolay değildir. Bu açıardan bakıldığında sosyal medya araçları sivil topluma geniş bir hareket kabiliyeti sunuyor. Savunulan her ne olursa olsun internet üzerinden kolayca yayılıyor ve değişik ülke ve bölgelerden kişilerin yorum ve katkılarıyla başlangıçta yerel olan bu hareketler global hâle bürünüyor.

Türkiye'de de sosyal medya araçlarının kullanımı STK'lar arasında yayılmaya devam ediyor. Genç Boşnaklar Derneği bunun iyi bir örneği. Facebook sayfasında 13 binden fazla takipçisi bulunan dernek Srebrenitsa'da katledilen 8372 Boşnak vatandaşı için geçen yıl İnternet üzerinden bir kampanya organize etti. Bu süreçte Facebook ve Twitter gibi sosyal medya araçlarını kullanan dernek; siyasetçiler, sanatçılar, medya temsilcileri, sporcular ve toplumun her kesiminden topladığı 8372 çift ayakkabıyı Taksim'de sergileyerek dikkat çekmeyi başardı.

Bir diğer kampanya ise Alman Federal Meclisi'nde çifte vatandaşlık konusunun görüşülebilmesi için geçtiğimiz günlerde İnternet üzerinden organize olan Türk STK'larına ait. Kampanya sayesinde çifte vatandaşlığın tasarısı meclis gündemine sunulması için gerekli olan imza sayısına ulaşıldı ve İnternet üzerinden 120 binden fazla oy toplandı. STK'lara ait çeşitli web sayfaları ve sosyal medya hesapları üzerinden yürütülen kampanya sayesinde çifte vatandaşlık konusu en fazla oy alan tasarılarından biri oldu.

Sosyal medya araçları sağladığı imkânlarla STK'lar için adeta bulunmaz bir nimet. Haber kaynaklarında giderek daha sık duymaya başladığımız "Twitter üzerinden organize oldular.", "Facebook'ta grup kurup yürüyüş yaptılar." gibi haberlere aşina olmaya başladık. Bu süreçte değişen elbette yalnızca medya algısı değil, geleneksel kampanya araçları da yerini sosyal medya destekli yeni araçlara terk ediyor. Bez afişlerin, pankartların yerini Facebook sayfaları, gazete ilanlarının yerini Youtube videoları, SMS ile duyurunun ye-

rini Twitter'dan bildirimler alıyor. Bu değişim her şeyden önce STK'lara daha düşük maliyetlerle organize olma, kampanya yürütme ve kamuoyu yaratma imkânı sunuyor. Bununla beraber markalaşma ve bilinirliği artırma açısından da sosyal medya araçları STK'lara önemli katkılar sağlıyor.

Sosyal medya, sivil toplumun sesini duyurmaya devam edecek gibi görünüyor. Sosyal medya üzerinden örgütlenen kitleler her geçen gün fikirlerin yayılmasına ve yeni iletişim ağlarının oluşmasına olanak sağlıyor. Demokrasi talepleri, hak arayışları, reform talepleri gibi hususlar sosyal medyada özgürce tartışılıyor ve kolayca sınırları aşarak değişik kitlelere erişebiliyor.

"Başarılı bir STK kurmanın adımları nelerdir?" sorusuna artık şöyle bir cevap verebiliriz: "Birinci adım mülki idareye dilekçe verin; ikinci adım, Facebook ve Twitter sayfası oluşturun. Ve üçüncü adım, çevrimiçi kalın.

@gokhandumann

“Denizcinin Aşkı”

Hazar kıyılarına vurdu!..

Can Bonomo, Eurivision şarkısı “Love Me Back” ile gönüllerdeki yerini aldı bile... Şarkı, müzik otoriteleri tarafından da Türkiye'nin ortak kültürünü oluşturan bütün unsurların renklerini taşıması nedeniyle çok güzel karşılandı. İzmirli sanatçı, bir denizcinin şarkısını seslendirdi ve Ege'den Hazar Denizi'nin kıyısına, Bakü'ye kadar bu aşkı taşıdı.

Sanatçı, şarkının çıkış noktasını şöyle anlatıyor: Cahit Külebi'nin "İzmir'in denizi kız, kıyı deniz / Sokakları hem kız hem deniz kokar" dizelerinden esinlenerek yola çıktım. Bence deniz kıyısında büyüyüp aşkı denizden ayrı düşünmek imkânsız. Denizcinin hikâyesi böyle ortaya çıktı.

O, tam bir İzmirli. Ege'nin imbatında büyümüş, Türkiye'nin bu harika kentinin özgürlük yüklü kültürüyle yoğrulmuş genç bir adam. Henüz 24 yaşında ve Türkiye son yıllarda her ne kadar “Canım o da bir şarkı yarışması sadece.” diye konuşulsa da Eurovision gibi her zaman “millî dava” gibi görülen bir yarışmada ona görev verdi.

Neşeli bir karakteri var. Sahne gösterilerindeki dans tarzı, şarkılarını özellikle bu ülkenin ortak kültürünü oluşturan tüm unsurlardan esinlenerek yaratması dikkat çekiyor.

O, İzmirli bir Musevi ailenin çocuğu ve Türkiye, Can Bonomo'yu Eurovision'a göndererek kendisi hakkında önyargılar taşıyan bütün insanlara çok da ke-

yifli bir mesaj veriyor. O, bizim evladımız ve Bakü'de sahneye çıktığı an biliyoruz ki bütün Türkiye, hatta Türkiye ile birlikte bütün “akrabalar” onun arkasında kenetlenen ruh hâline sahipler... Ataları 1492 yılında Katolik engizisyon mahkemelerinin kontrolündeki İspanya'da zor duruma düştüğünde kendilerine kucak açan Osmanlı İmparatorluğu'nun topraklarına ayak basmakta bulmuştu çareyi. Şimdi onların torunlarından biri, ülkesini, yani Türkiye'yi uluslararası arenada en güzel şekilde temsil edebilmek için var gücüyle çalıştı.

Giden herkes, Azerbaycan'ın başkenti Bakü'yü hemen İzmir'e benzetir. İzmirli Can Bonomo'nun Eurovision Şar-

kı Yarışması için bu “kardeş kente” rotalanması bile tesadüfün ötesinde anlam yüklü. Can Bonomo'yu biraz daha yakından tanıyalım...

Bonomo, müziğe, sekiz yaşında gitar çalarak başladı. Ortaokul ve lise boyunca sürdürdüğü müzik çalışmalarına İstanbul'da devam etti. Bilgi Üniversitesinde Sinema Televizyonculuk Bölümünde okudu. Ses prodüksiyonu stajı için gittiği Radyo Klas ve Number 1 FM'e daha sonra radyoculuk için başvurarak kabul edildi. "Can Bonomo Show" adlı programına başladı. Bir süre sonra Radio N101'e geçerek programına burada devam etti. MTV Türkiye'den gelen teklif üzerine "Rock'n' Dark Express" adlı programı sunmaya başladı. Üniversitede verilen ödevi için hazırladığı "Hoppala" adlı kısa filmi daha sonra Facebook'a yükledi ve film çok paylaşarak ilgi topladı. Dizi projesi için çalışan Seray Sever bu filmi izledikten sonra Can Bonomo'yu bularak görüşmeye davet etti. Görüşmeye giden Bonomo kendisine sunulan başrol teklifini kabul ederek +18 adlı dizide oynamaya başladı.

Tanıştığı albüm yapımcısı Can Saban'a bir demo kaydedip gönderdi. İki yıl süren çalışmanın ardından, Can Saban'ın yapımcılığını üstlendiği Meczup adlı ilk albümü Ocak 2011'de yayınlandı. Bu albümünde yer alan biri hariç tüm şarkıların söz ve müziği Can Bonomo'ya ait.

Yani “kısa sürede çok iş başaran” gençler grubundan...

Eurovision için gecesini gündüzüne katarak çalışıp seyahat ederken en çok sevindiği nokta ise gittiği her yerde yaşayan Türklerin kendisine gösterdiği ilgi ve ilgi olmuş...

Genç sanatçıyla sohbetimiz hayli keyifliydi...

■ Eurovision'a katılacağınızın açıklanmasının ardından hayatınızda ne gibi değişiklikler oldu?

Aslında çok fazla bir değişiklik olduğunu söyleyemem. Sadece daha az uyuyorum ve daha çok çalışıyorum.

■ "Love me back" şarkısını bütün Türkiye dinledi, özellikle sosyal medyada büyük bir ilgi uyandırdı bu şarkı. Bu şarkının ortaya çıkış hikâyesini bizlerle paylaşır mısınız?

Cahit Külebi'nin "İzmir'in denizi kız, kıızı deniz / Sokakları hem kız hem deniz kokar" dizelerinden esinlenerek yola çıktım. Bence deniz kıyısında büyüüp aşkı denizden ayrı düşünmek imkânsız. Denizcinin hikâyesi böyle ortaya çıktı.

■ Halkla olan temasınızda bu şarkıyla ilgili size neler söylediler? Nasıl tepkiler verdiler?

Geçenlerde ilk imza günümü İzmir'de gerçekleştirdik. Çok kalabalıktı, herkes

güzel dileklerini ve yorumlarını ilettiler. Şarkıyla ilgili de tepkiler çoğunlukla olumlu. Bu güzel yorumlar beni de motive ediyor tabii ki.

■ Yarışmaya katılacak diğer grupları dinlediniz mi? Onlarla ilgili değerlendirmeleriniz nelerdir? Hangilerini iddialı görüyorsunuz?

Hepsini dinleme fırsatım olmadı. Açıkçası sahnede izlemek beni daha çok tatmin edecektir. Karadağ'ın yaptığı işi çok sempatik ve eğlenceli buldum. Euro Neuro!

■ İlk albümünüzü 2011 yılının başında çıkarmıştınız. Yine 2011 yılında müzik kariyeri anlamında önemli ödüller de aldınız. Peki, Eurovision'dan sonra müzik kariyeriniz açısından beklentileriniz, hedefleriniz nelerdir?

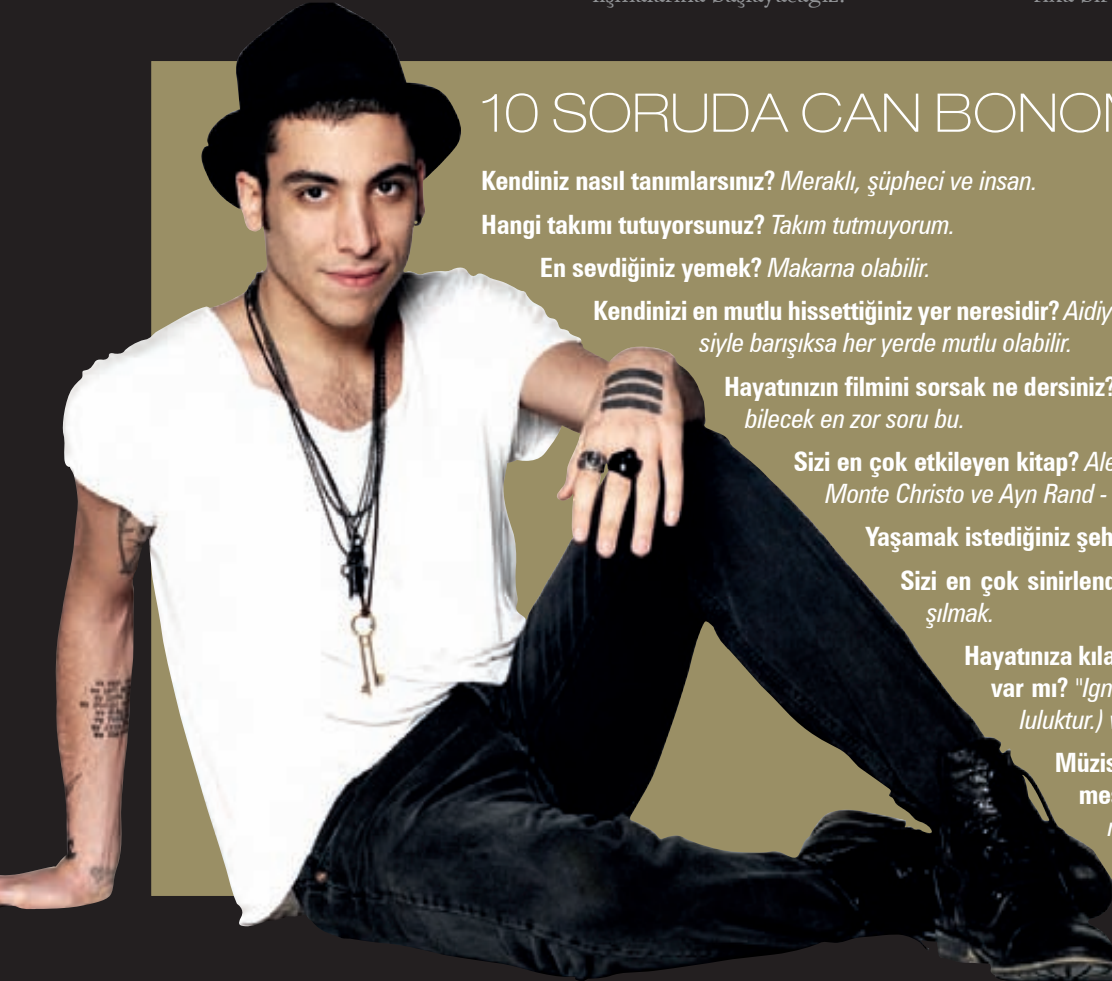
Ben çok planlı programlı yaşayan biri değilim. O yüzden bir hedefim ve beklentim yok. Yakın zaman daha önemlidir benim için. Şimdilik en önemli hedefim Türkiye'yi Eurovision'da en iyi şekilde temsil etmek. Eurovision'dan önce, ikinci albümü yaz sonu çıkartırız diye konuşuyorduk. Bir aylık bir aksama olacak gibi görünüyor. Eurovision'dan sonra hemen albüm çalışmalarına başlayacağız.

■ Bir söyleşinizde yaptığınız müzik tarzının popüler değil alternatif müzik tarzı olduğunu söylüyorsunuz. Bu anlamda sevdiğiniz, örnek aldığınız sanatçılar hangileridir?

Çok uzun zamandan beri dinlediğim ve bana ciddi anlamda ilham vermiş birçok grup var. Dünyada gerçekten çok sevdiğim sanatçılar arasında The Kinks, The Beatles, The Libertines, Beirut ve The Shins olabilir. Türkiye'de beğendiğim isimler ise Duman, MFÖ, Barış Manço, Cem Karaca.

■ Genel olarak Türk müziğini değerlendirdiğimizde son yıllardaki gelişmeleri baz alarak olumlu ya da olumsuz eleştirileriniz neler olur?

Müzik hızla değişiyor. Gelişen teknoloji ve iletişim ağları sanatın her dalına yepyeni bir soluk getirdi. Genç sanatçılar dünyanın her yerinde icra edilen sanata kolaylıkla ulaşabiliyor ve ondan rahatlıkla etkilenebiliyor. Sanatın doğasında olan paylaşımın doruk noktasına ulaştığı bir dönemdeyiz. Benim gibi genç sanatçılar sadece kendi kültürlerinden değil, diğer kültürlerden de fazlasıyla beslenebiliyor. Dolayısıyla çıkan işler daha eklektik ve daha dünyevi olmaya başladı ki bu müzik için harika bir haber.

10 SORUDA CAN BONOMO

Kendiniz nasıl tanımlarsınız? Meraklı, şüpheli ve insan.

Hangi takımı tutuyorsunuz? Takım tutmuyorum.

En sevdiğiniz yemek? Makarna olabilir.

Kendinizi en mutlu hissettiğiniz yer neresidir? Aidiyete inanmıyorum. İnsan kendisiyle barışıkça her yerde mutlu olabilir.

Hayatınızın filmi sorsak ne dersiniz? Bir sinema mezununa sorulabilecek en zor soru bu.

Sizi en çok etkileyen kitap? Alexander Dumas - The Count of Monte Christo ve Ayn Rand - The Fountain Head.

Yaşamak istediğiniz şehir veya ülke? İstanbul.

Sizi en çok sınırlendiren şey nedir?: Yanlış anlaşılma.

Hayatınıza kılavuzluk eden bir söz, bir öğüt var mı? "Ignorance is bliss" (Cehalet mutluluktur.) ve "Dem, bu demdir."

Müziyen olmasaydınız hangi mesleği yapmak isterdiniz? Sanatçı olmasaydım aylak olurum.

ARTI90

TÜRKİYE'DEN KARELER

Kapadokya'da gün doğumu

İlker KIRMIZI

Türkiye'nin Geleceği Olan Ülkeler ASYA ve AFRİKA'da !

Türkiye'nin Tek Hızlı Teslim Sistemi

- Asya ve Afrika kıtasında önemli şehirlerde ofis ve acentalarımızla,
- Gönderilerin yoğun olduğu ülkelere direkt uçuşlarla,
- Uzman olduğumuz ülkelere bütün rakiplerimizden daha hızlı ve ekonomik olmakla,
- Türkiye'nin doğusunda ve kuzeyinde kalan ülkelere ulaşmak için, direkt gece uçuşlarını kullanarak rakiplerimizden önce gönderilerin adresine teslimini sağlamakla,
- Varış yerinde gümrüğe tabi olan gönderileri çok hızlı bir şekilde gümrüklenmesini sağlamakla,

TÜRKİYE DIŞ TİCARETİNE HİZMET ETMEK GURUR VERİYOR

ASE
ASIA AFRICA SKY EXPRESS

"Türkiye'yi Geleceğe Taşıyoruz"

"Gelecek ASYA ve AFRIKA'da"
- Dünya Ekonomi Medyası -

ASE
ASIA AFRICA SKY EXPRESS

www.ase.com.tr 444 00 26 - 28